

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL DE 5 JUDECĂTORI

Decizia penală nr. 44

Dosar nr. 2997/1/2019

Ședința publică din 15 mai 2023

PREȘEDINTE: Elena Barbu	Judecător
Lucia Tatiana Rog	Judecător
Oana Burnel	Judecător
Simona Elena Cîrnaru	Judecător
Ana Hermina Iancu	Judecător

Florin Nicușor Mihalache - Magistrat asistent

Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție a fost reprezentat prin procuror **Gabriela Popa**.

Pe rol se află pronunțarea asupra **apelurilor** formulate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție și de partea civilă Ministerul Finanțelor Publice împotriva sentinței penale nr. 601 din data de 18 noiembrie 2021, pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția penală, în dosarul nr. 1926/1/2016, privind și pe intimații inculpați Oprea Gabriel, Nicolae Gheorghe, Pavel Gabriel Nicolae, Zărnică Nelu, Iacob Marian Dănuț și pe intimele părți responsabile civilmente Ministerul Afacerilor Interne și Direcția Generală de Protecție Internă (fostă D.I.P.I.).

Dezbaterile și susținerile părților au avut loc în ședința nepublică din data de 16 ianuarie 2023, fiind consemnate în încheierea de la această dată, încheiere ce face parte integrantă din prezenta decizie, când instanța, având nevoie de timp pentru a delibera, în temeiul dispozițiilor art. 391 alin. (1) și (3) din Codul de procedură penală, a stabilit termen pentru pronunțare la data de 27 februarie 2023 și apoi a amânat succesiv pronunțarea la 27 martie 2023, 24 aprilie 2023 și la data de 15 mai 2023.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL DE 5 JUDECĂTORI

A. JUDECATA ÎN PRIMĂ INSTANȚĂ

I. Prin sentința penală nr. 601 din data de 18 noiembrie 2021, pronunțată în dosarul nr. 1926/1/2016, Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Penală, în temeiul art. 396 alin. (1) și (5) din Codul de procedură penală, cu referire la art. 16 alin. (1) lit. b) teza I din Codul de procedură penală, a achitat pe inculpații:

1. Oprea Gabriel pentru infracțiunea de abuz în serviciu, dacă funcționarul a obținut pentru sine ori pentru altul un folos necuvenit, prevăzută de art. 297 alin. (1) din Codul penal raportat la art. 13² din Legea nr. 78/2000;

2. Nicolae Gheorghe pentru complicitate la abuz în serviciu, dacă funcționarul a obținut pentru sine ori pentru altul un folos necuvenit, prevăzută de art. 48 din Codul penal raportat la art. 297 alin. (1) din Codul penal și la art. 13² din Legea nr. 78/2000;

3. Pavel Gabriel-Nicolae pentru complicitate la abuz în serviciu, dacă funcționarul a obținut pentru sine ori pentru altul un folos necuvenit, prevăzută de art. 48 din Codul penal raportat la art. 297 alin. (1) din Codul penal și la art. 13² din Legea nr. 78/2000.

În temeiul art. 396 alin. (1) și (5) din Codul de procedură penală, cu referire la art. 16 alin. (1) lit. b) teza I din Codul de procedură penală, a achitat pe inculpații:

1. Nicolae Gheorghe pentru infracțiunea de deturnare de fonduri și infracțiunea de deturnare de fonduri în formă continuată, prevăzute de art. 307 alin. (1) din Codul penal și art. 307 alin. (1) din Codul penal cu aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal, toate cu aplicarea art. 38 alin. (1) din Codul penal;

2. Zărnică Nelu pentru infracțiunea de deturnare de fonduri, în formă continuată, prevăzută de art. 307 alin. (1) din Codul penal cu aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal;

3. Iacob Marian-Dănuț pentru infracțiunea de deturnare de fonduri, în formă continuată, prevăzută de art. 307 alin. (1) din Codul penal cu aplic. art. 35 alin. (1) din Codul penal.

În temeiul art. 397 alin. (1) din Codul de procedură penală a respins ca nefondată acțiunea civilă exercitată de partea civilă Ministerul Finanțelor Publice.

În baza art. 404 alin. (4) lit. c) din Codul de procedură penală a ridicat măsurile asigurătorii dispuse în cursul urmăririi penale prin următoarele ordonanțe ale procurorului:

- ordonanța procurorului din data de 19.04.2016 prin care s-a dispus aplicarea sechestrului asigurător până la concurența sumei de 410.000 lei, asupra bunurilor imobile, proprietatea inculpatului Nicolae Gheorghe;

- ordonanța procurorului din data de 03.05.2016 prin care s-a dispus aplicarea sechestrului asigurător asupra sumei de 410.000 lei, proprietatea inculpatului Oprea Gabriel;

- ordonanța procurorului din data de 03.05.2016 prin care s-a dispus aplicarea sechestrului asigurător până la concurența sumei de 410.000 lei, asupra bunurilor imobile, proprietatea inculpatului Pavel Gabriel-Nicolae.

Potrivit art. 404 alin. (4) lit. e) și art. 275 alin. (3) din Codul de procedură penală, cheltuielile judiciare avansate de stat au rămas în sarcina acestuia.

Potrivit art. 275 alin. (6) din Codul de procedură penală, onorariile apărătorilor desemnați din oficiu pentru inculpații Iacob Marian-Dănuț și Pavel Gabriel-Nicolae, în sumă de câte 800 lei, au rămas în sarcina statului și s-a dispus plata acestora din fondurile Ministerului Justiției.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că, prin rechizitoriul nr. 20/P/2016 din 10.05.2016 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție, au fost trimiși în judecată inculpații:

1. Oprea Gabriel pentru infracțiunea de abuz în serviciu, dacă funcționarul a obținut pentru sine ori pentru altul un folos necuvenit, prevăzută de art. 297 alin. (1) din Codul penal raportat la art. 13² din Legea nr. 78/2000;

2. Nicolae Gheorghe pentru complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu, dacă funcționarul a obținut pentru sine ori pentru altul un folos necuvenit și pentru infracțiunile de deturnare de fonduri și, respectiv, deturnare de fonduri în formă continuată (11 acte materiale), infracțiuni prevăzute de art. 48 din Codul penal raportat la art. 297 alin. (1) din Codul penal și la art. 13² din Legea nr. 78/2000, art. 307 alin. (1) din Codul penal, art. 307 alin. (1) din Codul penal cu aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal, toate cu aplicarea art. 38 alin. (1) din Codul penal.

3. Pavel Gabriel-Nicolae pentru complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu, dacă funcționarul a obținut pentru sine ori pentru altul un folos necuvenit, prevăzută de art. 48 din Codul penal raportat la art. 297 alin. (1) din Codul penal și la art. 13² din Legea nr. 78/2000.

4. Zărnică Nelu pentru infracțiunea de deturnare de fonduri, în formă continuată (2 acte materiale), prevăzută de art. 307 alin. (1) din Codul penal cu aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal.

5. Iacob Marian-Dănuț pentru infracțiunea de deturnare de fonduri, în formă continuată (3 acte materiale), prevăzută de art. 307 alin. (1) din Codul penal cu aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal.

Dosarul s-a constituit în baza denunțurilor formulate de trei funcționari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Departamentul de Informații și Protecție Internă, cu pseudonimele „Ionescu Claudiu”, „Mihalcea Ionel” și „Manea Victor”, care au solicitat și au primit acordarea statutului de martor amenințat și protejarea datelor de identitate.

Cu privire la inculpatul Oprea Gabriel s-a reținut săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu, dacă funcționarul a obținut pentru sine ori pentru altul un folos necuvenit, prevăzută de art. 297 alin. (1) din Codul penal raportat la art. 13² din Legea nr. 78/2000 (prezentată în situația de fapt, la pct. II.1 al rechizitoriului), constând în aceea că în ziua de 13.07.2015, Oprea Gabriel, în calitate de ministru de Interne și ordonator de credite, cu ajutorul chestorului principal Nicolae Gheorghe și a cms. șef Pavel Gabriel-Nicolae, a dispus suplimentarea cu suma de 410.000 lei a fondurilor pentru cheltuieli operative ale Departamentului de Informații și Protecție Internă și a aprobat achiziția unui autoturism, în scopul declarat al asigurării protecției demnitarilor, cu încălcarea prevederilor legale care limitează achiziționarea autovehiculelor din fondurile operative ale Ministerului Afacerilor Interne la situațiile premisă ale folosirii autovehiculelor cumpărate în activitățile de urmărire penală a infracțiunilor de corupție. Urmare a încălcării atribuțiilor de serviciu, bugetul de stat a fost prejudiciat cu suma de 410.000 lei, iar Diviziunea Protecție Personal a D.I.P.I. a beneficiat de dotarea cu autoturismul marca Audi A8, cu serie șasiu WAUZZZ4H3EN015410, în valoare de 91.295,73 euro, folosul fiind necuvenit în raport cu destinația legală a fondurilor operative.

Cu privire la inculpatul Nicolae Gheorghe s-a reținut complicitate la săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu, dacă funcționarul a obținut pentru sine ori pentru altul un folos necuvenit, prevăzută de art. 48 raportat la art. 297 alin. (1) din Codul penal și la art. 13² din Legea nr. 78/2000 (prezentată în situația de fapt, la pct. II.1 al rechizitoriului), constând în aceea că în contextul în care, la 13.07.2015, Oprea Gabriel, în calitate de ministru de Interne și ordonator de credite, a dispus suplimentarea cu suma de 410.000 lei a fondurilor pentru cheltuieli operative ale Departamentului de Informații și Protecție Internă și a aprobat achiziția unui autoturism, în scopul declarat al asigurării protecției demnitarilor, cu încălcarea prevederilor legale care limitează achiziționarea autovehiculelor din fondurile operative ale Ministerului Afacerilor Interne la situațiile premisă ale folosirii autovehiculelor cumpărate în activitățile de urmărire penală a infracțiunilor de corupție, activitatea infracțională a fost sprijinită de chestorul principal Nicolae Gheorghe, secretar de stat în cadrul D.I.P.I., prin întocmirea documentației aferente acestei achiziții. Urmare a încălcării atribuțiilor de serviciu, bugetul de stat a fost prejudiciat cu suma de 410.000 lei, iar Diviziunea Protecție Personal a D.I.P.I. a beneficiat de dotarea cu autoturismul marca Audi A8, cu serie șasiu WAUZZZ4H3EN015410, în valoare de 91.295,73 euro, folosul fiind necuvenit în raport cu destinația legală a fondurilor operative.

Conform rechizitoriului (pag.29-30) „În data de 13.07.2015, sub pretextul unei necesități rezultate din activitatea Diviziunii Protecție Personal (D.P.P.), secretarul de stat Nicolae Gheorghe a întocmit în nume propriu un înscris compus din două pagini, denumit „notă-raport”, înregistrată ca document secret de stat, nivelul de clasificare „secret”, cu nr. 0130xxxx/13.07.2015, prin care a solicitat aprobarea suplimentării fondurilor operative cu suma de 410.000 lei, despre care s-a menționat că reprezenta contravaloarea unui autoturism, precum și aprobarea achiziției unui autoturism necesar în activitatea de protecție a demnitarilor. ...În cuprinsul notei-raport s-a precizat că autoturismul este achiziționat pentru „dotarea” D.P.P., ca o componentă a „operaționalizării” acestei structuri a D.I.P.I.”

Tot în sarcina inculpatului Nicolae Gheorghe s-a reținut săvârșirea infracțiunii de ***deturnare de fonduri***, prevăzută de ***art. 307 alin. (1) din Codul penal*** (prezentată în situația de fapt, la pct. II.1 al rechizitoriului), constând în aceea că în perioada 21 august – octombrie 2015, chestorul principal de poliție Nicolae Gheorghe, în calitate de secretar de stat în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă, a schimbat destinația resurselor materiale alocate instituției publice pe care o conducea, respectiv a autoturismului marca Audi A8, cu serie șasiu WAUZZZ4H3EN015410, achiziționat din fonduri operative în mod conspirat, pentru folosința personală și exclusivă a ministrului de Interne în funcție, OPREA Gabriel.

De asemenea, în sarcina inculpatului Nicolae Gheorghe s-a reținut săvârșirea infracțiunii de ***deturnare de fonduri, în formă continuată*** (11 acte materiale), prevăzută de ***art. 307 alin. (1) din Codul penal cu aplic. art. 35 alin. (1) din Codul penal*** (prezentată în situația de fapt, la pct. II.2.1 al rechizitoriului), constând în aceea că în perioada 2014 - 2015, chestorul principal NICOLAE Gheorghe, în calitate de secretar de stat și ordonator de

credite în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă, în mod repetat și în realizarea aceleiași rezoluții infracționale, prin aprobarea rapoartelor nr. 0116xxxx/2014, nr. 0130xxx/2015, nr. 0130xxxx/2015, nr. 0130xxxx/2015, nr. 0130xxxx/2015, nr. 0130xxxx/2015, nr. 0130xxxx/2015, nr. 0130xxxx/2015, nr. 069xxxx/2014, nr. 0130xxxx/2015 și nr. 0130xxxxx/2015, a schimbat destinația sumei de 238.173,47 lei, alocate instituției pentru fonduri operative, în scopul efectuării unor cheltuieli de protocol ori pentru înzestrarea instituției, care nu au fost circumscrise activităților, acțiunilor sau misiunilor cu caracter informativ-operativ.

Cu privire la infracțiunile săvârșite de inculpatul Nicolae Gheorghe, s-a solicitat aplicarea dispozițiilor referitoare la **concursul real de infracțiuni**, prevăzut de **art. 38 alin. (1) din Codul penal**.

Cu privire la inculpatul Zărnică Nelu s-a reținut săvârșirea infracțiunii de **deturnare de fonduri, în formă continuată** (2 acte materiale), prevăzute de **art. 307 alin. (1) din Codul penal cu aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal** (prezentată în situația de fapt, la pct. II.2.2 al rechizitoriului), constând în aceea că în perioada 2014-2015, chestorul principal Zărnică Nelu, în calitate de subsecretar de stat și ordonator de credite în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă, în mod repetat și în realizarea aceleiași rezoluții infracționale, prin aprobarea rapoartelor nr. 0111xxxx/2014 și nr. 0130xxxx/2015, a schimbat destinația sumei de 9.398 lei, alocate instituției pentru fonduri operative, în scopul efectuării unor cheltuieli de protocol ori pentru înzestrarea instituției, care nu au fost circumscrise activităților, acțiunilor sau misiunilor informativ-operative.

Cu privire la inculpatul Pavel Gabriel-Nicolae s-a reținut **complicitate** la săvârșirea infracțiunii de **abuz în serviciu, dacă funcționarul a obținut pentru sine ori pentru altul un folos necuvenit**, prevăzută de **art. 48 raportat la art. 297 alin. (1) din Codul penal și la art. 13² din Legea nr. 78/2000** (prezentată în situația de fapt, la pct. II.1 al rechizitoriului), constând în aceea că, în contextul în care, la 13.07.2015, Oprea Gabriel, în calitate de ministru de Interne și ordonator de credite, a dispus suplimentarea cu suma de 410.000 lei a fondurilor pentru cheltuieli operative ale Departamentului de Informații și Protecție Internă și a aprobat achiziția unui autoturism, în scopul declarat al asigurării protecției demnitarilor, cu încălcarea prevederilor legale care limitează achiziționarea autovehiculelor din fondurile operative ale Ministerului Afacerilor Interne la situațiile premisă ale folosirii autovehiculelor cumpărate în activitățile de urmărire penală a infracțiunilor de corupție, activitatea infracțională a fost sprijinită de cms. șef Pavel Gabriel-Nicolae, șeful Serviciului Juridic al D.I.P.I., prin întocmirea documentației aferente acestei achiziții. Urmare a încălcării atribuțiilor de serviciu, bugetul de stat a fost prejudiciat cu suma de 410.000 lei, iar Diviziunea Protecție Personală a D.I.P.I. a beneficiat de dotarea cu autoturismul marca Audi A8, cu serie șasiu WAUZZZ4H3EN015410, în valoare de 91.295,73 euro, folosul fiind necuvenit în raport cu destinația legală a fondurilor operative.

Conform rechizitoriului (pag.31), „Inculpatul Pavel Gabriel-Nicolae, în calitate de șef al Serviciului juridic din cadrul D.I.P.I. a avizat pentru legalitate nota-raport nr. 0130xxxx/13.07.2015, prin mențiune olografă, urmată de

semnătură și dată, efectuate la sfârșitul documentului („Avizat pentru legalitate, șef serviciu juridic, 13.07.2015”)”.

Cu privire la inculpatul Iacob Marian-Dănuț s-a reținut săvârșirea infracțiunii de **deturnare de fonduri, în formă continuată** (3 acte materiale), prevăzută de **art. 307 alin. (1) cu aplic. art. 35 alin. (1) din Codul penal** (prezentată în situația de fapt, la pct. II.2.3 al rechizitoriului), constând în aceea că: *în luna decembrie 2014, cms. șef Iacob Marian-Dănuț, în calitate de ordonator de credite în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă, în mod repetat și în realizarea aceleiași rezoluții infracționale, prin aprobarea rapoartelor nr. 0111xxxx/2014, nr. 0111xxxx/2014 și nr. 0111xxxx/2014, a schimbat destinația sumei de 4.955,51 lei, alocate instituției pentru fonduri operative, în scopul efectuării unor cheltuieli de protocol ori pentru înzestrarea instituției, care nu au fost circumscrise activităților, acțiunilor sau misiunilor informativ-operative.*

II. PROCEDURA CAMEREI PRELIMINARE

Prin încheierea din data de 4 octombrie 2016, a fost admisă **cererea procurorului din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție de sesizare a Curții Constituționale a României.**

A fost sesizată Curtea Constituțională a României cu soluționarea **excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 352 alin. (11) și (12) din Codul de procedură penală**, în sensul că excluderea probelor clasificate în procesul penal, prin hotărârea nemotivată și discreționară a unei autorități administrative, încalcă prevederile art. 53 alin. (1) și (2) din Constituție, privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, precum și art. 16 alin. (1) din Constituție, privind egalitatea în fața legii.

Prin **decizia nr.21 din 18 ianuarie 2018, Curtea Constituțională** a admis excepția de neconstituționalitate ridicată de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – D.N.A. și a constatat că sintagma „*instanța solicită*” cu raportare la sintagma „*permiterea accesului la cele clasificate de către apărătorul inculpatului*” din cuprinsul dispozițiilor art. 352 alin. (11) din Codul de procedură penală este neconstituțională. A admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că sintagma „*autoritatea emitentă*” din cuprinsul dispozițiilor art. 352 alin. (12) din Codul de procedură penală este neconstituțională.

Prin încheierea din **18 octombrie 2016**, rămasă definitivă prin respingerea contestațiilor la data de **8 martie 2017**, **au fost respinse cererile și excepțiile formulate în procedura camerei preliminare, dispunându-se începerea judecării.**

III. JUDECAREA CAUZEI ÎN PRIMĂ INSTANȚĂ

Prin încheierea din 14 martie 2017, având în vedere că ulterior întocmirii rechizitoriului și sesizării Înaltei Curți, a fost publicată **decizia nr. 405 din 15 iunie 2016 a Curții Constituționale** prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate referitoare la infracțiunea de abuz în serviciu, **s-a solicitat Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - D.N.A. să precizeze, în scris, textele legislației primare care, în opinia acuzării, au fost**

încălcate de către inculpații trimiși în judecată pentru autorat/complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu.

La data de 24 aprilie 2017, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - D.N.A. a transmis la dosar un înscris prin care a menționat care sunt **textele legislației primare** care, în opinia acuzării, au fost încălcate de către inculpații trimiși în judecată pentru autorat/complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu.

La termenul din 25 aprilie 2017, instanța a luat act de precizările menționate în răspunsul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - D.N.A., a pus la dispoziția părților înscrisul transmis la dosar și, nefiind formulate alte cereri, a dispus citirea actului de sesizare (rechizitoriu).

Inculpații au solicitat aplicarea procedurii comune de judecată, prin administrarea probelor de la urmărirea penală și a unor probe noi.

Particularități ale cauzei penale - care, de altfel, sunt menționate și în rechizitoriu (pag.6-8) - derivate din specificul activității desfășurate de structura în cadrul căreia s-au săvârșit faptele care fac obiectul cauzei, dar și din funcțiile și atribuțiile inculpaților trimiși în judecată, au avut consecințe sub aspectul investigării și probațiunii în cauza penală, a efectuării actelor de urmărire penală, dar și sub aspectul judecării cauzei și a modalității redactării părții expositive a sentinței, inclusiv cu privire la referirile privind probele clasificate și conținutul acestora (prin mențiuni limitate și necesare doar pentru clarificarea unor aspecte), cu privire la identitatea martorilor și, în unele cazuri, limitarea preluării conținutului declarațiilor date de aceștia, inclusiv cu privire la conținutul declarațiilor inculpaților.

Atât în cursul procedurii de cameră preliminară, cât și în cursul judecării, instanța, din oficiu, dar și inculpații au formulat **cereri de sesizare a Curții Constituționale**, soluționate până la data dezbaterilor.

La termenul din **7 aprilie 2020**, instanța – în noua componență – a pus în discuție incidența **deciziei nr.417/2019 a CCR**, constatând că cei 3 judecători care compun completul de judecată sunt desemnați să judece cauze de corupție (în sensul respectivei decizii a CCR) după care, **a amânat cauza în vederea începerii audierii tuturor martorilor propuși prin rechizitoriu (ca probe contestate de către inculpați)**.

Ulterior, Înalta Curte a procedat și la **audierea inculpaților**, după cum urmează: Iacob Marian Dănuț (**19.01.2021**), Nicolae Gheorghe (**3.11.2020**), Oprea Gabriel (**2.02.2021**), Pavel Gabriel (**17.11.2020**) și Zărnică Nelu (**15.12.2020**).

Printre particularitățile cauzei penale (cu referire la faza procesuală a urmăririi penale și a judecării), Înalta Curte a constatat următoarele aspecte relevante:

1 - din cei 20 de martori propuși prin rechizitoriu, un număr de 9 martori au fost menționați sub alte identități (**ca martori cu identitate protejată conform art.125-129 din Codul de procedură penală**), fiind astfel posibilă examinarea situațiilor de încetare a măsurilor de protecție (inclusiv cele referitoare la protejarea datelor de identificare) în condițiile art. 126 alin. (5) din Codul de procedură penală și, respectiv, ale deciziei nr. 248 din 16 aprilie 2019 pronunțată de Curtea Constituțională;

2 - unora dintre acești 9 martori li s-a atribuit și calitatea de *colaborator cu identitate protejată* conform art. 148 alin. (10) din Codul de procedură penală, în cazul acestora dispozițiile art. 149 alin. (1) din Codul de procedură penală interzicând dezvăluirea identității reale;

3 - ca probe relevante pentru stabilirea vinovăției inculpaților, la dosarul cauzei a fost atașat *un volum conținând înscrisuri clasificate*, accesul la studiul acestora fiind supus condiției deținerii de către părți a certificatului ORNISS.

Astfel, la cererea procurorului, Înalta Curte a solicitat entităților emitente să dispună, după caz, *fie declasificarea înscrisurilor, fie trecerea acestora într-un nivel mai redus de clasificare* (care să facă posibil accesul părților și avocaților la înscrisurile din volumul aflat la Compartimentul Documente Clasificate al Înaltei Curți de Casație și Justiție), însă aceste entități au comunicat că apreciază oportună menținerea nivelului de clasificare (*în acest sens, încheierile din 25 aprilie 2017 și din 14 noiembrie 2017*).

În aceste condiții, Înalta Curte a sesizat **Curtea Constituțională**, fiind pronunțată **decizia nr.287 din 9 iunie 2020** prin care - în raport cu principiile constituționale - a fost clarificat modul de interpretare, aplicare și consecințele juridice ale dispozițiilor art.352 alin.(11) și (12) din Codul de procedură penală.

În aplicarea acestei decizii a Curții Constituționale, unii dintre avocați au optat pentru parcurgerea procedurii de obținere a certificatului ORNISS, în final, după obținerea documentului emis de autoritatea competentă, aceștia având acces la documentele clasificate din volumul aflat în păstrarea C.D.C. de la Înalta Curte de Casație și Justiție.

De asemenea, au avut acces la documentele clasificate și inculpații, precum și consilierii juridici ai părților care au prezentat la C.D.C. al Înaltei Curți certificatul ORNISS (*încheierea din 28.07.2020*).

Cu referire la declarațiile martorilor cu identitate protejată, inclusiv cu referire la declarațiile martorilor cu statut de colaborator, instanța de fond a menționat următoarele:

Dintre cei 9 martori cu identitate protejată indicați în rechizitoriu (*pozițiile 1-9*), printre care și unii cu statut de colaborator cu identitate protejată - *din motive care nu prezintă relevanță din perspectiva judecării cauzei penale, însă acestea sunt menționate în actele emise* - procurorul a dispus prin ordonanțe încetarea măsurilor de protecție, inclusiv referitoare la identitatea reală, pentru 3 martori, comunicând instanței ordonanțele prin care s-a dispus această măsură.

În consecință, în cauză - prin ordonanțe ale procurorului, respectiv, prin încheierea instanței după pronunțarea **deciziei nr. 248 din 16 aprilie 2019 a Curții Constituționale** - a fost menținut statutul de martor cu identitate protejată, respectiv, de colaborator cu identitate protejată pentru 6 martori propuși prin rechizitoriu.

Înalta Curte a constatat, cu privire la declarațiile date de acești **6 martori**, că sunt incidente, pe de o parte, dispozițiile art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală potrivit cărora „*Hotărârea de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei nu se poate întemeia în măsură determinantă pe declarațiile investigatorului, ale colaboratorilor ori ale martorilor protejați*”, iar pe de altă parte, dispozițiile art. 129 alin. (1), (4), (5) și (7) din Codul de procedură penală conform cărora „*Suportul pe care a*

fost înregistrată declarația martorului, în original, sigilat cu sigiliul parchetului sau, după caz, al instanței de judecată în fața căreia s-a făcut declarația, se păstrează în condiții de confidențialitate. Suportul care conține înregistrările efectuate în cursul urmăririi penale este înaintat la terminarea urmăririi penale instanței competente, împreună cu dosarul cauzei, și este păstrat în aceleași condiții privind confidențialitatea”.

În aplicarea dispozițiilor art. 129 din Codul de procedură penală, instanța de fond a procedat inițial la *verificarea existenței suportului pe care au fost înregistrate declarațiile martorilor cu identitate protejată* la C.D.C. al Înaltei Curți și, ulterior, prin corespondență cu Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - D.N.A., în final constatându-se că pentru 3 martori („Simion Cristian”, „Faur Mihai” și „Abacu Andrei”) dintre cei 6 martori cu identitate protejată nu există suportul cu înregistrarea declarațiilor acestora (în acest sens, încheierile din 25 aprilie 2017, 23 mai 2017, 20 iunie 2017, 22 septembrie 2020, procesul-verbal întocmit de magistratul-asistent la data de 22 mai 2017 și adresa de răspuns a D.N.A. din 15 iunie 2017 transmisă pentru termenul din 20 iunie 2017, reconfirmată și la termenul din 6 octombrie 2020).

În aceste condiții, la termenul din *6 octombrie 2020*, după punerea în discuție contradictorie, instanța de fond a dispus excluderea din materialul probator a declarațiilor celor trei martori cu identitate protejată, *date în cursul urmăririi penale*, respectiv “Abacu Andrei”, „Faur Mihai” și „Simion Cristian”, urmând a se proceda la *audierea nemijlocită în fața instanței a celor trei martori, în continuare sub același statut juridic de martor cu identitate protejată*.

În cursul cercetării judecătorești, *instanța a administrat probatoriul propus prin rechizitoriu (audierea martorilor), inclusiv audierea inculpaților*, iar conform celor menționate în încheierea din *16 februarie 2021* au fost puse în discuție contradictorie cererile de administrare a *probelor noi propuse*, pronunțarea instanței cu privire la aceste cereri fiind menționată în încheierea din *16 martie 2021*.

Apărările inculpaților în cursul judecății în primă instanță:

În sinteză, s-a reținut că inculpații nu au negat faptele în materialitatea lor, mai ales că acestea - în raport cu natura infracțiunilor care constituie obiectul judecății - rezultă din *înscrierile* existente la dosar (rapoarte, avize, etc.), însă au susținut că nu este realizată tipicitatea infracțiunilor care să atragă răspunderea penală având în vedere, pe de o parte, respectarea actelor normative (legi, respectiv, acte normative interne), iar pe de altă parte, precedentele situații factice de același tip care s-au derulat pe o lungă perioadă de timp, fără ca organele de control ierarhic intern ori organele de control financiar să semnaleze deficiențe ori nelegalități în modul de utilizare a fondurilor din alineatul bugetar menționat în cauza penală.

De asemenea, în apărare, inculpații au depus *3 ordonanțe ale procurorilor din cadrul D.N.A.*

În cursul judecării cauzei, precum și în dezbaterile pe fondul cauzei penale, dar și în concluziile scrise, atât inculpații, cât și cele două părți responsabile civilmente (M.A.I. și D.I.P.I), au depus la dosar *înscrieri neclasificate* (cu

anexe care nu au caracter clasificat) prin care au motivat legalitatea faptelor care fac obiectul judecății.

În condițiile în care inculpații nu au negat faptele în materialitatea lor, Înalta Curte a apreciat că nu se impune – sub aspectul probării acestora – să se reia în sentință conținutul declarațiilor martorilor audiați în cursul urmăririi penale și în cursul cercetării judecătorești (cei 6 martori cu identitate protejată și ceilalți martori propuși prin rechizitoriu, pag.216-217), martori care – în sinteză – au confirmat aspectele relevate de probatoriul constând în *înscrisuri* (înscrisuri întocmite sau rezoluționate de către inculpați - rapoarte, avize, rezoluții, etc.).

În consecință, conform art. 393 alin. (1) din Codul de procedură penală, deliberarea a avut ca obiect atât chestiunile de fapt, dar mai ales chestiunile de drept, respectiv stabilirea existenței tipicității infracțiunilor pentru care inculpații au fost trimiși în judecată, precum și stabilirea vinovăției acestora, ambele de natură să atragă răspunderea penală.

Soluționarea laturii penale a cauzei de către instanța de fond:

Înalta Curte a menționat că, în prezenta cauză, instanța de drept penal nu are competența examinării ***legalității actelor normative interne ale M.A.I și D.I.P.I., a celor emise de CSAT ori conformității acestora cu dispozițiile legilor care reglementează înființarea, competența, organizarea și funcționarea M.A.I. și D.I.P.I., ca structuri aflate în coordonarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării.***

De asemenea, în raport cu *caracterul clasificat (pe nivel diferit) a celor mai multe dintre aceste acte normative interne sau ordine interne*, instanța a indicat doar numărul actului normativ sau ordinului intern și a denumirii, fără a prelua conținutul acestuia.

Totodată, Înalta Curte a reținut că, potrivit art. 349 alin. (1) din Codul de procedură penală, „*Instanța de judecată soluționează cauza dedusă judecății cu garantarea respectării drepturilor subiecților procesuali și asigurarea administrării probelor pentru lămurirea completă a împrejurărilor cauzei în scopul aflării adevărului, cu respectarea deplină a legii*”.

Conform apărărilor inculpaților, sesizarea organelor judiciare a fost făcută în contextul în care la nivelul M.A.I. și D.I.P.I. urmau să se efectueze unele schimbări atât din perspectiva funcțiilor de conducere, cât și din perspectiva competențelor funcționale ale D.I.P.I.

Astfel, potrivit rechizitoriului, dosarul s-a constituit în baza denunțurilor formulate de trei funcționari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Departamentul de Informații și Protecție Internă, cu pseudonimele „Ionescu Claudiu”, „Mihalcea Ionel” și „Manea Victor”, care au solicitat și au primit acordarea statutului de martor amenințat și protejarea datelor de identitate.

La aprecierea temeiniciei declarațiilor date de persoanele menționate au fost avute în vedere dispozițiile art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală, potrivit cărora „*Hotărârea de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei nu se poate întemeia în măsură determinantă pe declarațiile investigatorului, ale colaboratorilor ori ale martorilor protejați*”, precum și ordonanța emisă de procurorul din cadrul D.N.A., cu nr.15/P/2020, din data de 2 iunie 2020, depusă în apărare de către inculpați, prin care, în temeiul art.16 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură

penală, s-a dispus clasarea cauzei privind infracțiunea de răzbunare pentru ajutorul dat justiției, ordonanța fiind comunicată lui Nicolae Gheorghe (și depusă de acesta la dosar). În acest dosar, au fost audiați martorii cu identitate protejată „Mihalcea Ionel” și „Ionescu Claudiu”, fiind cercetată acuzația adusă lui Nicolae Gheorghe potrivit căreia, după denunțarea faptelor în dosarul nr.20/P/2016, ar fi dispus abuziv, în scop de pedepsire a persoanelor care erau suspectate că ar fi sesizat organele judiciare, un control intern pe linia informațiilor clasificate.

Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția penală, constatând toate aceste aspecte, a apreciat ca lipsită de relevanța probatorie indicată de acuzare înregistrarea discuțiilor ambientale dintre inculpatul Nicolae Gheorghe și colaboratorul autorizat acoperit „Ionescu Claudiu”, redate la pag.38-40 din rechizitoriul, discuție inițiată și condusă de acesta din urmă, și cărora acuzarea le acordă semnificația unei încercări a inculpatului Nicolae Gheorghe de a convinge „...pe membrii Comisiei de control cu privire la legalitatea operațiunii”.

De asemenea, instanța de fond - cu referire la menționarea modului de percepere de către martorii denunțatori a unor discuții cu inculpatul Nicolae Gheorghe în perioadele efectuării controalelor - a apreciat că aceste percepții sunt, evident, personale/subiective, astfel încât nu au fost avute în vedere ca probe în cauza penală.

Așa cum s-a menționat în rechizitoriul (pag.10) „În contextul în care Nicolae Gheorghe a preluat conducerea D.I.P.I., la 1 august 2014, în calitate de secretar de stat, a avut, la sfârșitul anului 2014, inițiativa declanșării unui control privind fondurile operative ale D.I.P.I., în condițiile în care a observat că în cadrul acestei instituții nu fuseseră desfășurate niciodată astfel de verificări”.

Instanța de fond a apreciat că, în principiu, nelegalitatea achiziționării autoturismului, respectiv, nelegalitatea cheltuirii unor sume de bani din fondurile D.I.P.I., nu pot fi dovedite cu declarațiile martorilor, cu înregistrări ambientale sau prin interceptarea unor convorbiri telefonice, deoarece în acestea se exprimă opinii, păreri, idei, deducții ori concluzii strict personale, subiective, unele poate interesate din diferite motive.

De altfel, inculpații nu au contestat situația relevată de înscrisurile existente ca mijloace de probă în prezenta cauză, ales că acestea au fost întocmite, avizate ori aprobate de ei în considerarea funcțiilor îndeplinite.

În consecință, fără a nega valoarea probatorie a depozițiilor martorilor, pe care Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția penală le-a apreciat ca având o relevanță probatorie redusă, a constatat că acestea confirmă o situație rezultată din probatoriul constând în înscrisuri, situație de fapt necontestată de către inculpați.

Cu privire la apărarea inculpaților, cu referire la adoptarea de către procuror a unei soluții de clasare, într-o cauză similară - chiar dacă nu identică din perspectiva procurorului, instanța de fond a constatat că această soluție a fost dispusă de procurorul din cadrul D.N.A., confirmată de procurorul-șef al Secției de combatere a corupției din cadrul D.N.A. în dosarul nr.546/P/2016 și emisă la data de 18 mai 2020 și, în final, confirmată de către judecătorul de drepturi și

libertăți de la Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția penală (încheierea nr.25/27 ianuarie 2021, dosar nr. 1682/1/2020).

În raport cu importanța acordată acestei apărări de către inculpați, instanța de fond a apreciat necesară expunerea celor mai importante aspecte, argumente și concluzii din ordonanța de clasare nr.546/P/2016 emisă de procuror la data de 18 mai 2020.

Astfel, prin ordonanța din 18 mai 2020, emisă în dosarul nr.546/P/2016 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție, Secția de combatere a corupției, s-a dispus clasarea cauzei privind infracțiunile de abuz în serviciu, dacă funcționarul a obținut pentru sine ori pentru altul un folos necuvenit, prevăzută de art. 297 alin. (1) din Codul penal raportat la art. 13² din Legea nr. 78/2000, fals intelectual, prevăzută de art. 321 alin. (1) din Codul penal, uz de fals, prevăzută de art. 323 din Codul penal, abuz în serviciu, prevăzută de art. 297 alin. (1) din Codul penal.

S-a reținut că dosarul s-a constituit la 10.10.2016, în baza procesului-verbal de sesizare din oficiu al Direcției Naționale Anticorupție, Secția de combatere a corupției, cu privire la următoarele infracțiuni (pentru care, la 11.10.2016 s-a început urmărirea penală in rem):

-infracțiunea de abuz în serviciu, dacă funcționarul a obținut pentru sine ori pentru altul un folos necuvenit prevăzută de art. 297 alin. (1) din Codul penal raportat la art. 13² din Legea nr. 78/2000;

-infracțiunea de fals intelectual prevăzută de art. 321 alin. (1) din Codul penal;

-infracțiunea de uz de fals, prevăzută de art. 323 din Codul penal;

-infracțiunea de abuz în serviciu, prevăzută de art. 297 alin. (1) din Codul penal.

În ordonanța de clasare s-a mai reținut că, din probatoriul administrat, au rezultat următoarele:

„1) infracțiunea de abuz în serviciu, dacă funcționarul a obținut pentru sine ori pentru altul un folos necuvenit, prevăzută de art. 297 alin. (1) din Codul penal raportat la art. 13² din Legea nr. 78/2000, constând în aceea că, în ziua de 24.07.2015, Oprea Gabriel, în calitate de ministru al afacerilor interne și ordonator de credite, cu ajutorul chestorului principal Nicolae Gheorghe, a dispus suplimentarea cu suma de 600.000 lei a fondurilor pentru cheltuieli operative ale Departamentului de Informații și Protecție Internă și a aprobat achiziția unui autovehicul, cu încălcarea prevederilor legale care limitează utilizarea fondurilor operative ale Ministerului Afacerilor Interne la situațiile premisă, ale folosirii acestora în activitățile informativ operative circumscrise realizării securității naționale. Ca urmare a încălcării atribuțiilor de serviciu, bugetul de stat a fost prejudiciat cu suma de 600.000 lei, iar Diviziunea Protecție Personală a D.I.P.I. a beneficiat de dotarea cu autoturismul marca Mercedes Sprinter, folosul fiind necuvenit în raport cu destinația legală a fondurilor operative.

Procurorul care a emis ordonanța de clasare a constatat următoarele:

- că D.G.I.P.I. (D.I.P.I.) este o structură specializată a M.A.I., care desfășoară activități de informații, contrainformații și securitate, în vederea asigurării ordinii publice, prevenirii și combaterii amenințărilor la adresa

securității naționale privind misiunile, personalul, patrimoniul și informațiile clasificate din cadrul M.A.I.;

- totodată, activitatea D.I.P.I. este organizată și coordonată de C.S.A.T., care aprobă cheltuielile operative destinate securității naționale;

- în privința cheltuielilor operative, C.S.A.T. a emis acte administrative care au fost clasificate ca secrete de stat, cu privire la modul de aprobare, gestionare și control al fondurilor operative alocate structurilor cu atribuții în domeniu, printre care și D.I.P.I.;

- în baza și aplicarea hotărârii C.S.A.T., atât ministrul de interne, cât și șeful D.I.P.I. (secretar de stat) emit ordine care sunt clasificate, fapt care explică regimul clasificat al majorității actelor adoptate de către D.I.P.I. (cu privire la acest domeniu);

Dintre aceste acte cu regim normativ, în ordonanța de clasare s-au menționat: Hotărârea C.S.A.T. nr.0061/02.07.2014, O.M.A.I. nr. 00103/31.08.2015 dat în aplicarea Hotărârii C.S.A.T. (anterior amintită), Dispoziția 0032/15.12.2015 a secretarului de stat D.I.P.I., ministrului pentru securitate națională, ministrul afacerilor interne nr.00171/26.11.2014 și ordinul nr.005/26.01.2015. La acestea se adaugă Legea nr.51/1991 privind securitatea națională a României, Legea nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea C.S.A.T. și Legea nr.182/2002 privind protecția informațiilor clasificate.

- s-a constatat, în acest sens, că actele normative arătate permit efectuarea și altor tipuri de cheltuieli decât cele limitativ prevăzute de aceste acte normative;

- abaterile constatate de comisiile de control sau de organele proprii de control intern privind utilizarea fondurilor pentru cheltuieli operative sunt aduse la cunoștința ordonatorului de credite/delegat, făcându-se propuneri corespunzătoare;

- C.S.A.T. poate hotărî efectuarea de controale asupra modului de cheltuire a fondurilor operative cu experți din cadrul fiecărei instituții prevăzute la art. I, aprobați de acesta;

- analizând acest cadru legal, s-a concluzionat că acesta este unul permisiv, putând introduce în categoria cheltuielilor operative o gamă largă de cheltuieli care pot fi interpretate și apreciate ca fiind efectuate în legătură cu acțiunile informativ-operative. S-a constatat că și în ipoteza (care poate fi acceptată) că ar exista nereguli financiare cu privire la modul de utilizare și justificare a fondurilor operative, acestea pot (ar putea) atrage o eventuală răspundere materială sau contravențională, după caz;

- s-a constatat, conform adresei nr.xxx/24.12.2019 a D.G.I.P.I., că autospeciala Mercedes Sprinter (...) se află în dotarea Direcției Generale de Protecție Internă, este în stare de funcționare și este echipată cu mijloace tehnice. S-a mai reținut că la dosarul cauzei există documente privind achiziționarea autovehiculului, precum și cu privire la dotarea acestuia, prin intermediul R.A. xxxxxxx și xxxxxxx S.R.L., jud. Bacău.

- achizițiile au fost facturate pe numele unui ofițer, pentru a se asigura conspirativitatea operațiunii.

Conform ordonanței de clasare, din analiza probatoriului administrat în cauză (și din observarea notei nr. 0...../24.07.2015 al D.I.P.I.), s-a constatat că achiziționarea autospecială Mercedes Sprinter putea viza inclusiv operațiuni

care era posibil a fi subsumate „activităților privind prevenirea și combaterea corupției în rândul personalului M.A.I.”.

În acest context, nu a rezultat în cauză o pagubă, câtă vreme există documente justificative atât pentru achiziția autoutilității, cât și pentru echiparea acesteia. Astfel, din probe a rezultat că autoutilizarea există și se află în dotarea D.G.I.P.I. și, în egală măsură, nu a rezultat vătămarea drepturilor sau intereselor legitime ale vreunei persoane pentru a putea reține infracțiunea de abuz în serviciu în modalitatea în care s-a început urmărirea penală.

De asemenea, potrivit ordonanței de clasare, nu au fost identificate încălcări ale legislației primare, în sensul cerut de Decizia nr. 405/15.06.2016 a Curții Constituționale.

În final, s-a menționat că și în situația în care achizițiile au fost efectuate din fonduri operative, aceasta nu poate avea drept consecință reținerea infracțiunii de abuz în serviciu, ci ar putea genera, cel mult, o răspundere administrativă a funcționarului public.

2) infracțiunea de fals intelectual, prevăzută de art. 321 alin. (1) din Codul penal, constând în atestarea în fals a necesității unor cheltuieli operative, în cuantum de 600.000 lei, cu prilejul întocmirii notei-raport înregistrate ulterior cu nr. 013xxxxxx/24.07.2015 al D.I.P.I.

Prin ordonanța de clasare s-a arătat că nu este realizată tipicitatea infracțiunii de fals intelectual, în condițiile în care, în cuprinsul documentului clasificat exista o solicitare motivată a șefului D.G.I.P.I., privind achiziționarea de către D.G.I.P.I. a unei autospeciale cu dotări specifice, din fonduri operative.

Totodată, a rezultat că *persoanele care și-au depus semnăturile pe Nota-raport au considerat că este utilă și justificată achiziționarea unei astfel de autospeciale, acest mod de acțiune fiind consecința propriei viziuni în materie de management.*

S-a apreciat că *propria viziune privind managementul, obiectivată în achiziția unor bunuri, nu se poate subsuma atestării unor fapte sau împrejurări necorespunzătoare adevărului ori prin omisiunea cu știință de a insera unele date sau împrejurări.* În acest context, s-a observat că Nota-raport este motivată și nu conține „fapte sau împrejurări necorespunzătoare adevărului”.

3) infracțiunea de uz de fals, prevăzută de art. 323 din Codul penal, constând în aceea că Nicolae Gheorghe a dispus înregistrarea notei-raport la Compartimentul fonduri operative al D.I.P.I, cunoscând că a fost întocmită în fals, în scopul fraudării bugetului de stat cu suma de 600.000 lei, s-a reținut că în raport cu împrejurarea că nu este realizată tipicitatea infracțiunii de fals intelectual, nu este realizată nici tipicitatea infracțiunii uz de fals.

4) infracțiunea de abuz în serviciu, prevăzută de art. 297 alin. (1) din Codul penal, constând în aceea că Nicolae Gheorghe, în exercitarea atribuțiilor de serviciu și în scopul ascunderii fraudării bugetului de stat, a dispus înregistrarea, cu nr. 013xxxxxx/24.07.2015, a unui înscris care nu conținea nicio informație a cărei divulgare să fie de natură a produce daune securității naționale în evidențele documentelor secrete de stat ale D.I.P.I, nivelul de clasificare „secret”, cu încălcarea legislației primare (art. 19 lit. c) rap. la art 15 lit. g) și art. 24 alin. (5) din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate), precum și a legislației secundare (Anexa nr. 2 H.G. nr. S/610/04.06.2008), fiind

cauzată o vătămare a interesului legitim al statului român de a asigura transparența utilizării resurselor materiale ale instituțiilor publice.

S-a reținut că nu poate fi încadrată ca abuz în serviciu atribuirea nivelului de clasificare „Secret” și, prin urmare, nu ar putea fi reținute, în acest caz, decât încălcări ale actelor normative care privesc informațiile clasificate, care ar putea atrage răspunderea administrativă, fără ca acestea să fie circumscrise domeniului penal.

Mai mult, s-a observat că înscrierea clasificării „Secret” avea o justificare, prin aceea că actele normative care reglementau domeniul în care s-a acționat erau, la rândul lor, clasificate.

În privința cheltuielilor operative, C.S.A.T. a emis acte administrative clasificate secrete de stat cu privire la modul de aprobare, gestionare și control al fondurilor operative alocate structurilor cu atribuții în domeniu, printre care și D.G.I.P.I.

În baza și aplicarea hotărârii C.S.A.T., atât ministrul de interne, cât și șeful D.G.I.P.I. (secretar de stat) emit ordine care sunt clasificate, fapt care explică regimul clasificat al majorității actelor pe care s-au sprijinit acuzațiile în cauză.

În raport cu cele menționate anterior, procurorul a apreciat că faptele pentru care s-a început urmărirea penală în rem nu realizează tipicitatea niciuneia dintre aceste infracțiuni.

Cu privire la infracțiunea de abuz în serviciu, respectiv, complicitate la abuz în serviciu pentru care au fost trimiși în judecată inculpații Oprea Gabriel, Nicolae Gheorghe și Pavel Gabriel-Nicolae (în coparticiparea penală precizată în rechizitoriu), instanța de fond a reținut că la momentul presupuselor infracțiuni, inculpații îndeplineau următoarele funcții:

- *Oprea Gabriel* - ministru, Ministerul Administrației și Internelor, vicepremier pe probleme de securitate națională, ordonator principal de credite;
- *Nicolae Gheorghe* - chesor principal, secretar de stat și ordonator de credite în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă
- *Pavel Gabriel-Nicolae* - șef al Serviciului juridic din cadrul D.I.P.I.

Acuzațiile aduse inculpaților Oprea Gabriel, Nicolae Gheorghe și Pavel Gabriel-Nicolae prin rechizitoriu, în sinteză, sunt următoarele:

În data de 13.07.2015, sub pretextul unei necesități rezultate din activitatea Diviziunii Protecție Personal (D.P.P.), secretarul de stat Nicolae Gheorghe a întocmit în nume propriu un înscris compus din două pagini, denumit „Notă-Raport”, înregistrată ca document secret de stat, nivelul de clasificare „secret”, cu nr. 0130xxxx4/13.07.2015 prin care a solicitat aprobarea suplimentării fondurilor operative cu suma de 410.000 lei („suplimentarea bugetului la Titlul II Bunuri și servicii art. bug. 20.30.30”), despre care s-a menționat că reprezenta contravaloarea unui autoturism, precum și aprobarea achiziției unui autoturism necesar în activitatea de protecție a demnitarilor. În motivarea solicitării, s-a menționat că D.P.P. este o structură a D.I.P.I. care are nevoie „în regim de urgență” de un „mijloc de transport adecvat specificului misiunilor executate”, pentru îndeplinirea principalelor atribuții, legate de protecția fizică a persoanelor și bunurilor. În cuprinsul notei-raport s-a precizat că autoturismul este achiziționat pentru „dotarea” D.P.P., ca o componentă a „operaționalizării” acestei structuri a D.I.P.I. Singurul temei de drept invocat a fost art. 8 lit. a) din

O.M.A.I. nr. 0066/2011, care reglementează faptul că pentru cheltuielile operative ale D.I.P.I. situate peste plafonul de 50.000 euro, ordonatorul de credite este ministrul Afacerilor Interne.

Pavel Gabriel-Nicolae, în calitate de șef al Serviciului juridic din cadrul D.I.P.I. a avizat pentru legalitate nota-raport nr. 0130xxxx/13.07.2015, prin mențiune olografă, urmată de semnătură și dată, efectuate la sfârșitul documentului („Avizat pentru legalitate, șef serviciu juridic, 13.07.2015”).

În continuare, nota-raport nr. 0130xxxxx/13.07.2015 a fost aprobată de către Oprea Gabriel, în calitate de ministru al Afacerilor Interne, prin rezoluție de aprobare pe prima pagină a documentului, fără a se menționa data ordonanțării la plată, aprobarea fiind posibilă numai în intervalul 13-15 iulie 2015, întrucât pe documentul în cauză s-a mai efectuat o mențiune olografă, sub semnătură, de către șeful Diviziunii Protecție Personal din cadrul D.I.P.I., prin care, la 15.07.2015, a atestat că a primit, în numerar, suma de 410.000 lei din fondurile operative ale instituției.

În baza dispoziției verbale a secretarului de stat NICOLAE Gheorghe, autoturismul a fost achiziționat pe numele șefului D.P.P., cms. șef .....

În vederea achiziționării autovehiculului, S.C. .... S.R.L. a emis factura proforma nr. .... /14.07.2015 (fila 47, volumul IV), pentru suma de 91.295,73 Euro, respectiv 410.000 lei, către ..... Ulterior, în baza facturii fiscale nr. xxxxx/15.07.2015 (fila 46, volumul IV), ... a achitat prețul autoturismului, cu ordinul de plată emis la 15.07.2015, prin .... BANK București .... (fila 49, volumul IV). În baza cererii din 21.07.2015 (fila 5, volumul IV), autoturismul a fost înmatriculat în circulație cu nr. ...., fiind emis certificatul de înmatriculare nr. .... /21.07.2015 (filele 24-25, volumul IV).

În luna august 2015, secretarul de stat NICOLAE Gheorghe a luat hotărârea de a se efectua transferul dreptului de proprietate asupra autoturismului în cauză, de la ..... către D.I.P.I., sens în care l-a delegat pe ....., pentru a încheia contract de donație, în numele D.I.P.I. Astfel, în baza delegației nr. .... /20.08.2015, emisă de D.I.P.I., ..., reprezentant al D.I.P.I., în calitate de donatar, a încheiat cu ....., în calitate de donator, contractul de donație autentificat cu nr. xxxx/zzzzzz la Biroul Notarilor Publici Asociați ... (filele 18-19, volumul IV).

Instanța de fond a apreciat, pe de o parte, că tipul autoturismului și dotările acestuia nu erau exagerate în raport cu scopul achiziției, iar pe de altă parte, că achiziționarea autoturismului pe numele unui ofițer (șeful D.P.P.), pentru asigurarea caracterului „conspirat”, necesar și specific structurii și scopului acesteia, nu are semnificația unei achiziții „oculte/ilegale” din perspectiva dreptului penal.

De altfel, așa cum rezultă din ordonanța de clasare anterior menționată, același ofițer, în calitate de șef sector în cadrul D.G.I.P.I., iar mai apoi împuternicit pe funcția de șef Diviziune Protecție Personal din cadrul D.G.I.P.I., ofițer care, în aceste calități, a gestionat operaționalizarea Diviziunii Protecție Personal, s-a ocupat și de achiziționarea autospecialei Mercedes Sprinter.

Un prim aspect al tipicității infracțiunii de abuz în serviciu, în forma participăției penale autor-complici, este cel referitor la existența unei „conivențe infracționale” între cei 3 inculpați, adică să existe voința comună a

participanților de a săvârși în cooperare aceeași faptă prevăzută de legea penală, această voință de cooperare fiind de esența participației penale, existența unei duble legături psihice între participanți și anume, pe de o parte, voința lor comună de a coopera la săvârșirea aceleiași fapte prevăzută de legea penală, iar pe de altă parte, scopul sau rezultatul comun urmărit de participanți prin săvârșirea faptei.

Condițiile complicității sunt prevăzute de art. 48 din Codul penal, iar în raport cu descrierea faptelor în rechizitoriu, în prezenta cauză s-a apreciat a fi incidente dispozițiile art. 48 alin. (1) din Codul penal, conform cărora „*Complice este persoana care, cu intenție, înlesnește sau ajută în orice mod la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală*”.

Nicio probă administrată în cauză nu relevă temeinic, dincolo de orice dubiu rezonabil, că inculpații Nicolae Gheorghe și Pavel Gabriel-Nicolae ar fi avut o „*conivență infracțională*” cu inculpatul Oprea Gabriel pentru achiziționarea autoturismului (prin nerespectarea cadrului legal de achiziționare a bunului).

În consecință, instanța de fond a reținut această primă concluzie privind lipsa tipicității obiective și subiective a complicității la abuz în serviciu cu referire la cei doi inculpați, complicitate la abuzul în serviciu pretins a fi fost săvârșit de inculpatul Oprea Gabriel.

Înalta Curte apreciază ca nedovedită și susținerea acuzării în sensul că cei doi inculpați ar fi știut că achiziționarea autoturismului respectiv s-ar fi făcut în considerarea utilizării ulterioare a acestuia de către inculpatul Oprea Gabriel.

În realitate, pentru motivele care au fost convingător expuse și probate de către părțile responsabile civilmente (M.A.I. și D.I.P.I.), prin menționarea atât a împrejurării care a justificat achiziționarea autoturismului, cât și a cadrului legal, această opinie a acuzării este întemeiată pe evenimente ulterioare achiziționării bunului.

Cu privire la nota-raport, instanța de fond a constatat că argumentarea suplimentării fondurilor și achiziționarea autoturismului este în concordanță cu scopul urmărit (dotarea D.P.P. din cadrul D.I.P.I.), astfel că nu se poate interpreta într-un sens de natură să atragă răspunderea penală. De asemenea, s-a apreciat că nu prezintă relevanță penală activitatea ulterioară de rectificare a textului normativ care a constituit temeiul achiziționării, în cauză nefiind reținută infracțiunea de fals intelectual sau uz de fals.

Indicarea alineatului 20.30.30, din cadrul articolului bugetar 20.30, este explicabilă prin definirea generică a acestuia „Alte cheltuieli cu bunuri și servicii”, aspect care a și justificat emiterea la nivelul M.A.I. a actelor administrative privind clasificarea cheltuielilor bugetare (Dispozițiile Secretarului General nr. 2343/26.08.2011, nr. 5585/01.04.2015 și nr. 5716/04.12.2015) în care, la Anexa nr. 4, privind Îndrumarul de încadrare a cheltuielilor bugetare pe articolele și alineatele clasificăției economice pentru unitățile M.A.I., s-a prevăzut semnificația alineatului bugetar 20.30.30 „Alte cheltuieli cu bunuri și servicii”, cu mențiunea că acestea cuprind și „alte cheltuieli autorizate în mod special prin dispoziții legale speciale și care nu se încadrează la celelalte articole și alineate bugetare”.

Instanța de fond a constatat că alineatul 20.30.30 are denumirea „*Alte cheltuieli cu bunuri și servicii*”, iar nu denumirea „*fonduri operative*”, chiar dacă se acceptă că în acest alineat erau incluse și „*fondurile operative*”.

Nu în ultimul rând, s-a reținut că argumentele de fapt și de drept expuse de cele două părți responsabile civilmente (M.A.I. și D.I.P.I.), au fost menținute constant și fără rezerve ori nuanțări pe parcursul a circa 6 ani, mult după ce inculpatul Oprea Gabriel și ceilalți inculpați au încetat să dețină funcții în autorități ale statului ori funcții care putea sugera, rezonabil, că ar mai exista o influență a acestora la nivelul factorilor de conducere din M.A.I. ori D.I.P.I.

De asemenea, inculpații au explicat în detaliu motivele, împrejurările și cadrul legal în care a fost achiziționat respectivul autoturism (declarațiile și memoriile depuse la dosar).

În aceste condiții, instanța de fond a apreciat ca întemeiate apărările ample argumentate ale celor două părți responsabile civilmente (M.A.I. și D.I.P.I.), dar și cele ale inculpaților cu privire la achiziționarea autoturismului.

Instanța de fond a constatat că, potrivit înscrisurilor depuse la dosar (atât cele neclasificate, cât și cele clasificate), motivele și împrejurările care au justificat decizia de achiziționare a autoturismului, au fost determinate de înființarea și operaționalizarea Diviziunii Protecție Personal (D.P.P.) în cadrul D.I.P.I. (O.M.A.I. nr.105/2013, nota-raport nr.S/1126330 din 06.05.2014, O.M.A.I. nr.I/23.06.2014, O.M.A.I. nr.S/12 din 12.01.2012, O.M.A.I. nr.S/9 din 24.01.2014, O.M.A.I. nr.0146/23.09.2014, O.M.A.I. nr.S/29 din 15.04.2015, O.M.A.I. nr. S/44/2015 din 07.05.2015, O.M.A.I. nr.533/2013, toate fiind comunicate sub semnătură ofițerilor îndreptățiți).

De asemenea, cu privire la cadrul legal al achiziționării autoturismului, părțile responsabile civilmente au depus la dosar înscrisuri care infirmă acuzația de nerespectare a cadrului normativ general și a celui intern (Hotărârea CSAT nr. 0053 din 09.06.2015 *privind execuția bugetară a cheltuielilor operative* destinate realizării securității naționale, efectuate de către M.A.I. în anul 2014 și stabilirea plafonului de cheltuieli operative pentru anul 2015; Adresa nr. 0377898 din 25.06.2015 - prin care D.G.F. a comunicat D.I.P.I. care este cuantumul fondurilor pentru cheltuieli operative destinate realizării securității naționale aprobate de CSAT pentru anul 2015; Extrasele nr. S/104/2015-S/104/2017 din 23.08.2016 din Registrul pentru cheltuieli din fondul operativ centralizator nr. 004/05.01.2015; Adresa nr. 343715 din 26.01.2015 - prin care D.G.F. a comunicat D.I.P.I. bugetul inițial de venituri și cheltuieli pe anul 2015 la Titlul II, articolul bugetar 20.30.30; Adresa nr. 1338381 din 28.01.2015 - prin care D.I.P.I. a solicitat suplimentarea Bugetului de venituri și Cheltuieli la art. bugetar 20.30.30 cu suma de 2.000 mii lei și transferul de la un articol la altul în cadrul aceluiași titlu bugetar, a sumei de 700 mii lei; Adresa nr. 344044 din 02.02.2015 - prin care D.G.F. a informat D.I.P.I. că la articolul bugetar 20.30.30 a fost repartizată suma de 700 mii lei; Adresa nr. 1341084 din 16.07.2015 - prin care D.I.P.I. a trimis la D.G.F. solicitarea de alocare suplimentară a sumei de 410 mii lei la art. bug. 20.30.30 în scopul operaționalizării unei structuri nou înființate la nivelul D.I.P.I.; Adresa nr. 1341244 din 29.07.2015 - prin care D.I.P.I. a solicitat alocarea suplimentară a sumei de 600 mii lei la același articol bugetar; Adresa nr. 360024 din 17.08.2015

- prin care D.G.F. comunică D.I.P.I. faptul că bugetul de venituri și cheltuieli a fost modificat la art. bug. 20.30.30 prin alocarea sumei de 1.010 mii lei; Adresa nr. 1340633 din 19.06.2015 - prin care D.I.P.I. a transmis D.G.F. propunerile de rectificare a bugetului pe anul 2015 la Cap. 61.50, Titlul II „Bunuri și servicii” articolul 20.30.30 „alte cheltuieli cu bunuri și servicii”, solicitând rectificarea bugetului de 4.041 mii lei, alocat până la acea dată, cu suma de 5.066 mii lei, pentru acoperirea necesarului de credite bugetare pentru anul 2015, corespunzător plafonului de fonduri pentru cheltuieli operative ale D.I.P.I., aprobat de CSAT (10.000 mii lei); Adresa M.A.I. nr. 456270 din 02.07.2015 (nr. M.F.P.101016 din 03.07.2015) - prin care, în contextul primei rectificări bugetare pe anul 2015, M.A.I. a solicitat M.F.P. deblocarea rezervei de 10% aferentă Titlului II; Adresa SJ nr. 1369779 din 28.01.2015 prin care a fost difuzat către Sectorul Control, exemplarul nr. 10 din O.M.A.I. nr. 0146/2014; Adresa SJ nr.1370491 din 11.05.2015 prin care a fost difuzat către Sectorul Control exemplarul nr. 96 din O.M.A.I. nr. S/29/2015; Adresa nr. 1370516 din 14.05.2015 prin care a fost difuzat către Sectorul Control exemplarul nr. 13 din O.M.A.I. nr. S/44/2015; Adresele SJ nr. 1369779 din 28.01.2015, nr. 1370491 din 11.05.2015 și nr. 1370516 din 14.05.2015 prin care au fost difuzate către Diviziunea Autoprotecție exemplarul nr. 33 din O.M.A.I. nr. 0146/2014, exemplarul nr. 36 din O.M.A.I. nr. S/29/2015 și exemplarul nr. 3 din O.M.A.I. nr. S/44/2015; Nota-Raport nr. S/1126330 din 06.05.2014; O.M.A.I. nr. S/9 din 24.01.2014; O.M.A.I. nr. S/12 din 12.01.2012; O.M.A.I. nr. 1/2566 din 23.06.2014).

În acest context, instanța de fond a reținut, în esență, că persoanele cu funcții de răspundere pe linia bugetului M.A.I. (director general D.G.F.-M.A.I. și, respectiv, șeful Serviciului Buget), audiate în cursul judecății, nu au relevat aspecte care să sugereze nelegalitatea procedurii disponibilizării sumei de bani necesară achiziționării autoturismului din perspectiva normelor financiare și bugetare, unul dintre aceștia afirmând că „Până la (...) la nivelul Ministerului de Interne și al structurii în care activam, nu au fost discuții legate de legalitatea achiziționării autoturismului respectiv.”.

De asemenea, potrivit documentelor depuse de părțile responsabile civilmente M.A.I. și D.I.P.P., - *D.P.P. a fost înființată încă din anul 2014, ca structură în cadrul D.I.P.I.*

Sub aspectul laturii obiective, pentru existența complicității la infracțiunea de abuz în serviciu, o altă condiție este cea potrivit căreia trebuie să se fi săvârșit în mod nemijlocit de către o altă persoană (autor) o faptă prevăzută de legea penală.

Conform rechizitoriului, autorul faptei de abuz în serviciu este inculpatul Oprea Gabriel, la data faptelor ministru (Ministerul Administrației și Internelor), vicepremier pe probleme de securitate națională, ordonator principal de credite.

Din enunțarea acuzației rezultă că, „în ziua de 13.07.2015, Oprea Gabriel, în calitate de ministru de Interne și ordonator de credite, cu ajutorul chestorului principal Nicolae Gheorghe și a cms. șef Pavel Gabriel-Nicolae, a dispus suplimentarea cu suma de 410.000 lei a fondurilor pentru cheltuieli operative ale Departamentului de Informații și Protecție Internă și a aprobat achiziția unui autoturism, în scopul declarat al asigurării protecției demnitarilor, cu

încălcarea prevederilor legale care limitează achiziționarea autovehiculelor din fondurile operative ale Ministerului Afacerilor Interne la situațiile premisă ale folosirii autovehiculelor cumpărate în activitățile de urmărire penală a infracțiunilor de corupție; urmare a încălcării atribuțiilor de serviciu, bugetul de stat a fost prejudiciat cu suma de 410.000 lei, iar Diviziunea Protecție Personală a D.I.P.I. a beneficiat de dotarea cu autoturismul marca Audi A8, cu serie șasiu WAUZZZ4H3EN015410, în valoare de 91.295,73 euro, folosul fiind necuvenit în raport cu destinația legală a fondurilor operative”, faptă încadrată juridic în infracțiunea de abuz în serviciu, dacă funcționarul a obținut pentru sine ori pentru altul un folos necuvenit, prev. de art. 297 alin. (1) din Codul penal rap. la art. 13² din Legea nr. 78/2000.

O primă observație în legătură cu acuzația adusă inculpatului Oprea Gabriel se referă la „persoana” care a obținut „folosul necuvenit”, adică dacă această persoană este chiar el (în sensul că urma să fie beneficiarul unic al autoturismului) ori această persoană („altul”, în sensul art. 13² din Legea nr. 78/2000) este Diviziunea Protecție Personală a D.I.P.I., care a beneficiat de dotarea cu autoturismul marca Audi A8, ca „un folos necuvenit”.

În opinia instanței de fond, această precizare nu ar fi fost necesară având în vedere că, pe de o parte, achiziționarea autoturismului s-a făcut pentru necesități logistice și în împrejurări legate de noua structură înființată încă din anul 2014, iar pe de altă parte, a fost respectat cadrul legal de achiziționare și plată a acestuia.

Ca urmare a publicării deciziei nr. 405/2016 a Curții Constituționale, instanța de fond a solicitat procurorului să precizeze, în acord cu decizia menționată, textele legislației primare (legi, OUG și OG) nerespectate de către inculpați, în exercitarea funcțiilor lor, la data săvârșirii presupuselor fapte.

Prin adresa de răspuns din data de 24 aprilie 2007, D.N.A. a comunicat următoarele cu privire la legislația primară care, în opinia acuzării a fost încălcată de către inculpați:

„Prevederile legale care au fost încălcate de inculpații Oprea Gabriel, Nicolae Gheorghe și Pavel Gabriel-Nicolae, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, se referă la respectarea destinației fondurilor operative aprobate de Consiliul Suprem de Apărare a Țării numai pentru realizarea securității naționale, respectiv art. 4 lit. f) pct. 24 din Legea nr. 415/2002 și art. 7 lit. f) din Legea nr. 51/1991.

De asemenea, s-a menționat că s-a încălcat și principiul consacrat de art. 4 alin. (3) din Legea nr. 500/2002, referitor la angajarea cheltuielilor din bugetele instituțiilor numai în limita creditelor bugetare aprobate, întrucât Oprea Gabriel, în data de 13.07.2015, a ordonanțat la plată, din fondurile operative alocate la alineatul bugetar 20.30.30, suma de 410.000 lei, dată la care această sumă de bani nu fusese încă alocată pentru cheltuieli operative în bugetul Ministerului Afacerilor Interne, cheltuiala devenind posibilă din luna august 2015, cu prilejul rectificării bugetare reglementate de O.U.G, nr. 20 din 28 iulie 2015, publicată în Monitorul Oficial nr. 576/31.07.2015.

În raport cu achiziția autovehiculului în cauză, suma de 410.000 lei nu era încă o resursă alocată pentru cheltuielile operative ale D.I.P.I. (dacă suma de bani ar fi fost prevăzută în bugetul D.I.P.I., fapta ar fi realizat tipicitatea

infracțiunii de deturnare de fonduri), întrucât banii au fost virăți cu prilejul rectificării bugetare reglementate de O.U.G. nr. 20 din 28 iulie 2015, publicată în Monitorul Oficial nr. 576/31.07.2015.

Totodată, având relevanță pentru definirea bugetului D.I.P.I., această structură a M.A.I. avea statutul de persoană juridică distinctă, în conformitate cu O.U.G. nr. 96/2012, art. 22 alin. (1).

În concluzie, Oprea Gabriel, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, în calitate de ministru al Afacerilor Interne și ordonator de credite în raport cu cheltuielile operative ale D.I.P.I., în cuantum Mai mare de 50.000 euro, a încălcat legislația primară, respectiv **art. 7 lit. f) din Legea nr. 51/1991, art. 4 lit. f) pct. 24 din Legea nr. 415/2012**, cât și legislația secundară dată în aplicarea normelor legale, respectiv art. 1 și pct. 4 lit. m) din Hotărârea C.S.A.T. nr. 0061/02.07.2014, prin aprobarea unei achiziții din fondurile operative ale D.I.P.I., necircumscrise destinației legale de realizare a securității naționale.

De asemenea, a încălcat și prevederile **art. 4 alin. (3) din Legea nr. 500/2002**, potrivit cărora angajarea cheltuielilor din bugetele instituțiilor se face numai în limita creditelor bugetare aprobate și în scopurile aprobate prin legea bugetului de stat.

Deși la finalul anului 2015, D.I.P.I. s-a încadrat în plafonul maxim stabilit de Consiliul Suprem de Apărare a Țării pentru fondurile operative ale D.I.P.I., această limită este una care creează numai o vocație la solicitarea banilor, drepturile bugetare fiind stabilite în funcție de necesitățile operative și aprobate prin lege de către Parlament în conformitate cu art. 73 alin. (3) lit. t) rap. la art. 138 alin. (2) din Constituția României”.

Cu privire la invocarea de către acuzare a textelor de lege menționate, Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția penală a constatat că primele două texte de lege se referă la competențele C.S.A.T., iar nu la atribuțiile de serviciu ale inculpaților, iar cu privire la cel de-al treilea text de lege s-a reținut chiar mențiunea din înscrisul depus la dosar de acuzare cu privire la legislația primară încălcată de autorul infracțiunii (pag.2) - ”...s-a încălcat și principiul consacrat de art. 4 alin. (3) din Legea nr.500/2002....” - astfel că nu au fost identificate încălcări ale legislației primare în exercitarea funcțiilor inculpaților trimiși în judecată pentru infracțiunea de abuz în serviciu (în participație penală autor-complice).

Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția penală a reținut că aceeași constatare a fost făcută și de procurorii din cadrul D.N.A. în ordonanța de clasare din 18 mai 2020, emisă în dosarul nr. 546/P/2016 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție, Secția de combatere a corupției.

În ce privește complicitatea la infracțiunea de abuz în serviciu, legea nu cere o anumită calitate a complicelui; cu toate acestea, în cauză, au fost trimiși în judecată în calitate de complici inculpații Nicolae Gheorghe și Pavel Gabriel-Nicolae, ambii funcționari publici (îndeplinind funcțiile menționate), însă în conținutul acuzării nu au fost incluse fapte proprii de abuz în serviciu ale acestora (săvârșite în calitate de autor) ori fapte de fals intelectual/uz de fals.

Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția penală a menționat că instanța de drept penal nu are competența de a examina oportunitatea și legalitatea emiterii actelor normative interne, a dispozițiilor administrative referitoare la înființarea și operaționalizarea D.P.P. din cadrul D.I.P.I. și nici referitoare la ordinele de ministru prin care s-a reglementat asigurarea protecției personalului M.A.I. de către D.P.P. – D.I.P.I., *acestea putând fi examinate numai prin proceduri jurisdicționale administrative.*

De asemenea, a reținut că nu intră în competența instanței penale să examineze legalitatea și oportunitatea procedurilor de rectificare bugetară din prezenta cauză, proceduri prevăzute de lege și aplicate anual de către Guvernul României.

Legea nr. 500/2002, conferă drepturi ordonatorilor principali de credite – miniștrii (art.20-21), reglementează controlul financiar preventiv (art.23-24), prevede aspectele referitoare la procedura de rectificare anuală a bugetului, precum și la capitolele bugetare (art.47 alin.6) și la subdiviziunile clasificăției bugetare (art.47 alin.8), etc.

Cu privire la toate aceste aspecte, pentru dovedirea legalității achiziționării autoturismului, cele două părți responsabile civilmente au depus la dosar acte neclasificate în prezent (la care se adaugă actele/înscrisurile clasificate din dosarul aflat în păstrarea C.D.C. - I.C.C.J.), nefiind necesară ori nefiind permisă (în cazul înscrisurilor clasificate) redarea conținutului acestora.

Instanța de fond a apreciat că trimiterile la dispozițiile din unele acte normative de punere în aplicare a legii (Ordinul Ministerului Finanțelor Publice nr. 1954 din 16 decembrie 2005), la actele administrative emise la nivelul M.A.I., privind clasificăția cheltuielilor bugetare (Dispozițiile Secretarului General nr. 2343/26.08.2011, nr. 5585/01.04.2015 și nr. 5716/04.12.2015 în care, la *Anexa nr. 4, privind Îndrumarul de încadrare a cheltuielilor bugetare pe articolele și alineatele clasificăției economice pentru unitățile M.A.I.*, s-a prevăzut **semnificația alineatului bugetar 20.30.30** „*Alte cheltuieli cu bunuri și servicii*”, cu mențiunea că acestea cuprind și „*alte cheltuieli autorizate în mod special prin dispoziții legale speciale și care nu se încadrează la celelalte articole și alineate bugetare*”) nu sunt de natură să susțină acuzațiile deoarece persoanele cu responsabilități pe linie financiară la nivelul M.A.I. (audiate ca martori) nu au relevat aspecte care să sugereze că activitatea financiar-bugetară menționată la pag.43-47 din rechizitoriu s-ar fi desfășurat contrar legislației privitoare la ordonatorul principal de credite, la deblocarea rezervei, la suplimentarea bugetului pe calea rectificării bugetare, etc.

În final, Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția penală a constatat identitatea propriilor argumentelor juridice cu cele expuse de procuror în cuprinsul **ordonanței de clasare din 18 mai 2020, emisă în dosarul nr. 546/P/2016 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție, Secția de combatere a corupției**, potrivit căreia *chiar dacă achizițiile au fost efectuate din fonduri operative, aceasta nu poate avea drept consecință reținerea infracțiunii de abuz în serviciu, ci ar putea genera, cel mult, o răspundere administrativă a funcționarului public* (pag.5 din ordonanță).

Și în prezenta cauză s-a constatat existența unei **note-raport motivate** a funcționarului competent (inculpatul Nicolae Gheorghe, secretar de stat), că persoanele care au rezoluționat olograf această notă-raport, prin **avizare pentru legalitate** (inculpatul Pavel Nicolae Gabriel, șef al Serviciului juridic din cadrul D.I.P.I.) și, respectiv, prin **aprobare** (inculpatul Oprea Gabriel, ministru și vicepremier pe probleme de securitate națională), au fost funcționari cu competența funcțională în structura M.A.I și D.I.P.I.

Persoanele care au întocmit și rezoluționat olograf nota-raport au considerat că este justificată achiziționarea autoturismului, acest mod de acțiune fiind consecința propriei viziuni în materie de management (cu referire la dotarea și operaționalizarea structurii D.P.P. din cadrul D.I.P.I., structură înființată încă din anul 2014).

Propria viziune privind managementul, obiectivată în achiziția unor bunuri, nu se poate subsuma, în lipsa unor dovezi contrare, infracțiunii de abuz în serviciu.

Un alt aspect al tipicității infracțiunii de abuz în serviciu, în varianta incriminării speciale menționată în rechizitoriu, derivă din natura infracțiunii, atât acuzarea, cât și apărarea concluzionând că aceasta face parte din categoria **infracțiunilor de rezultat** (în acest sens, încheierea din data de 30 martie 2021).

Or, din înscrisurile depuse la dosar de către părțile responsabile civilmente (M.A.I. și D.I.P.I.) rezultă că autoturismul achiziționat a fost permanent, și se află și în prezent, în dotarea M.A.I. - D.G.P.I./D.I.P.I., ca mijloc fix și este utilizat în activitățile unității, fiind depuse și fișele mijlocului fix.

Cu privire la infracțiunea de deturnare de fonduri pentru care au fost trimiși în judecată inculpații Nicolae Gheorghe (1 act material și, respectiv, 11 acte materiale în cazul formei continuate a infracțiunii), Zărinică Nelu (2 acte materiale) și Iacob Marian-Dănuț (3 acte materiale), instanța de fond a reținut că faptele/actele materiale care, în opinia acuzării, constituie infracțiunea de deturnare de fonduri sunt expuse în rechizitoriu, distinct, pentru fiecare inculpat, la pag.88-106, pag.106-112 și, respectiv, la pag.112-117.

Astfel, potrivit rechizitoriului și declarațiilor inculpaților, Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția penală a reținut, în esență, că bunurile achiziționate în baza sumelor de bani pentru care s-au întocmit rapoartele au avut destinațiile menționate în documentele justificative și au fost achiziționate și oferite în considerarea interesului instituțional și funcțional al D.I.P.I., a activității specifice acestei structuri, așa cum de bună-credință au apreciat factorii de decizie/managerii acesteia, într-un cadru normativ intern apreciat ca „*permisiv*” și de către procurorii din cadrul D.N.A. în cele două ordonanțe de clasare care au fost depuse la dosar, în apărare, de către inculpați.

Distinct, pentru inculpatul Nicolae Gheorghe, s-a reținut și infracțiunea de deturnare de fonduri (în formă simplă), constând în aceea că „...în perioada 21 august – octombrie 2015, chestorul principal de poliție Nicolae Gheorghe, în calitate de secretar de stat în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă, a schimbat destinația resurselor materiale alocate instituției publice pe care o conducea, respectiv a autoturismului marca Audi A8, cu serie șasiu WAUZZZ4H3EN015410, achiziționat din fonduri operative în mod conspirat, pentru folosința personală și exclusivă a ministrului

de Interne în funcție, Oprea Gabriel”, faptă care, în opinia acuzării, realizează tipicitatea infracțiunii de deturnare de fonduri (instanța constată că în rechizitoriu, la pag.166 sunt inserate ca texte de incriminare, „...prev. de art. 307 alin. (1) din Codul penal, prev. de art. 306 alin. (1) din Codul penal...”, iar în dispozitivul rechizitoriului, pag.206 este inserat ca text de incriminare „art. 307 alin. (1) din Codul penal”, împrejurare care relevă că la pag.166 este doar o eroare de dactilografiere).

În consecință, fapta pentru care inculpatul Nicolae Gheorghe a fost trimis în judecată, este infracțiunea de deturnare de fonduri în varianta normativă prevăzută de art. 307 alin. (1) teza a II-a din Codul penal („**schimbarea destinației resurselor materiale alocate unei autorități publice sau instituției publice, fără respectarea prevederilor legale**”).

În raport cu această faptă pentru care inculpatul Nicolae Gheorghe a fost trimis în judecată, sub încadrarea juridică „deturnarea de fonduri”, instanța de fond a reținut că nicio probă nu este de natură să dovedească, dar nici să sugereze rezonabil că decizia inculpatului Nicolae Gheorghe (chestor de poliție și secretar de stat în cadrul D.I.P.I.) de a achiziționa autoturismul Audi A8 a fost urmarea solicitării ministrului Gabriel Oprea, în sensul a se achiziționa un autoturism care, ulterior, să fie folosit exclusiv de acesta.

Contrar acuzării, prin examinarea unor probe certe, practic de necontestat (documente depuse la dosar de părțile responsabile civilmente M.A.I. și D.I.P.I.), rezultă că achiziționarea acestui autoturism a fost justificată obiectiv de necesitatea operaționalizării structurii D.P.P. din cadrul D.I.P.I., **structură înființată încă din anul 2014** (în acest sens, Nota-raport nr.S/1126330/06.05.2014, O.M.A.I. nr.I/2566/23.06.2014 de aprobare a organigramei și statului de organizare a D.P.P., O.M.A.I. nr.0146/23.09.2014, O.M.A.I. nr.S/13/2014, O.M.A.I. nr.S/29 din 15.04.2015, O.M.A.I. nr.S/44/2015 din 07.05.2015), cu precizarea că nu intră în competența instanței de drept penal să examineze oportunitatea, necesitatea, legalitatea acestor acte normative cu caracter intern ori legalitatea și oportunitatea deciziei cu privire la înființarea, structura, atribuțiile, etc. D.P.P. din cadrul D.I.P.I., cu atât mai mult cu cât acest tip de structuri, instituții etc. (prin natura activităților desfășurate) **se află sub controlul C.S.A.T.**

Instanța de fond, pentru motive similare, a apreciat neîntemeiată concluzia exprimată în rechizitoriu în sensul că S.P.P. era singura structură care avea dreptul și obligația asigurării protecției demnitarilor (în sensul larg al noțiunii de „protecție”), deoarece și în trecut structurile specializate ale M.A.I. au asigurat protecție anumitor demnitari, astfel cum rezultă din O.M.A.I. nr.S/12 din 12.01.2012 și O.M.A.I. nr.S/9 din 24.01.2014.

Folosirea ulterioară a autoturismului pentru deplasări ale inculpatului Oprea Gabriel (în calitatea sa de ministru), cu începere de la data achiziționării și înmatriculării acestuia (21 iulie 2015) a fost consecința înființării D.P.P. (**în anul 2014, cu scopul legal și declarat de asigurare a protecției personalului M.A.I. de către această structură D.P.P.-D.I.P.I.; noțiunea „protecție” și persoanele beneficiare fiind prevăzute în art.1 și 2 din O.M.A.I. nr. S/44/2015**), consecința demersurilor de operaționalizare și dotare materială a structurii D.P.P., iar nu

consecința unei „înțelegeri anterioare” între inculpații Oprea Gabriel și Nicolae Gheorghe, așa cum se arată în actul de sesizare.

De asemenea, instanța de fond a constatat că nici înregistrarea ambientală efectuată de unul dintre martorii cu identitate protejată/colaborator cu identitate protejată (invocată de acuzare) nu este de natură să probeze în mod rezonabil această „înțelegere prealabilă”, cu atât mai mult cu cât lecturarea transcrierii pare să sugereze că discuția a fost orientată în acest sens.

Așa cum s-a menționat, opiniile, supozițiile, părerile personale ale unora dintre martori, precum și a persoanelor cu identitate protejată audiate ca martori, cu privire la existența unei „înțelegeri prealabile”, au natură subiectivă și pot fi interesate din diferite motive personale.

De altfel, s-a apreciat că probele testimoniale administrate (*mai ales a celor doi ofițeri implicați în analiza datelor referitoare la autoturismele care corespundeau scopului D.P.P., selectarea tipului/clasei/mărcii autoturismului și dotările acestuia, dar și în achiziționarea efectivă etc.*) relevă, de necontestat, că nici inculpatul Oprea Gabriel și nici inculpatul Nicolae Gheorghe nu s-au implicat în stabilirea tipului/mărcii autoturismului, a caracteristicilor și dotărilor acestuia, etc. (în acest sens, declarația dată la instanță de ofițerul care s-a ocupat efectiv de selecția și, în final, de achiziția autoturismului, ofițer care la data respectivă îndeplinea funcția de șef Diviziune Protecție Personal). Discuțiilor și consultărilor care au avut loc ulterior, în legătură cu achiziționarea autoturismului, între Nicolae Gheorghe (secretar de stat și șef al D.I.P.I.) și ofițerul respectiv (șeful D.P.P. din cadrul D.I.P.I., în a cărei dotare urma să intre autoturismul), nu li se poate acorda relevanța penală propusă de acuzare, acestea fiind discuții între doi ofițeri cu responsabilități anume în cadrul D.I.P.I.

Contrar opiniei acuzării, în sensul că sunt „împrejurări relevante pentru circumstanțele în care s-a realizat achiziția” aspectele menționate la pag.131-135 din rechizitoriu, Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția penală a apreciat că acestea nu sunt de natură a contura caracter penal faptelor (sub aspectul infracțiunii care face obiectul judecății):

- este nerelevantă împrejurarea legată de persoana care trebuia să întocmească nota-raport referitoare la achiziționarea autoturismului, chiar procurorul menționând că, în final, nota-raport urma să fie aprobată de secretarul de stat și ordonanțată la plată de ministrul M.A.I. (aceste aspecte țin de competențele interne ale conducerii M.A.I. și D.I.P.I. și, eventual, de ale controlului financiar preventiv);

- s-a susținut că nu există nicio justificare legală pentru care inculpatul Oprea Gabriel nu a solicitat un aviz la nivelul Ministerului Afacerilor Interne pentru aprobarea suplimentării bugetare și pentru achiziția autoturismului, deși s-a reținut că Oprea Gabriel era ministru M.A.I., și nu se arată cui și în ce modalitate ministrul M.A.I. trebuia să solicite un aviz „la nivelul Ministerului Afacerilor Interne”;

- modul în care s-au disponibilizat fondurile pentru achiziționarea autoturismului, accesarea rezervei bugetare, apelarea la procedura rectificării bugetare, etc. au fost relevate de actele/documentele depuse la dosar, coroborate cu dispozițiile legii referitoare la fondurile bugetare;

- autoturismul a fost achiziționat cu un anumit scop de către D.P.P.-D.I.P.I., ceea ce a și impus o modalitate specifică de achiziționare, aspect care poate fi apreciat ca dificil de conciliat cu parcurgerea procedurii „licitație publică”;

- având în vedere aspectele anterior menționate, chiar dacă nu este în competența instanței penale, deoarece clasificarea documentelor este realizată, conform legii, de emitent, totuși s-a reținut că opțiunea clasificării tuturor documentelor legate de achiziționarea autoturismului nu apare ca lipsită de motive întemeiate/legale, acest aspect nefiind de natură să sugereze o operațiune ocultă/ilegală;

- achiziționarea „conspirată” a autoturismului pe numele ofițerului care era șeful D.P.P. nu are conotații penale, și nici măcar frauduloase, în raport cu scopul achiziționării autoturismului și cu specificul activității D.P.P.- D.I.P.I., o astfel de modalitate nefiind de natură a justifica concluzia unei activități „oculte”, poate chiar ilegale;

- solicitarea unor dotări suplimentare ale autovehiculului nu prezintă relevanță penală;

- în raport cu scopul în care urma să fie utilizat autoturismul de structura D.P.P.-D.I.P.I., conducerea acestei structuri a avut o anumită opțiune, dintre Mai mare tipuri/mărci de autoturisme, iar decizia a aparținut managerilor structurilor implicate, astfel cum aceștia au și arătat motivat în cursul audierilor;

- cumpărarea autoturismului pe numele șefului D.P.P. a fost justificată, și în nici un caz ilegală, iar transferul ulterior de proprietate (donație către D.I.P.I.) nu a fost nelegal, fiind impus de evenimente ulterioare, menționate chiar în rechizitoriu, concluzia în sensul că „*inculpații au urmărit conspirarea sursei de finanțare a bunului și nu conspirarea autovehiculului*” nefiind întemeiată.

Instanța de fond, în cursul coroborării probelor, a avut în vedere că, potrivit art. 103 alin. (2) și art. 396 alin. (2) din Codul de procedură penală, o condiție obligatorie pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare este existența unui material probator care să înlăture orice dubiu rezonabil, orice concluzie a instanței (atât cu privire la situația de fapt, la vinovăția inculpaților, cât și la împrejurările în care au fost săvârșite faptele) nefiind posibilă decât pe baza probelor / mijloacelor de probă existente la dosar.

În acest context, s-a constatat că, în ceea ce privește infracțiunea de deturnare de fonduri, **probațiunea este realizată prin depunerea la dosar chiar a înscrisurilor („rapoarte”), rezoluționate pentru ordonanțare la plată**, prin care, în opinia acuzării, s-ar fi produs deturnarea de fonduri.

Și cu privire la aceste infracțiuni, instanța de fond a menționat că **principalele mijloace de probă sunt chiar înscrisurile întocmite ori rezoluționate de către inculpați**, fără a ignora relevanța probatorie a celorlalte mijloace de probă (înregistrări audio și declarații de martori - nefiind necesară, ca și în cazul infracțiunii de abuz în serviciu, menționarea numelui fiecărui ofițer care a dat declarații în prezenta cauză, indiferent dacă acesta mai este ofițer activ sau a trecut în rezervă / la pensie).

Instanța a apreciat că declarațiile anumitor martori și convorbirile înregistrate, nu sunt de natură să releve că inculpatul Nicolae Gheorghe ar fi încercat influențarea membrilor comisiei de control în sensul de a nu se propune

luarea unor măsuri legale sau că ar fi dispus măsuri de distrugere a documentelor referitoare la accesarea fondurilor bănești ale instituției.

Existența unor discuții exploratorii / prealabile finalizării raportului de control, în scopul clarificării celor constatate, a dispozițiilor legale aplicabile ori a adecvării propunerilor de măsuri ce urmau a fi inserate în raportul de control nu poate avea ca semnificație constrângeri ori presiuni exercitate asupra membrilor echipei de control.

De altfel, așa cum rezultă, pe de o parte, din legislația specifică, iar pe de altă parte, din înscrisuri care nu mai sunt clasificate și au fost depuse la dosar de către părțile responsabile civilmente M.A.I. și D.I.P.I., există, și există și în prezent, o procedură legală de recuperare a sumelor de bani despre care se apreciază, în actele de constatare, că ar exista nereguli.

Cu referire la aceste afirmații, făcute de unii dintre martori (persoane cu statut de **martor cu identitate protejată**, printre care unii și cu statut de **colaborator cu identitate protejată**), instanța de fond a reținut că, potrivit art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală *„Hotărârea de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei nu se poate întemeia în măsură determinantă pe declarațiile investigatorului, ale colaboratorilor ori ale martorilor protejați”*.

Înalta Curte a reținut că bunurile menționate în rapoartele indicate în rechizitoriu au fost real achiziționate (existând, de altfel, documentele specifice de vânzare-cumpărare) și oferite persoanelor indicate de inculpați, după caz, generic - prin menționarea apartenenței la structuri ori autorități publice - iar în alte situații, ca o consecință inerentă a activității de informații desfășurată de structura respectivă, nu a fost posibilă indicarea numelui persoanei/persoanelor.

Fundamentul acuzațiilor are în vedere nu aceste aspecte, practic necontestabile, ci categoria de fonduri bugetare din care au fost obținuți banii necesari achiziționării bunurilor, în sinteză susținându-se că nelegal ar fi fost accesate fondurile operative.

În apărare, inculpații au susținut, pe de o parte, că accesarea fondurilor operative s-a făcut legal, având în vedere că activitățile pentru care au fost achiziționate bunurile respective se subsumau categoriei de activități operative ori erau strâns legate de acest tip de activități, toate intrând în specificul structurii D.I.P.I., iar pe de altă parte, că în aceeași modalitate s-a acționat și anterior în situații identice ori similare (sub acest ultim aspect, declarația de martor dată la instanța de mandatarul D.I.P.I. *„În opinia mea, odată cu numirea secretarului de stat Nicolae Gheorghe eu personal nu am sesizat ceva deosebit cu privire la supravegherea modului de cheltuire a fondurilor operative, practic s-a mers în aceiași modalitate ca și anterior”*).

Detunarea de fonduri, potrivit actualului Cod penal, constituie - în sens larg - un abuz în serviciu, ca faptă săvârșită de un subiect activ calificat, respectiv, un funcționar care, potrivit competențelor legale, poate dispune în legătură cu fondurile unității în care își desfășoară activitatea de serviciu (în acest sens, paragraful 20 din decizia nr. 634/2019 a Curții Constituționale referitoare la excepția de neconstituționalitate a art. 307 din Codul penal).

Instanța de fond a apreciat că nu are competența de a verifica modurile concrete în care se realiza activitatea curentă specifică D.I.P.I., modalitățile în

care se realiza cooperarea ori colaborarea cu alte structuri, autorități ori instituții publice din sistemul de apărare și ordine publică, siguranță ori securitate națională, toate aceste aspecte fiind reglementate de acte normative generale și acte normative cu caracter intern, iar competența de a controla activitatea structurii revine C.S.A.T.

Din această perspectivă, s-a apreciat că instanța investită cu soluționarea cauzei penale nu poate examina dacă bunurile achiziționate și oferite persoanelor indicate de inculpați, chiar generic, erau sau nu adecvate, aveau sau nu o valoare disproporționată în raport cu destinatarul bunului ori în raport cu ajutorul ori sprijinul prestat pentru D.I.P.I. în desfășurarea activității specifice.

Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția penală a constatat că prin ordonanța de clasare din 18 mai 2020, emisă în dosarul nr.546/P/2016 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție, Secția de combatere a corupției, atașată la dosar și invocată de inculpați (pag.2) s-a reținut același punct de vedere.

De asemenea, instanța de fond a mai reținut că inculpații Nicolae Gheorghe, Iacob Marian-Dănuț și Zărincă Nelu au depus la dosar ordonanța nr.309/II-1/2018 emisă la data de 9.11.2018 de procurorul șef al Secției de combatere a corupției din cadrul D.N.A., prin care a fost infirmată dispoziția de trimitere în judecată, printre alții, și a inculpaților Nicolae Gheorghe, Iacob Marian-Dănuț și Zărincă Nelu și a fost dispusă clasarea cauzei în temeiul art. 16 alin. (1) lit. a) și b) din Codul de procedură penală.

În esență, în motivarea soluțiilor de clasare dispuse prin această ordonanță, s-a reținut că inculpații nu au acționat cu intenția de a afecta patrimoniul D.I.P.I., în condițiile în care, din probele administrate în cauză, nu rezultă că și-au însușit bani sau bunuri, ori că au deturnat fondurile operative, contrar dispozițiilor legale.

De asemenea, s-a reținut că subiectul activ al infracțiunii de deturnare de fonduri este calificat, întrucât deturnarea de fonduri alocate instituției publice nu poate fi realizată decât de funcționarul care administrează acești bani și care are obligația de a nu le schimba destinația. Coroborat cu prevederile Legii nr. 500/2002, rezultă că doar ordonatorul de credite, în cazul de față ordonatorul terțiar sau persoana delegată, poate dispune cu privire la schimbarea destinației fondurilor.

Ordonatorul terțiar, conform art. 21 alin. (4) este funcționarul care angajează cheltuieli și utilizează creditele. Cu privire la infracțiunea de deturnare de fonduri, subiectul activ putea fi doar conducătorul D.I.P.I, iar nu ceilalți inculpați. În concluzie, nu pot fi ordonatori de credite toate persoanele menționate în ordinele M.A.I. nr. 0066/2011 și nr. 00103/2015, respectiv directori generali, șefi de diviziuni și sectoare, a căror atribuții se limitează exclusiv la aprobarea plăților din fondurile pentru cheltuieli operative, în funcție de valoare.

În ceea ce privește latura obiectivă a infracțiunii de deturnare de fonduri, prin ordonanță s-a reținut că aceasta nu este realizată în condițiile în care fondurile operative nu au fost redirectionate la alte clasificări bugetare, ci au fost cheltuite exact din cadrul alineatului bugetar la care au fost alocate,

neexistând o dispoziție de transfer a unei cote din respectivele fonduri la alte clasificării bugetare.

În prezenta cauză, instanța de fond a precizat că inculpații au invocat cele două ordonanțe emise de procuror în apărare pe fondul acuzațiilor, nu din perspectiva principiului „ne bis in idem”, întrucât „*autoritatea de lucru judecat*” este atașată hotărârilor judecătorești emise de instanțele de judecată, componente ale puterii judecătorești în sensul Constituției României.

De altfel, în jurisprudența C.J.U.E. (*în acest sens, cauzele C-537/16, 20 martie 2018, C-398/12, 5 iunie 2014, C-367/05, 18 iulie 2007, C-491/07, 22 decembrie 2008*) și C.E.D.O. (*în acest sens, cauzele SERGEY ZOLOTUKHIN c. FEDERAȚIA RUSĂ 10 Februarie 2009, A și B. c. Norvegia 15 noiembrie 2016, Mihalache c. România 08 iulie 2019, Tsonyo Tsonev c. Bulgaria 14 ianuarie 2010, Ioan HORHAT c. România, 3 martie 2020, Fischer c. Austria, 29 mai 2001*), s-a conturat deja o opinie cu privire la importanța și consecințele juridice ale „deciziilor definitive” dispuse de autorități cu atribuții juridice ori jurisdicționale (*opinia fiind conturată din perspectiva aplicării principiului „ne bis in idem”*).

Astfel, din examinarea jurisprudenței C.J.U.E. și C.E.D.O. menționate, cu referire la „*deciziile definitive*” emise de procuror (sfera fiind chiar lărgită la „*decizii definitive*” emise de alte autorități statale: poliție ori organe de control/contencios fiscal), rezultă că ordonanțelor definitive emise de procuror trebuie să li se recunoască, în anumite condiții și situații, o valoare juridică asemănătoare „*autorității hotărârilor judecătorești*”.

Instanța de fond, în acord cu jurisprudența CEDO și CJUE, a recunoscut importanța juridică și nevoia de stabilitate și securitate juridică a ordonanțelor de clasare definitive dispuse de procuror (*definitive în sensul legii interne și al jurisprudenței C.J.U.E. și C.E.D.O.*), examinarea și redarea argumentelor ordonanțelor menționate fiind impusă de invocarea lor în apărarea inculpaților și necesară din perspectiva reperelor jurisprudențiale al activității Ministerului Public.

În sinteză, jurisprudența C.J.U.E. și C.E.D.O. menționată anterior cere, pe lângă condiția să fie „definitivă”, ca ordonanța procurorului să fie adoptată după examinarea „fondului cauzei penale”, adică după examinarea elementelor de fapt și de drept ale cauzei penale.

În dreptul intern aceste soluții sunt posibile, prin ordonanțe ale procurorului fiind dispuse soluții de clasare, după examinarea fondului cauzei penale (faptele, probele, vinovăția, răspunderea penală, etc.), cu sau fără dispunerea unei sancțiuni prevăzută de legea penală.

În consecință, chiar dacă nu s-a reținut existența „*autorității lucrului judecat*” în cazul ordonanțelor procurorului din categoria celor arătate, *autoritate care rămâne atașată hotărârilor judecătorești, stricto sensu*, acestora li s-a recunoscut anumite efecte/consecințe juridice, pentru asigurarea stabilității și securității juridice.

S-a apreciat că această concluzie derivă și din necesitatea aplicării legii de către organele judiciare față de toți cetățenii, în egală măsură, în situații similare ori identice, fiind fără relevanță încadrarea juridică, uneori diferită, a faptelor.

În ceea ce privește infracțiunea de deturnare de fonduri, Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția penală a reținut, în esență, și următoarele aspecte:

Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice stabilește principiile, cadrul general și procedurile privind formarea, administrarea, angajarea și utilizarea fondurilor publice, precum și responsabilitățile instituțiilor publice implicate în procesul bugetar.

Această lege cuprinde, în art. 2, toate definițiile necesare pentru înțelegerea și aplicarea acesteia, explică mecanismele financiare specifice, inclusiv mecanismul rectificării bugetare, definește calitatea de ordonator de credite, categoriile de ordonatori de credite și atribuțiile acestora, mecanismul controlului financiar preventiv, stabilește că creditele bugetare aprobate la un capitol nu pot fi utilizate pentru finanțarea altui capitol, cum și cine are competența virării de credite bugetare între celelalte subdiviziuni ale clasificății bugetare, etc.

Prin legea menționată numai două încălcări ale dispozițiilor sale constituie infracțiuni, în anumite condiții, în timp ce toate celelalte încălcări ale legii intră în domeniul contravențional (art. 72).

În cauză, a fost pronunțată **decizia nr. 634 din data de 15.10.2019 a Curții Constituționale, prin care a fost respinsă excepția de neconstituționalitate a art. 307 din Codul penal**, arătându-se următoarele (paragraful 20):

«20. Curtea reține că **infracțiunea de deturnare de fonduri poate fi considerată o formă specială a infracțiunii de abuz în serviciu**, întrucât presupune realizarea unui act contrar atribuțiilor de serviciu de către un funcționar, care schimbă, prin încălcarea prevederilor legale, destinația fondurilor bănești ori a resurselor alocate. Spre deosebire de infracțiunea de abuz în serviciu însă, în cazul infracțiunii de deturnare de fonduri fapta se realizează prin schimbarea destinației fondurilor bănești ori a resurselor materiale alocate unei autorități publice sau instituții publice, „fără respectarea prevederilor legale”, **existența infracțiunii nefiind condiționată de producerea unui rezultat. Astfel, fiind o infracțiune de pericol**, infracțiunea de deturnare de fonduri se consumă în momentul săvârșirii acțiunii incriminate, respectiv în momentul schimbării destinației fondurilor bănești ori a resurselor materiale alocate unei autorități publice sau instituții publice. Or, sumele de bani și resursele materiale din fondul public, satisfăcând un interes general, trebuie folosite conform destinației stabilite, cu respectarea întocmai a disciplinei bugetare. **Subiectul activ nemijlocit**, deși nu este determinat printr-o anumită calitate, deturnarea de fonduri nu poate fi săvârșită în mod nemijlocit decât de **funcționarul public care administrează aceste fonduri și resurse materiale alocate unei autorități publice sau instituții publice și care are obligația de a nu schimba destinația acestora și de a cunoaște atât prescripțiile legislației primare - legi și ordonanțe, cât și conținutul actelor de reglementare secundară care vin să detalieze legislația primară în această materie. Tocmai din acest motiv, în cazul infracțiunii de deturnare de fonduri, sintagma „fără respectarea prevederilor legale” are în vedere o sferă normativă mai largă, așadar, atât dispozițiile legislative de nivel primar, cât și cele de nivel secundar, prin aceasta nefiind încălcate prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5).»**

Examinarea coroborată a Legii nr. 500/2002 (cu referire la infracțiuni și contravenții), a acestui paragrafului 20 al deciziei nr. 634 din data de 15.10.2019 a Curții Constituționale, prin care a fost respinsă excepția de neconstituționalitate a art. 307 din Codul penal, precum și a principiului „ultima ratio” enunțat în paragrafele 68-73 ale deciziei nr. 405/2016 a Curții Constituționale, au relevat că nerespectarea dispozițiilor cuprinse în acte normative cu caracter intern / în acte administrative cu caracter intern referitoare la domeniul financiar, *altele decât dispozițiile legislative de nivel primar, cât și cele de nivel secundar*, în sensul menționat în decizia C.C.R. menționată, poate fi de natură să atragă, după caz, regimul sancționator al răspunderii contravenționale, disciplinare ori materiale, iar nu al răspunderii penale (*concluzie regăsită și în ultima ordonanță a procurorului menționată anterior*).

Așa cum s-a arătat de către M.A.I. și D.I.P.I., ca părți responsabile civilmente, există *proceduri cu caracter intern* prin care persoanele vinovate de săvârșirea unor fapte de această natură pot fi trase la răspundere disciplinară și/sau materială, fiind obligate la plata sumelor de bani reprezentând prejudiciile produse.

De asemenea, instanța de fond a reținut că a fost urmată procedura internă de accesare a fondurilor alocate unității (întocmirea rapoartelor, ordonanțarea plății, primirea sub semnătură a sumei de bani, depunerea ulterioară a documentelor justificative, etc.), că inculpații nu și-au însușit personal bani sau bunuri dintre cele achiziționate, că bunurile au fost oferite unor persoane cu ocazia sau în legătură cu activitățile de cooperare/colaborare specifice, deci *în interesul desfășurării activității specifice structurii D.I.P.I.*, astfel cum managementul acesteia, de bună-credință, pe de o parte, a apreciat oportunitatea, importanța și semnificația acțiunilor desfășurate și legătura lor cu activitățile operative specifice structurii, iar pe de altă parte, a interpretat, inclusiv din perspectiva unei activități anterioare, atât textul **alineatului bugetar 20.30.30** „Alte cheltuieli cu bunuri și servicii”, cât și textele actelor administrative emise la nivelul M.A.I., privind clasificarea cheltuielilor bugetare (*Dispozițiile Secretarului General nr. 2343/26.08.2011, nr. 5585/01.04.2015 și nr. 5716/04.12.2015*) în care, la Anexa nr. 4, privind *Îndrumarul de încadrare a cheltuielilor bugetare pe articolele și alineatele clasificăției economice pentru unitățile M.A.I.*, s-a prevăzut **semnificația alineatului bugetar 20.30.30** „Alte cheltuieli cu bunuri și servicii”, cu mențiunea că acestea cuprind și „alte cheltuieli autorizate în mod special prin dispoziții legale speciale și care nu se încadrează la celelalte articole și alineate bugetare”.

În ceea ce privește acțiunea civilă exercitată de Ministerul Finanțelor Publice, Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția penală a constatat că documentele existente la dosar relevă aspectele menționate de părțile responsabile civilmente (M.A.I. și D.I.P.I.).

Astfel, prin adresa din data de 19.04.2016, D.N.A. a comunicat Ministerului Finanțelor Publice că, în cauza penală nr.20/P/2016, Ministerul Finanțelor are calitatea de persoană vătămată și a solicitat acestuia să comunice dacă se constituie parte civilă în procesul penal.

Urmarea adresei menționate, la data de 28.04.2016, Ministerul Finanțelor Publice a transmis D.N.A. o cerere de constituire ca parte civilă pentru **suma de**

410.000 lei, prejudiciu reținut de organele de cercetare penală, apropiabil bugetului de stat. Prin aceeași cerere a **solicitat introducerea în cauză, ca parte responsabilă civilmente, a Ministerului Afacerilor Interne**. Ulterior, la data de 3.10.2016, Ministerul Finanțelor Publice a transmis Înaltei Curți, o cerere de **introducere în calitate de parte responsabilă civilmente și a D.I.P.I.**

Înalta Curte – Secția penală a solicitat părții civile Ministerul Finanțelor Publice completarea motivării cererii de constituire ca parte civilă, iar prin adresa de răspuns din **20.04.2017**, partea civilă a completat motivarea inițială prin referiri la textele Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, inclusiv la textul care legitimează calitatea procesuală de parte civilă în prezenta cauză (art. 3 din HG nr. 34/2009, alin. (1) pct.81 și art. 223 din Codul civil).

Instanța de fond a apreciat că acțiunea civilă exercitată de Ministerul Finanțelor Publice este nefondată în condițiile în care suma de 410.000 lei, a fost folosită pentru achiziționarea unui autoturism, iar din înscrisurile depuse la dosar de către părțile responsabile civilmente (M.A.I. și D.I.P.I.) s-a constatat că autoturismul s-a aflat permanent în dotarea M.A.I. - D.G.P.I., ca mijloc fix, fiind utilizat în activitățile unității.

Ca o consecință, potrivit art. 404 alin. (4) lit. c) din Codul de procedură penală, s-au ridicat măsurile asigurătorii dispuse în cursul urmăririi penale prin ordonanțele procurorului.

Instanța de fond, constatând că autoturismul în litigiu a fost permanent, și se află și în prezent, în dotarea D.G.P.I., ca mijloc fix și este utilizat în activitățile unității, a apreciat că nu se mai impune examinarea apărărilor formulate de părțile responsabile civilmente cu privire la „legitimarea procesuală” a Ministerului Finanțelor Publice ca parte civilă în prezenta cauza.

B. JUDECATA ÎN APEL

I. Împotriva sentinței penale nr. 601 din data de 18 noiembrie 2021, pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția penală, în dosarul nr. 1926/1/2016, au formulat apel Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție și partea civilă Ministerul Finanțelor Publice, cauza fiind înregistrată pe rolul Înaltei Curți - Completul de 5 Judecători la data de 8 decembrie 2021 sub nr. 2997/1/2021, primul termen fiind stabilit în mod aleatoriu la data de 28 februarie 2022.

La termenul din data de 28 februarie 2022, deliberând asupra cererilor de probatorii formulate în cauză, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători a admis cererea de probe formulată de Ministerul Public și a dispus reaudierea martorilor Boțilă Cosmin-Ion, Lupu Vasile Bogdan Ciprian și Manea Victor.

Probatoriul, astfel cum a fost încuviințat, a fost administrat la termenele din 28 martie 2022 (când au fost audiați martorul cu identitate protejată Manea Victor, fără a fi prezent în sala de judecată, prin intermediul mijloacelor video de transmitere voce și imaginea distorsionate și martorul Boțilă Cosmin-Ion) și 14 mai 2022 (când a fost audiat martorul Lupu Vasile Bogdan Ciprian), termen la care instanța a constatat terminată cercetarea judecătorească în apel și a stabilit termen pentru dezbateri la data de 12 septembrie 2022.

La termenul din 12 septembrie 2022, în raport cu împrejurarea că pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală se află dosarul nr. 1341/1/2022, având ca obiect sesizarea formulată de Curtea de Apel București - Secția a II-a penală, cu privire la următoarea problemă de drept: „1. Dacă normele care reglementează efectul întreruptiv de prescripție al actelor de procedură sunt norme de drept substanțial susceptibile de a fi aplicate ca lege penală mai favorabilă sau norme de drept procesual supuse principiului „tempus regit actum” 2. Dacă art. 155 alin. (1) din Codul penal, în forma în vigoare în perioada 26.06.2018 – 30.05.2022, este susceptibil de a fi aplicat ca lege penală mai favorabilă?”, cu termen de judecată la data de 25 octombrie 2022, instanța a apreciat necesară amânarea cauzei în raport cu particularitățile problematicei ce face obiectul dosarului anterior menționat și posibila sa influență asupra cauzelor care ar ridica aceeași problemă, inclusiv asupra prezentei cauze.

La termenul din data de 14 noiembrie 2022, instanța a respins cererile de schimbare a încadrării juridice pentru faptele reținute în sarcina inculpaților Oprea Gabriel, Nicolae Gheorghe și Pavel Gabriel Nicolae din infracțiunea de abuz în serviciu prevăzută de art. 297 alin. (1) din Codul penal cu aplicarea art. 13² din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, în infracțiunea de detunare de fonduri prevăzută de art. 307 alin. (1) din Codul penal.

La același termen au fost respinse, ca nefondate, cererile de ridicare a măsurilor asigurătorii formulate de inculpații Oprea Gabriel, Nicolae Gheorghe și Pavel Gabriel Nicolae și s-a luat act că prin sentința penală nr. 601 din data de 18 noiembrie 2021, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția penală în dosarul nr. 1926/1/2016 s-a dispus ridicarea măsurilor asigurătorii dispuse în cursul urmăririi.

La termenul din 16 ianuarie 2023 au avut loc dezbaterile, susținerile reprezentantului Ministerului Public, ale apărătorilor aleși ai inculpaților, precum și ultimul cuvânt al inculpaților fiind consemnate în încheierea de la acel termen, încheiere ce face parte integrantă din prezenta decizie.

La același termen de judecată, în raport cu deciziile Curții Constituționale nr. 297 din data de 26 aprilie 2018 și nr. 358 din data de 26 mai 2022, precum și cu Decizia nr. 67 din data de 25 octombrie 2022, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, în situația în care ar interveni prescripția răspunderii penale pentru infracțiunea de detunare de fonduri, astfel cum a fost reținută prin rechizitoriu în sarcina inculpaților Nicolae Gheorghe, Zărnică Nelu și Iacob Marian Dănuț, aceștia au solicitat continuarea procesului penal.

II.1. Prin motivele de apel formulate în cauză, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție a criticat sentința instanței de fond sub aspectul temeiniciei soluțiilor de achitare pronunțate față de inculpații Oprea Gabriel, Nicolae Gheorghe, Pavel Gabriel Nicolae, Zărnică Nelu, Iacob Marian Dănuț, precum și al modalității de soluționare a laturii civile.

Astfel, Ministerul Public a considerat că, în mod nejustificat, prima instanță a înlăturat proba testimonială constând în depozițiile martorilor cu identitate

protejată unii dintre ei denunțatori în cauză, considerându-se că aceste declarații au un caracter subiectiv, context în care nu pot dovedi nelegalitatea achiziționării autoturismului în discuție și nici nelegalitatea cheltuirii unor sume de bani din fondurile D.I.P.I..

De asemenea, s-a apreciat că, în raport cu specificul activității structurii D.I.P.I. din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și specificul funcțiilor și atribuțiilor de serviciu pe care le dețineau inculpații în cadrul acestei structuri, instanța de fond a dat o interpretare diferită noțiunilor de „*activități*”, „*acțiuni*”, „*misiuni informativ operative*”, în contextul în care aceste noțiuni sunt definite de legislația primară și de actele administrative emise în aplicarea legislației primare, respectiv hotărâri CSAT, ordine ale Ministrului de Interne și decizii ale personalului din subordinea acestuia, documente care au caracter de documente clasificate.

Prin urmare, Ministerul Public a considerat că instanța de control judiciar trebuie să clarifice, prin raportare la noțiunile anterior menționate și la legislația invocată, atât legislația primară, cât și actele administrative, dacă sumele de bani pretins a fi cheltuite, în mod nelegal, se circumscriu noțiunii de fonduri informativ operative.

De asemenea, având în vedere că instanța de fond nu a analizat declarațiile martorilor cu identitate protejată, fiind înlăturate în mod nejustificat, s-a considerat că instanța de apel trebuie să analizeze aceste declarații pentru a se stabili dacă, prin coroborare cu celelalte probe administrative în cauză, au valența de a susține acuzațiile aduse inculpaților din prezenta cauză.

În ceea ce privește analiza realizată de instanța de fond asupra conținutului ordonanțelor de clasare nr. 546/P/2016 din 18 mai 2020, respectiv nr. 309/II-1/2018 din 9 noiembrie 2018, ambele emise de Direcția Națională Anticorupție, s-a apreciat că aceasta a fost efectuată prin prisma principiului autorității de lucru judecat. Or, o soluție dispusă de procuror la finalizarea urmăririi penale poate dobândi accepțiunea unei hotărâri definitive doar în două situații, și anume: când se dispune renunțarea la urmărirea penală sau când se încheie un acord de recunoaștere a vinovăției.

Referitor la ordonanța emisă în dosarul nr. 546/P/2016, dosar ce a avut ca obiect săvârșirea unor infracțiuni de abuz în serviciu, fals intelectual și uz de fals, Ministerul Public a învederat că procurorul de caz care a pronunțat soluția de clasare privind infracțiunile de abuz în serviciu, a constatat lipsa identității situației de fapt cu cea care a făcut obiectul trimiterii în judecată în prezentul dosar

De asemenea, acuzarea a învederat că, în mod greșit, prima instanță a procedat la realizarea unei paralele a prezentei cauze cu dosarul penal nr. 280/P/2016 sub aspectul infracțiunilor de deturnare de fonduri, instanța de fond preluând argumentația procurorului care a pronunțat o soluție de infirmare a rechizitoriului emis în dosarul penal anterior amintit, în sensul existenței unui vid legislativ sau cel puțin lacunar în domeniul cheltuielilor efectuate de structura D.I.P.I..

Totodată, Ministerul Public a subliniat faptul că, în esență, a fost criticată această motivare a instanței de fond prin evidențierea unei similitudini între cele două cauze penale în condițiile în care fiecare cauză are particularitățile ei, iar

acuzățiile aduse inculpaților din prezentul dosar vizează cheltuieli distincte care s-au circumscris activității materiale de deturnare de fonduri, astfel încât motivarea procurorului din cuprinsul soluției de infirmare nu putea fi preluată de către prima instanță în considerentele sentinței penale apelate.

În atare condiții, instanța de fond ar fi trebuit să procedeze la verificarea fiecărui tip de cheltuială reținută în prezenta cauză în sensul de a stabili dacă aceste cheltuieli pot fi încadrate în noțiunea de „*cheltuieli din fondurile informativ operative*”.

Cu privire la cel de-al treilea argument reținut de către instanța de fond în susținerea soluției de achitare, respectiv incidența în cauză a Deciziei nr. 405 din 15 iunie 2016, pronunțate de Curtea Constituțională sub aspectul exingentelor instituite prin această decizie, în sensul de a se stabili, în mod concret, legislația primară încălcată și modalitatea în care atribuțiile de serviciu încălcate se regăsesc în cuprinsul acestei legislații, Ministerul Public a considerat că argumentul primei instanțe este nejustificat în condițiile în care atât la momentul emiterii rechizitoriului, cât și în cursul procedurii de cameră preliminară, procurorul a insistat în a preciza, în mod expres, dispozițiile din legislația primară ce au fost încălcate.

Prin urmare, cheltuieli informativ operative sunt strâns legate de atribuțiile concrete ale D.I.P.I. și de noțiunea de „*securitate națională*”, astfel încât cadrul legal în care Parchetul a apreciat că trebuia să se desfășoare, în mod concret, atribuțiunile de serviciu ale inculpaților din prezenta cauză, este reprezentat de legislația primară invocată și anume: art. 4 lit. f) pct. 24 din Legea nr. 415 din 27 iunie 2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, precum și art. 7 lit. f) din Legea nr. 51 din 29 iulie 1991 privind securitatea națională a României, dispoziții legale care se referă la competența CSAT.

În justificarea cadrului legal anterior menționat, s-a făcut referire și la specificul activității D.I.P.I., structură care, pe lângă subordonarea ei față de Ministerul Afacerilor Interne, are și atribuții în domeniul securității naționale, fiind organizată și coordonată de Consiliul Suprem de Apărare a Țării în conformitate cu dispozițiile art. 6 alin. (1) și (2) din Legea nr. 51 din 29 iulie 1991 privind securitatea națională a României.

În aceste coordonate, s-a menționat că procurorul de caz a făcut referire la noțiunea de „*securitate națională*” și la textele de lege din Legea nr. 51 din 29 iulie 1991 privind securitatea națională a României, precum și din Legea nr. 415 din 27 iunie 2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, care definesc și clarifică pe deplin această noțiune.

În aplicarea acestor texte de lege au fost adoptate hotărâri CSAT, ordine ale Ministrului de Interne, precum și decizii ale personalului din subordine, acte administrative care definesc, în mod concret, cheltuielile informativ operative.

Astfel, în condițiile în care aceste acte administrative au fost date în aplicarea legislației primare, acte care relevă modalitatea în care trebuiau cheltuite aceste fonduri informativ operative, s-a apreciat că nu există impedimente pentru a se proceda la analizarea acestora pentru a se stabili dacă sunt aplicabile în cauză.

Parchetul a solicitat ca în urma admiterii apelului instanța de apel să dispună condamnarea inculpaților pentru infracțiunile pentru care au fost trimiși în judecată și obligarea inculpaților Oprea Gabriel, Nicolae Gheorghe și Pavel Gabriel-Nicolae la plata despăgubirilor civile solicitate de partea civilă M.F.P..

II.2. Prin apelul formulat, partea civilă M.F.P. a criticat hotărârea atacată sub aspectul greșitei soluționări a laturii civile, apreciind că prin probele administrate în cauză s-a făcut dovada că inculpații au săvârșit faptele pentru care au fost trimiși în judecată, precum și că prin acestea au fost încălcate dispoziții cuprinse în legislația penală. Partea civilă a solicitat ca, în urma admiterii apelului, instanța de control judiciar să admită acțiunea civilă astfel cum a fost formulată și să-i oblige pe inculpații Oprea Gabriel, Nicolae Gheorghe și Pavel Gabriel-Nicolae la plata sumei de 410.000 lei cu titlu de despăgubiri civile.

III. Analizând hotărârea atacată, prin prisma motivelor de apel, cât și sub toate aspectele de fapt și de drept, conform prevederilor art. 417 alin. (2) din Codul de procedură penală, Înalta Curte -Complețul de 5 Judecători apreciază că apelurile formulate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție și partea civilă Ministerul Finanțelor Publice sunt fondate, urmând a fi admise, pentru următoarele considerente:

Apelul Ministerului Public vizează greșita achitare a inculpatului Oprea Gabriel sub aspectul săvârșirii infracțiunii de abuz în serviciu prevăzută de art. 297 alin. (1) din Codul penal, raportat la art. 13² din Legea nr. 78/2000 și a inculpaților Nicolae Gheorghe, și Pavel Gabriel Nicolae, sub aspectul săvârșirii infracțiunii de complicitate la abuz în serviciu, prevăzută de art. 48 Cod penal, raportat la art. 297 alin. (1) din Codul penal, raportat la art. 13² din Legea nr. 78/2000.

De asemenea, apelul parchetului vizează greșita achitare a inculpatului Nicolae Gheorghe, pentru săvârșirea a două infracțiuni de deturnare de fonduri, prevăzute de art. 307 alin. (1) din Codul penal și de art. 307 din Codul penal, cu aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal (11 acte materiale) și a inculpaților Zărnică Nelu și Iacob Marian Dănuț pentru săvârșirea infracțiunii de deturnare de fonduri prevăzută de art. 307 din Codul penal, cu aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal (2 acte materiale-inculpatul Zărnică Nelu și 3 acte materiale-inculpatul Iacob Marian Dănuț).

Motivele de apel ale DNA evidențiază și critică, în esență, înlăturarea de către prima instanță ca irelevante a unor probe (declarațiile martorilor cu identitate protejată), preluarea de către prima instanță a argumentației din ordonanțele de clasare nr. 546/P/2016 din data de 18.05.2020 și nr. 280/P/2016 din data de 09.11.2018 dispuse de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție-Direcția Națională Anticorupție, Secția de combatere a corupției și interpretarea diferită oferită de prima instanță legislației aplicabile în cauză.

O altă critică în motivele de apel formulate de parchet vizează aprecierea probatoriului de către prima instanță, interpretarea diferită a înscrisurilor aflate la dosarul cauzei (invocate de acuzare, dar și de inculpați), în special acte

normative care reglementează activitatea D.I.P.I., solicitând instanței de apel valorificarea tuturor probelor administrate în cauză.

În ceea ce privește critica parchetului referitoare la greșita înlăturare ca irelevante a unor probe de către prima instanță, Înalta Curte de Casație și Justiție -Completul de 5 Judecători constată că este neîntemeiată.

În mod justificat, prima instanță a apreciat că nu se impune evidențierea în sentință a conținutului declarațiilor martorilor audiați care au confirmat aspectele relevate de înscrisuri (cele întocmite sau rezoluționate de inculpați), în contextul în care inculpații nu au negat faptele în materialitatea lor. Totodată, se poate observa că prima instanță a analizat întregul material probator, constatând că probele în raport cu care s-au formulat acuzațiile nu sunt apte să răstoarne prezumția de nevinovăție, iar la aprecierea temeiniciei declarațiilor denunțătorilor colaboratori cu identitate protejată Ionescu Claudiu, Mihalcea Ionel și Manea Victor a avut în vedere dispozițiile art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală, precum și ordonanța nr. 15/P/2020 din 2.06.2020 (clasarea cauzei privind infracțiunea de răzbunare pentru ajutorul dat justiției, acuzație adusă inculpatului Nicolae Gheorghe de către cei trei martori). Prin urmare, Înalta Curte- completul de 5 judecători constată că prima instanță a realizat o analiză judicioasă a probatoriului în conformitate cu dispozițiile art. 103 din Codul de procedură penală.

Referitor la critica parchetului privind preluarea în motivarea sentinței a argumentelor din ordonanțele de clasare nr. 546/P/2016 din data de 18.05.2020 și nr. 280/P/2016 din data de 09.11.2018 dispuse de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție-Direcția Națională Anticorupție, Secția de combatere a corupției, Înalta Curte -Completul de 5 judecători constată că este neîntemeiată.

Din analiza considerentelor sentinței apelate, pe de o parte, se observă faptul că prima instanță nu s-a raportat la aceste ordonanțe de clasare din perspectiva principiului ”ne bis in idem”, ci din perspectiva autorității de lucru judecat, recunoscută ordonanțelor definitive emise de procuror de jurisprudența CEDO și CJUE, iar pe de altă, se observă faptul că prima instanță a constatat, în urma aprecierii probatoriului administrat, că argumentele cuprinse în ordonanțele de clasare sunt valabile și în prezenta cauză. Temeinicia argumentelor care au fost invocate de prima instanță în motivarea soluției de achitare va fi analizată în apel. Prin urmare, instanța de apel constată că argumentele din considerentele sentinței apelate sunt rezultatul analizei efectuate de instanța de fond, nefiind preluate de aceasta în temeiul principiului “ne bis in idem”.

În ceea ce privește motivele de apel referitoare la interpretarea dată de prima instanță legislației aplicabile în cauză și la greșita apreciere a probatoriului în raport cu obiectul acuzației penale, cu incidența Deciziei nr. 405 din 15 iunie 2016 a Curții Constituționale și cu înscrisurile aflate la dosar, în special acte normative din legislația secundară care reglementează activitatea D.I.P.I., Înalta Curte -Completul de 5 Judecători constată că sunt nefondate pentru următoarele considerente:

III.1. Referitor la critica Ministerului Public privind greșita achitare a inculpatului Oprea Gabriel sub aspectul săvârșirii infracțiunii de abuz în

serviciu prevăzută de art. 297 alin. (1) din Codul penal, raportat la art. 13² din Legea nr. 78/2000 și a inculpaților Nicolae Gheorghe și Pavel Gabriel Nicolae, sub aspectul săvârșirii complicității la infracțiunea de abuz în serviciu, prevăzută de art. 48 din Codul penal, raportat la art. 297 alin. (1) din Codul penal, raportat la art. 13² din Legea nr. 78/2000, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că este neîntemeiată.

Cu titlu preliminar, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători evidențiază faptul că în cazul infracțiunii de abuz în serviciu, care, în cuprinsul elementului material al laturii obiective în varianta îndeplinirii în mod defectuos a unui act, presupune "îndeplinirea prin încălcarea legii" a actului realizat de către funcționarul public în exercitarea atribuțiilor de serviciu, în situația în care actul îndeplinit de funcționarul public îmbracă forma unui înscris, prezintă relevanță probatorie proba cu înscrisuri, celelalte mijloace de probe putând fi valorificate pentru descrierea împrejurărilor săvârșirii faptei ori pentru dovedirea vinovăției și/sau a existenței unei conivențe infracționale.

Astfel, în analiza chestiunilor de drept referitoare la stabilirea existenței tipicității infracțiunii de abuz în serviciu și a vinovăției inculpaților, se impune identificarea atribuțiilor de serviciu reglementate expres în legislația primară și a actelor de serviciu îndeplinite de către inculpați prin încălcarea legii, prin raportare la obiectul acțiunii penale exercitate în cauză.

Prin rechizitoriu, în sarcina inculpatului Oprea Gabriel s-a reținut săvârșirea infracțiunii de **abuz în serviciu, dacă funcționarul a obținut pentru sine ori pentru altul un folos necuvenit**, prevăzută de art. 297 alin. (1) din Codul penal raportat la art. 13² din Legea nr. 78/2000, constând în aceea că în ziua de 13.07.2015, în calitate de ministru de Interne și ordonator de credite, cu ajutorul chestorului principal NICOLAE Gheorghe și a cms. șef PAVEL Gabriel-Nicolae, **a dispus suplimentarea cu suma de 410.000 lei a fondurilor pentru cheltuieli operative** ale Departamentului de Informații și Protecție Internă și **a aprobat achiziția unui autoturism**, în scopul declarat al asigurării protecției demnitarilor, **cu încălcarea prevederilor legale care limitează achiziționarea autovehiculelor din fondurile operative ale Ministerului Afacerilor Interne la situațiile premisă ale folosirii autovehiculelor cumpărate în activitățile de urmărire penală a infracțiunilor de corupție**. Urmare a încălcării atribuțiilor de serviciu, bugetul de stat a fost prejudiciat cu suma de 410.000 lei, iar Diviziunea Protecție Personal a D.I.P.I. a beneficiat de dotarea cu autoturismul marca Audi A8, cu serie șasiu WAUZZZ4H3EN015410, în valoare de 91.295,73 euro, folosul fiind necuvenit în raport cu destinația legală a fondurilor operative.

Totodată, în rechizitoriu s-a reținut în sarcina inculpaților NICOLAE Gheorghe și PAVEL Gabriel-Nicolae **complicitate** la săvârșirea infracțiunii de **abuz în serviciu, dacă funcționarul a obținut pentru sine ori pentru altul un folos necuvenit**, prevăzută de art. 48 raportat la art. 297 alin. (1) din Codul penal și la art. 13² din Legea nr. 78/2000, constând în aceea că în contextul în care, la 13.07.2015, OPREA Gabriel, în calitate de ministru de Interne și ordonator de credite, a dispus suplimentarea cu suma de 410.000 lei a fondurilor pentru cheltuieli operative ale Departamentului de Informații și Protecție Internă și a aprobat achiziția unui autoturism, în scopul declarat al

asigurării protecției demnitarilor, cu încălcarea prevederilor legale care limitează achiziționarea autovehiculelor din fondurile operative ale Ministerului Afacerilor Interne la situațiile premisă ale folosirii autovehiculelor cumpărate în activitățile de urmărire penală a infracțiunilor de corupție, **activitatea infracțională a fost sprijinită de chestorul principal NICOLAE Gheorghe, secretar de stat în cadrul D.I.P.I. și de cms. șef PAVEL Gabriel-Nicolae, șeful Serviciului Juridic al D.I.P.I., prin întocmirea documentației aferente acestei achiziții.** Urmare a încălcării atribuțiilor de serviciu, **bugetul de stat a fost prejudiciat cu suma de 410.000 lei, iar Diviziunea Protecție Personală a D.I.P.I. a beneficiat de dotarea cu autoturismul marca Audi A8, cu serie șasiu WAUZZZ4H3EN015410, în valoare de 91.295,73 euro, folosul fiind necuvenit în raport cu destinația legală a fondurilor operative.**

Cu referire la acuzațiile privind săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu în forma autoratului, respectiv a complicității, formulate în rechizitoriu împotriva inculpaților Oprea Gabriel, Nicolae Gheorghe și Pavel Gabriel-Nicolae, în cursul judecării în primă instanță, urmare publicării deciziei nr. 405/2016 a Curții Constituționale, Direcția Națională Anticorupție, Secția pentru combaterea corupției a comunicat la solicitarea instanței că textele din legislația primară încălcate de inculpați sunt ***art. 4 lit. f) pct. 24 din Legea nr. 415/2002, art. 7 lit. f) din Legea nr. 51/1991*** (referitoare la respectarea destinației fondurilor operative aprobate de Consiliul Suprem de Apărare a Țării numai pentru realizarea securității naționale) și ***art. 4 alin. (3) din Legea nr. 500/2002*** (referitor la angajarea cheltuielilor din bugetele instituțiilor numai în limita creditelor bugetare aprobate).

În concret, parchetul a precizat că inculpatul Oprea Gabriel, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, în calitate de ministru al Afacerilor Interne și ordonator de credite în raport cu cheltuielile operative ale D.I.P.I., în cuantum mai mare de 50.000 euro, a încălcat legislația primară, respectiv ***art. 7 lit. f) din Legea nr. 51/1991, art. 4 lit. f) pct. 24 din Legea nr. 415/2012***, precum și legislația secundară dată în aplicarea normelor legale, respectiv art. 1 pct. 4 lit. m) din Hotărârea C.S.A.T. nr. 0061/02.07.2014, prin ***aprobarea unei achiziții din fondurile operative ale D.I.P.I., necircumscrise destinației legale de realizare a securității naționale.***

Parchetul a mai arătat că același inculpat a încălcat și prevederile ***art. 4 alin. (3) din Legea nr. 500/2002***, potrivit cărora angajarea cheltuielilor din bugetele instituțiilor se face numai în limita creditelor bugetare aprobate și în scopurile aprobate prin legea bugetului de stat, ***întrucât în data de 13.07.2015, a ordonanțat la plată, din fondurile operative alocate la alineatul bugetar 20.30.30, suma de 410.000 lei, dată la care această sumă de bani nu fusese încă alocată pentru cheltuieli operative în bugetul Ministerului Afacerilor Interne, cheltuiala devenind posibilă din luna august 2015, cu prilejul rectificării bugetare reglementate de O.U.G. nr. 20 din 28 iulie 2015, publicată în Monitorul Oficial nr. 576/31.07.2015.***

Parchetul a susținut că, în raport cu achiziția autovehiculului în cauză, suma de 410.000 lei nu era încă o resursă alocată pentru cheltuielile operative ale D.I.P.I. (dacă suma de bani ar fi fost prevăzută în bugetul D.I.P.I., fapta ar fi

realizat tipicitatea infracțiunii de deturnare de fonduri), întrucât banii au fost virati cu prilejul rectificării bugetare reglementate de O.U.G. nr. 20 din 28 iulie 2015, publicată în Monitorul Oficial nr. 576/31.07.2015.

Totodată, s-a arătat că are relevanță pentru definirea bugetului D.I.P.I. faptul că această structură a M.A.I. avea statutul de persoană juridică distinctă, în conformitate cu O.U.G. nr. 96/2012, art. 22 alin. (1).

Înalta Curte - Completul de 5 judecători constată că prima instanță a stabilit în mod corect starea de fapt, în deplină concordanță cu mijloacele de probă administrate în cauză și care au fost evaluate în mod judicios. Având în vedere specificul faptei reținute în sarcina inculpaților Oprea Gabriel, Nicolae Gheorghe și Pavel Gabriel-Nicolae care vizează atribuțiile de serviciu ale acestora, este corectă aserțiunea primei instanțe în sensul că, în principiu, nelegalitatea achiziționării autoturismului și nelegalitatea folosirii unor sume de bani din fondurile D.I.P.I. nu se pot dovedi cu declarațiile martorilor sau cu înregistrări ambientale și ale unor convorbiri telefonice. Astfel, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători apreciază că, în raport de faptul că atribuțiile de serviciu sunt prevăzute în acte normative și/sau administrative și constau în întocmirea unor înscrisuri cu respectarea dispozițiilor legale din legislația primară cu privire la efectuarea unor achiziții în cadrul unei structuri dintr-un minister, în cauză prezintă relevanță proba cu înscrisuri, celelalte mijloace de probă fiind utile pentru stabilirea împrejurărilor săvârșirii faptelor or pentru dovedirea laturii subiective a infracțiunii de abuz în serviciu și a existenței complicității între inculpați.

În ceea ce privește analiza elementelor de tipicitate ale infracțiunii de abuz în serviciu, prevăzut de art. 297 din Codul penal, instanța constată că probele trebuie să dovedească calitatea de funcționar public a subiectului activ, îndeplinirea unui act în exercitarea atribuțiilor de serviciu, încălcarea legii prin actul îndeplinit, cauzarea unei pagube.

Calitatea de funcționari publici a inculpaților este relevantă de funcțiile îndeplinite de aceștia: Oprea Gabriel -ministru de interne, vicepremier pe probleme de securitate națională, ordonator principal de credite, Nicolae Gheorghe-chestor principal, secretar de stat și ordonator terțiar de credite în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă, Pavel Gabriel-Nicolae-șef al serviciului juridic din cadrul D.I.P.I..

În efectuarea acestui demers analitic privind elementele de tipicitate ale infracțiunii de abuz în serviciu, în cauză se impune evidențierea dispozițiilor legale care reglementează organizarea D.I.P.I., cadrul general și procedurile privind formarea, administrarea, angajarea și utilizarea fondurilor publice alocate acestei structuri din cadrul M.A.I., în mod special a fondurilor pentru cheltuielile operative destinate realizării securității naționale, precum și atribuțiile ordonatorilor principali și secundari în derularea acestor proceduri.

Legislația primară

O.U.G. nr. 30/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Internelor și Reformei Administrative

Potrivit *art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 4* din O.U.G. nr. 30/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Internelor și Reformei Administrative, acest minister, printre alte atribuții principale în domeniul ordinii, siguranței

publice și securității naționale, organizează, îndrumă și coordonează activitatea de protecție a persoanelor, bunurilor, obiectivelor și valorilor și organizează paza obiectivelor de importanță deosebită date în competență potrivit legii.

În cadrul Ministerului Internelor și Reformei Administrative funcționează Direcția Generală de Informații și Protecție Internă (D.G.I.P.I.).

Conform *art. 10 alin. (3)* din O.U.G. nr. 30/2007, privind organizarea și funcționarea Ministerului Internelor și Reformei Administrative, DGIPI este „*structura specializată a ministerului care desfășoară activități de informații, contrainformații și securitate, în vederea asigurării ordinii publice, prevenirii și combaterii amenințărilor la adresa securității naționale privind misiunile, personalul, patrimoniul și informațiile clasificate din cadrulul Ministerului Internelor și Reformei Administrative*”.

OUG nr. 96/2012 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale și pentru modificarea unor acte normative

Prin OUG nr. 96/2012, s-a înființat Ministerul Afacerilor Interne, prin reorganizarea Ministerului Administrației și Internelor, prilej cu care D.G.I.P.I. a fost reorganizat sub o altă denumire - Departamentul de Informații și Protecție Internă (D.I.P.I.), dobândind și personalitate juridică; astfel, la *art. 22 alin. (1)* s-a prevăzut că „*Direcția generală de informații și protecție internă din cadrul Ministerului Administrației și Internelor se reorganizează ca Departament de Informații și Protecție Internă, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, condus de un secretar de stat, ajutat de doi subsecretari de stat, numiți și eliberați din funcție prin decizie a prim-ministrului*”. Prin actul normativ ultim menționat, D.I.P.I. a devenit persoană juridică distinctă, fiind titulară de drepturi și obligații civile, cu o organizare de sine stătătoare și patrimoniu propriu.

Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României

În ceea ce privește sintagma *realizarea securității naționale*, aceasta este reglementată în art. 2 și art. 3 de Legea nr. 51/1991, prin raportare la activitățile de cunoaștere, prevenire și înlăturare a amenințărilor la adresa securității naționale. Printre acțiunile care constituie amenințări la adresa securității naționale și sunt enumerate în art. 3, sunt menționate la lit. g) *acțiunile prin care se atentează la viața, integritatea fizică sau sănătatea persoanelor care îndeplinesc funcții importante în stat ori a reprezentanților altor state sau ai organizațiilor internaționale, a căror protecție trebuie să fie asigurată pe timpul șederii în România, potrivit legii, tratatelor și convențiilor încheiate, precum și practicii internaționale*.

Potrivit art. 6 din Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României, alături de alte instituții ale statului menționate în cuprinsul textului de lege, Ministerul Afacerilor Interne, prin structuri interne specializate (astfel cum este D.I.P.I.), este organ de stat cu atribuții în domeniul securității naționale, iar activitatea pentru realizarea securității naționale este organizată și coordonată de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării.

Conform art. 7 lit. f) din Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României și art. 4 lit. f) pct. 24 din Legea nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, acesta aprobă *cheltuielile operative destinate realizării securității naționale*.

Legea nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor

Conform *art. 66 alin. (1) din Legea nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor*, paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și persoanelor, precum și a transporturilor cu caracter special aparținând structurilor și instituțiilor din domeniul apărării, ordinii publice și siguranței naționale se asigură în conformitate cu reglementările stabilite în cadrul acestora.

Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice

Art. 2 În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos se definesc după cum urmează:

(...)

2. angajament bugetar - actul administrativ prin care se rezervă creditul bugetar în vederea stingerii obligației de plată ce rezultă din executarea angajamentului legal;

3. angajament legal - actul juridic prin care se creează, în cazul actelor administrative sau contractelor ori se constată, în cazul legilor, hotărârilor de Guvern, acordurilor, hotărârilor judecătorești, obligația de plată pe seama fondurilor publice;

5. autorizare bugetară - aprobare dată ordonatorilor de credite de a angaja și/sau de a efectua plăți, într-o perioadă dată, în limita creditelor de angajament și/sau bugetare aprobate;

8. cheltuieli bugetare - sumele aprobate în bugetele prevăzute la art. 1 [alin. \(2\)](#), în limitele și potrivit destinațiilor stabilite prin bugetele respective;

15. credit de angajament - limita maximă în cadrul căreia pot fi încheiate angajamentele legale în timpul anului bugetar;

16. credit bugetar - sumă aprobată prin buget, reprezentând limita maximă până la care se pot ordona și efectua plăți în cursul anului bugetar pentru angajamentele legale contractate în cursul exercițiului bugetar și/sau din exerciții anterioare;

Art. 4

(3) Angajarea cheltuielilor din bugetele prevăzute la art. 1 [alin. \(2\)](#) se face **numai în limita creditelor de angajament și în scopurile pentru care au fost aprobate.**

Art. 21

(1) Ordonatorii principali de credite repartizează creditele de angajament și creditele bugetare aprobate pentru bugetul propriu și pentru bugetele instituțiilor publice din subordine sau coordonare, ai căror conducători sunt ordonatori secundari sau terțiari de credite, după caz, în raport cu sarcinile acestora, potrivit legii.

(...)

(4) Ordonatorii terțiari de credite angajează cheltuieli în limita creditelor de angajament repartizate și utilizează creditele bugetare ce le-au fost repartizate **numai** pentru realizarea sarcinilor instituțiilor pe care le conduc, potrivit prevederilor din bugetele aprobate și în condițiile stabilite prin dispozițiile legale.

(...)

(8) Ordonatorii de credite prevăzuți la [alin. \(1\)](#) și [\(3\)](#) au obligația de a fundamenta, justifica și utiliza, în condiții de legalitate, regularitate, economicitate, eficiență și eficacitate, creditele bugetare repartizate din bugetele lor instituțiilor subordonate și altor beneficiari ai acestor fonduri.

Art. 22

(1) Ordonatorii de credite au obligația de a angaja cheltuieli în limita creditelor de angajament și de a utiliza creditele bugetare numai în limita prevederilor și destinațiilor aprobate, pentru cheltuieli strict legate de activitatea instituțiilor publice respective și cu respectarea dispozițiilor legale.

(2) Ordonatorii de credite răspund, potrivit legii, de:

a) angajarea, lichidarea și ordonanțarea cheltuielilor în limita creditelor de angajament și creditelor bugetare repartizate și aprobate potrivit prevederilor [art. 21](#);

Art. 47

(1) Prin legile bugetare anuale se prevăd și se aprobă creditele bugetare pentru cheltuielile fiecărui exercițiu bugetar, precum și structura funcțională și economică a acestora.

(2) Creditele bugetare aprobate sunt autorizate pe durata exercițiului bugetar.

Art. 48

(1) Veniturile și cheltuielile aprobate prin bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale, bugetele creditelor externe contractate sau garantate de stat, bugetele fondurilor externe nerambursabile și bugetele instituțiilor publice autonome se repartizează pe trimestre, în funcție de termenele legale de încasare a veniturilor, de termenele și posibilitățile de asigurare a surselor de finanțare a deficitului bugetar și de perioada în care este necesară efectuarea cheltuielilor.

(2) Repartizarea pe trimestre a veniturilor și cheltuielilor aprobate în bugetele prevăzute la [alin. \(1\)](#) se aprobă de către:

b) ordonatorii principali de credite, pentru celelalte subdiviziuni ale clasificăției bugetare, pentru bugetele proprii și pentru bugetele ordonatorilor secundari de credite bugetare sau ale ordonatorilor terțiari de credite, după caz.

Art. 71

Nerespectarea prevederilor art. 4 [alin. \(2\)](#) și [\(3\)](#) constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Legislația secundară

În ceea ce privește cheltuielile operative, CSAT a emis acte administrative secrete de stat privind modul de aprobare, gestionare și control al fondurilor operative alocate structurilor cu atribuții în domeniu din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, printre care se află și D.I.P.I

HCSAT nr. 0025 din 18.12.1992 privind modul de aprobare, gestionare și control al fondurilor necesare pentru cheltuieli operative efectuate de organele de stat care conform legii se supun aprobării CSAT și-a încetat aplicabilitatea la data intrării în vigoare a HCSAT nr. 0061/2.07.2014.

Din cuprinsul HCSAT nr. 0061/2.07.2014 privind modul de aprobare, gestionare și control al fondurilor necesare pentru cheltuieli operative efectuate

de organele de stat care conform legii se supun aprobării CSAT prezintă relevanță art. 3 și art. 7, art. 4 lit. p) din Anexa 5.

Pentru organizarea și funcționarea D.I.P.I., precum și pentru constituirea, folosirea, evidența și controlul fondurilor pentru cheltuielile operative în cadrul D.I.P.I, în aplicarea legislației primare și a hotărârilor CSAT privind modul de aprobare, gestionare și control al fondurilor operative, ministrul de interne a emis acte administrative (ordine), care la rândul lor au fost detaliate la nivelul D.I.P.I., prin alte acte administrative (dispoziții) ale secretarului de stat.

În ceea ce privește *organizarea și funcționarea D.I.P.I.*, prin O.M.A.I. nr. 0146/23.09.2014 a fost modificat și completat Ordinul viceprim-ministrului ministrul afacerilor interne nr. S/13/28.01.2014 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a D.I.P.I., în sensul introducerii unei noi structuri, "*Diviziunea Protecție Personal*", reglementată în art. 13 alin. 1 lit. g/1 și art. 42/1 din ordin. Conform acestor dispoziții, noua structură înființată, Diviziunea Protecție Personal, se subordona secretarului de stat/subsecretarului de stat desemnat și asigură protecția fizică a personalului M.A.I., precum și celelalte activități specific necesare îndeplinirii acestei misiuni.

Ulterior, prin O.M.A.I. nr. S/29/15.04.2015 -declasificat-pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a D.I.P.I. (prin care a fost modificat O.M.A.I. nr. S/13/28.01.2014) , noua structură înființată - Diviziunea Protecție Personal - a fost reglementată în art. 13 alin. 1 lit. i, art. 44 și 45.

Conform art. 44 alin. (2) din O.M.A.I. nr. S/29/15.04.2015, Diviziunea Protecție Personal asigură protecția fizică a personalului M.A.I., precum și celelalte activități specific necesare îndeplinirii acestei misiuni. Totodată, potrivit art. 44 alin. (3) din ordin, modul de asigurare a protecției fizice a personalului M.A.I. de către D.P.P. se reglementează prin ordin al ministrului afacerilor interne la propunerea șefului D.I.P.I.. Nu în ultimul rând, în art. 45 alin. 1 lit. a-c din ordinul menționat sunt reglementate atribuțiile D.P.P. referitoare la activități de protecție și pază, la protecția demnitarilor, prin însoțire/escortare nemijlocită și la realizarea măsurilor în sprijinul protecției în situația iminenței producerii actelor ostile la adresa factorilor umani și materiali de responsabilitate.

În ceea ce privește *fondurile operative*, prin O.M.A.I. nr. 0066 din 01.04.2011 pentru aprobarea Normelor privind constituirea, folosirea, evidența și controlul fondurilor pentru cheltuielile operative, emis în conformitate cu HCSAT nr. 0025 din 18.12.1992, prezintă relevanță în cauză art. 2 lit. h), art. 4 alin. (1) și (2), art. 6 și art. 7.

O.M.A.I. nr. 0066 din 01.04.2011 a fost abrogat prin O.M.A.I. nr. 00103 din 31.08.2015, care a fost emis în conformitate cu HCSAT nr. 0061 din 2.07.2014. În cuprinsul O.M.A.I. nr. 00103 din 31.08.2015 pentru aprobarea Normelor privind constituirea, folosirea, evidența și controlul fondurilor pentru cheltuielile operative utilizate de structurile M.A.I. prezintă relevanță art. 3 alin. (1) lit. t), art. 5-9, art. 18 alin. (3) și art. 24.

În acest cadru normativ, este relevant a fi evidențiat **modul în care s-a constituit bugetul de venituri și cheltuieli al D.I.P.I. în ceea ce privește fondurile pentru cheltuieli operative.**

Fondurile pentru cheltuieli operative se solicită anual pentru anul următor, iar după aprobarea legii bugetului de stat, Direcția Generală Financiară transmite instituțiilor/structurilor M.A.I. care efectuează cheltuieli operative bugetul aprobat de ordonatorul principal de credite, urmând ca acestea să își constituie fondul pentru cheltuieli operative în limita bugetului alocat, destinația fiind stabilită conform HCSAT nr. 0061/2.07.2014. Creditele bugetare primite de unitățile care îndeplinesc atribuții informativ operative se folosesc conform scopului pentru care au fost alocate și potrivit competențelor stabilite prin norme.

Din adresa nr. 0377898/25.06.2015 a M.A.I. - D.G.F. către D.I.P.I. privind plafonul cheltuielilor operative pe anul 2015 (f. 16 din dosar care cuprinde corespondența privind documente calificate), fondurile pentru cheltuielile operative destinate realizării securității naționale aprobate pentru D.I.P.I. pentru anul 2015 au fost stabilite într-un anumit cuantum. De asemenea, în adresă se menționează că, potrivit art. 6 din O.M.A.I. nr. 0066 din 1.04.2011, fondul pentru cheltuieli operative se constituie în limita bugetului alocat D.I.P.I. pe anul 2015, iar destinația este stabilită conform HCSAT nr. 0061/2.07.2014.

Bugetul de venituri și cheltuieli al D.I.P.I. pe anul 2015, aprobat de către ordonatorul principal de credite, ministrul afacerilor de interne, a fost transmis D.I.P.I. de către Direcția Generală Financiară din cadrul M.A.I., prin adresa nr. 343.715 din 26.01.2015. Din cuprinsul acestei adrese rezultă că bugetul D.I.P.I. pe anul 2015 a prevăzut la Capitolul 61 – ”Ordine publică și siguranță națională”, Subcapitolul 50 – ”Alte cheltuieli în domeniul ordinii publice și siguranței naționale”, Paragraful 00- ”Alte cheltuieli în domeniul ordinii publice și siguranței naționale”, la Titlul II – cod 20 – ”Bunuri și servicii”, Articolul 20.30 – ”Alte cheltuieli”, Alineatul 20.30.30 – ”Alte cheltuieli cu bunuri și servicii”, suma de 3.333 mii lei pe total an, care a fost repartizată pe trimestre după cum urmează: Trim I-1.302 mii lei, Trim II-1.009 mii lei, trim III-509 mii lei și trim IV-513 mii lei.

Bugetul aprobat și alocat inițial D.I.P.I. pentru fondurile operative pe anul 2015, în conformitate cu HCSAT nr. 0061/2.07.2014 a fost de 3.333 mii lei, însă ulterior, în decursul anului, a suferit modificări în urma solicitărilor de suplimentare formulate de conducerea D.I.P.I., aprobate de ordonatorul principal de credite.

Astfel, o primă modificare a survenit chiar la sfârșitul lunii ianuarie 2015, când, prin adresa nr. 344.044 din 02.02.2015, Direcția Generală Financiară a comunicat D.I.P.I. că a fost aprobată modificarea bugetului la Alineatul 20.30.30 cu suma de 700 mii lei, repartizată pe trimestre după cum urmează: Trim I - 100 mii lei, Trim II - 300 mii lei, Trim III - 300 mii lei și Trim IV - 0. Modificarea bugetului s-a realizat la solicitarea D.I.P.I., care prin adresa nr. 1338381/28.01.2015 (f. 367, vol. I CP) a solicitat Direcției Generale Financiare suplimentarea bugetului pe anul 2015 la Capitolul. 61.50, articolul 20.30.30 - cheltuieli operative, cu suma de 2.000,00 mii lei. Suplimentarea bugetului D.I.P.I. a fost aprobată prin diminuarea cu suma de 700,0 mii lei a

Alineatului 20.01.30 și majorarea cu suma de 700,0 mii lei a Alineatului 20.30.30., astfel că creditul bugetar aprobat la acest din urmă alineat care cuprinde fondurile operative a ajuns în urma suplimentării la suma de 4.033 mii lei

Se poate observa astfel că la Alineatul bugetar 20.30.30 "Alte cheltuieli cu bunuri și servicii", în care se includ fondurile pentru cheltuielile operative, au fost aprobate și alocate, în primul trimestru al anului, în urma modificării bugetului, pentru Trim I - suma de 1.402 mii lei, pentru Trim II - suma de 1.309 mii lei, iar pentru Trim III - suma de 809 mii lei. ?? când, în ian 2015 ?

Ulterior, în cursul anului, corespunzător trimestrelor III și IV au mai fost aprobate de către ordonatorul principal de credite, ministrul afacerilor interne, modificări ale bugetului de venituri și cheltuieli al D.I.P.I. la alineatul bugetar 20.30.30.

În ceea ce privește rectificarea bugetară, în primul rând trebuie observat faptul că prin adresa nr. 1340633 din 19.06.2015 (f. 367 vol. I CP) Ministerul Afacerilor Interne a transmis Direcției Generale Financiare **solicitarea D.I.P.I. privind rectificarea bugetară pe anul 2015** la Capitolul 61.50, Titlul II - Bunuri și servicii, pentru mai multe necesități, unele dintre acestea fiind operaționalizarea structurii nou înființate și executarea misiunilor operative. S-a menționat în adresă faptul că la Titlul II - Bunuri și servicii, Alineatul 20.30.30 pe anul 2015 a fost aprobat un buget în sumă de 4041,0 mii lei, iar solicitarea de rectificare bugetară este în sumă de 6055,00 mii lei, solicitându-se un buget total pe anul 2015 de 10.096,0 mii lei.

În continuare, M.A.I. a solicitat M.F.P. **rectificarea bugetară, astfel cum rezultă din adresa 101.016 din 3.07.2015 a M.A.I. către Ministerul Finanțelor Publice** (f.376 vol. I CP), prin care s-a solicitat analizarea posibilității deblocării rezervei de 10% reținută conform art. 21 din Legea nr. 500/2002, precum și suplimentarea bugetului M.A.I. cu suma de 1.496.349 mii lei, însă în cadrul Titlului II - Bunuri și servicii, pentru care s-a solicitat suplimentarea bugetului cu suma de 285.000 mii lei, fără a se menționa în mod expres Articolul 20.30 - Alte cheltuieli și deci nici Alineatul 20.30.30 - Alte cheltuieli cu bunuri și servicii.

În al doilea rând, cu toate eforturile depuse de D.I.P.I. de a solicita rectificarea bugetară la Titlul II - Bunuri și servicii, articolul 20.30 - Alte cheltuieli și cu toate demersurile M.A.I. pentru suplimentarea bugetului M.A.I. la Titlul II - Bunuri și servicii, se poate observa că acestea nu s-au materializat, din **Ordonanța nr. 20/2015 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2015 (intrată în vigoare la data de 3.08.2015) rezultând că bugetul M.A.I. nu a fost suplimentat la Cap. 61.01, Titlul II - cod 20 Bunuri și servicii.**

Independent de procedurile privind rectificarea bugetară realizate la nivelul M.A.I., ordonatorul principal de credite a alocat D.I.P.I. credite bugetare pentru alineatul 20.30.30, din **adresa nr. 357.326 din 15.07.2015 rezultând că Direcția Generală Financiară a comunicat D.I.P.I. că a fost aprobată modificarea bugetului D.I.P.I. la Alineatul 20.30.30 Alte cheltuieli cu bunuri și servicii** cu suma de 450 mii lei, fiind alocată pentru Trimestrul III.

În acest context, prezintă relevanță faptul că prin adresa nr. 1341084 din 16.07.2015 a D.I.P.I., inculpatul Nicolae Gheorghe, în calitate de secretar de stat și ordonator terțiar de credite, a informat Direcția Generală Financiară că prin nota raport nr. 01303104/13.07.2015, ministrul afacerilor interne, Gabriel Oprea a aprobat suplimentarea bugetului D.I.P.I. pe 2015 în scopul operationalizării unei structuri nou înființate cu suma de 410,00 mii lei la Capitolul 61.50, Titlul II, articolul 20.30.30. Totodată, prin aceeași adresă, D.I.P.I. a solicitat D.G.F. ca după suplimentarea bugetului să repartizeze unității suma menționată.

De asemenea, prin adresa nr.1341244/29.07.2015, D.I.P.I. a informat D.G.F. că prin nota raport nr. 01303117/24.07.2015 ministrul afacerilor interne a aprobat suplimentarea bugetului de venituri și cheltuieli al D.I.P.I. pe 2015, în scopul operaționalizării unei structuri nou înființate, cu suma de 600,00 mii lei la Capitolul 61.50, Titlul II, articolul 20.30.30 - Fonduri operative, prin una din variante:

- transferul sumei de 600,0 mii lei de la articolul 71.01.02 la Titlul II, Articolul 20.30.30, în cadrul bugetului D.I.P.I.;

- redistribuirea sumei de 600,0 mii lei de la Titlul XII, Articolul 71.01.02, de la alți ordonatori de credite din cadrul M.A.I., concomitent cu suplimentarea bugetului D.I.P.I. cu suma de 600,0 mii lei, la Titlul II, articolul 20.30.30.

Ulterior, în cursul lunilor august - octombrie, până la cea de-a doua rectificare bugetară, cu prilejul căreia bugetul M.A.I. a fost suplimentat la Cap. 61.01, Titlul II - cod 20 Bunuri și servicii, **M.A.I. a modificat succesiv bugetul D.I.P.I., la același articol bugetar 20.30.30., potrivit necesităților acestei structuri.**

Astfel, prin adresa 360.024 din 17.08.2015 Direcția Generală Financiară a comunicat D.I.P.I. că a fost aprobată modificarea bugetului D.I.P.I. la Alineatul 20.30.30 *Alte cheltuieli cu bunuri și servicii* cu suma de 1.010,00 mii lei, repartizată pe trimestre după cum urmează: Trim I - 0 lei, Trim II - 0 lei, Trim III - 510 mii lei și Trim IV - 500 mii lei.

Prin adresa 360.912 din 31.08.2015 Direcția Generală Financiară a comunicat D.I.P.I. că a fost aprobată modificarea bugetului D.I.P.I. la Alineatul 20.30.30 *Alte cheltuieli cu bunuri și servicii* cu suma de 485,00 mii lei, repartizată pe trimestre după cum urmează: Trim I - 0 lei, Trim II - 0 lei, Trim III - 0 lei și Trim IV - 485 mii lei.

Prin adresa 365.576 din 29.09.2015 Direcția Generală Financiară a comunicat D.I.P.I. că a fost aprobată modificarea repartizării pe trimestre a bugetului D.I.P.I. la Alineatul 20.30.30 *Alte cheltuieli cu bunuri și servicii*, în sensul că suma de 703 mii lei din trimestrul IV a fost repartizată pe trimestrul III, după cum urmează: Trim I - 0 lei, Trim II - 0 lei, Trim III - (+703 mii lei) și Trim IV - (-703 mii lei).

Prin adresa 364.586 din 16.10.2015 Direcția Generală Financiară a comunicat D.I.P.I. că a fost aprobată modificarea bugetului D.I.P.I. la Alineatul 20.30.30 *Alte cheltuieli cu bunuri și servicii* cu suma de 629,00 mii lei, repartizată pe trimestre după cum urmează: Trim I - 0 lei, Trim II - 0 lei, Trim III - 55 mii lei și Trim IV - 574 mii lei.

Prin Ordonanța de urgență nr. 47/2015 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2015 și unele măsuri bugetare (în vigoare de la data de 29 octombrie 2015), bugetul M.A.I. pe anul 2015 a fost suplimentat la Cap. 6101, Titlul II - cod 20 Bunuri și servicii, cu suma de 75.000 lei.

Prin adresa 366.692 din 14.11.2015 Direcția Generală Financiară a comunicat D.I.P.I. că a fost aprobată modificarea bugetului D.I.P.I. la Alineatul 20.30.30 *Alte cheltuieli cu bunuri și servicii* cu suma de 3.000,00 mii lei, repartizată pe trimestre după cum urmează: Trim I - 0 lei, Trim II - 0 lei, Trim III - 3.000 mii lei și Trim IV - 3.000 mii lei.

Astfel cum rezultă din corespondența prezentată, precum și din adresa 384867 din 12.04.2016 a D.G.F., bugetul actualizat de cheltuieli în ceea ce privește fondul pentru cheltuielile operative, aprobat și alocat D.I.P.I. de către ordonatorul principal de credite în anul 2015 la Cap 61, Subcap 50, Paragr. 00 (Alte cheltuieli în domeniul ordinii publice și siguranței naționale), Titlul II - cod 20 Bunuri și servicii, Articolul 20.30 - Alte cheltuieli, Alineatul 20.30.30 - Alte cheltuieli cu bunuri și servicii, a fost în sumă de 10.052 mii lei. Acesta se încadrează în limita fondurilor pentru cheltuieli operative destinate realizării securității naționale aprobate pentru D.I.P.I. pentru anul 2015, potrivit adresei nr. 0377898/25.06.2015 a M.A.I. - D.G.F. către D.I.P.I. privind plafonul cheltuielilor operative pe anul 2015 (f. 16 din dosar care cuprinde corespondența privind documente clasificate).

Prin urmare, „suplimentarea fondurilor pentru cheltuielile operative ale D.I.P.I.” realizată de inculpatul Oprea Gabriel a avut natura unei repartizări de credite bugetare de către ordonatorul principal de credite, conform atribuțiilor sale legale, credite bugetare care nu trebuiau să depășească plafonul cheltuielilor operative stabilit de CSAT. De asemenea, potrivit dispozițiilor legale, creditele bugetare trebuiau utilizate numai în limita prevederilor și destinațiilor aprobate. În condițiile în care ordonatorul principal de credite repartizează creditele bugetare aprobate pentru instituțiile din subordine, această operațiune de modificare a creditului bugetar aprobat D.I.P.I. nu depindea în mod obligatoriu de rectificarea bugetului de stat pe anul 2015.

Astfel, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători apreciază că este eronată susținerea DNA în sensul că suma de 410.000 lei care a fost repartizată de inculpatul Oprea Gabriel D.I.P.I. la data de 15.07.2015 nu era o resursă alocată, întrucât rectificarea bugetară s-a realizat abia în luna august 2015. În primul rând, modificarea creditului bugetar repartizat instituțiilor din subordine de către ordonatorul principal de credite este o operațiune prevăzută de Legea nr. 500/2002 și nu este condiționată de rectificarea bugetară, iar în al doilea rând, rectificarea bugetară din august 2015 oricum nu a prevăzut influențe bugetare pentru M.A.I. la Titlul II Bunuri și servicii - cod 20, la acest capitol bugetar fiind prevăzute influențe bugetare pentru M.A.I. abia cu ocazia rectificării bugetare din luna octombrie 2015.

Pe cale de consecință, Înalta Curte - Completul de 5 judecători constată că bugetul de venituri și cheltuieli al D.I.P.I. pe anul 2015 în ceea ce privește fondul pentru cheltuielile operative a fost aprobat, repartizat și modificat pe parcursul anului cu respectarea dispozițiilor legale de către inculpatul Oprea

Gabriel, în calitate de ordonator principal de credite și în limita plafonului stabilit de CSAT.

Cu privire la **modul în care a fost achiziționat din fondurile pentru cheltuielile operative ale D.I.P.I. autoturismul marca Audi A8, 3.0 TDI quattro**, cu seria șasiu WAUZZZ4H3EN015410, Înalta Curte - completul de 5 judecători constată că înscrisurile aflate la dosarul cauzei relevă următoarele:

La data de **13.07.2015**, secretarul de stat NICOLAE Gheorghe a întocmit, în calitate de ordonator terțiar de credite, un înscris compus din două pagini, denumit „**notă-raport**”, înregistrat ca document secret de stat, nivelul de clasificare „secret”, cu nr. 01303104/13.07.2015 (*filele 379-380, volumul documentelor clasificate*), prin care a solicitat **aprobarea suplimentării fondurilor operative cu suma de 410.000 lei („suplimentarea bugetului la Titlul II Bunuri și servicii art. bug. 20.30.30”)**, despre care s-a menționat că reprezenta contravaloarea unui autoturism, precum și **aprobarea achiziției unui autoturism necesar în activitatea de protecție a demnitarilor**. În motivarea solicitării, s-a menționat că D.P.P. este o structură a D.I.P.I. care are nevoie „*în regim de urgență*” de un „*mijloc de transport adecvat specificului misiunilor executate*”, pentru îndeplinirea principalelor atribuții, legate de protecția fizică a persoanelor și bunurilor (*însoțire/escortare nemijlocită/realizare de cordoane specifice de securitate, protecția demnitarilor și a obiectivelor desemnate în scopul prevenirii și anihilării oricăror acte ostile, care ar atenta la viața, integritatea fizică, libertatea de acțiune și sănătatea persoanelor protejate; protecția factorilor umani din responsabilitate, în situația producerii iminente a unor acte ostile la adresa obiectivelor încredințate; pune în aplicare proceduri de control tehnic, de securitate și control al accesului în zonele, proprietățile desemnate, mijloacele de transport și itinerarele primite în responsabilitate*). În cuprinsul notei-raport s-a precizat că autoturismul este achiziționat pentru „*dotarea*” D.P.P., ca o componentă a „*operaționalizării*” acestei structuri a D.I.P.I. Temeiul de drept invocat a fost art. 8 lit. a) din O.M.A.I. nr. 0066/2011, care reglementează faptul că pentru cheltuielile operative ale D.I.P.I. situate peste plafonul de 50.000 euro, ordonatorul de credite este ministrul Afacerilor Interne.

Inculpatul PAVEL Gabriel-Nicolae, în calitate de șef al Serviciului juridic din cadrul D.I.P.I. a **avizat pentru legalitate** nota-raport nr. 01303104/13.07.2015, prin mențiune olografă, urmată de semnătură și dată, efectuate la sfârșitul documentului („*Avizat pentru legalitate, șef serviciu juridic, 13.07.2015*”).

În continuare, nota-raport nr. 01303104/13.07.2015 a fost **aprobată de către inculpatul OPREA Gabriel, în calitate de ministru al Afacerilor Interne și ordonator principal de credite**, prin rezoluție de aprobare pe prima pagină a documentului.

Prin nota-raport nr. 01303104/13/07/2015, întocmită de inculpatul Nicolae Gheorghe, în calitate de secretar de stat, care conducea D.I.P.I., notă-raport avizată pentru legalitate de inculpatul Pavel Gabriel-Nicolae, în calitate de șef al Serviciului juridic din cadrul D.I.P.I., se observă că ordonatorul terțiar de credite a solicitat ordonatorului principal de credite, ministrul afacerilor interne, inculpatul Oprea Gabriel, suplimentarea cu 410 mii lei a creditului

bugetar alocat de M.A.I. către D.I.P.I., la Capitolul 61, Subcapitolul 50, Titlul II - Bunuri și servicii - cod 20, Articolul 20.30 - Alte cheltuieli, Alineatul 20.30.30 - Alte cheltuieli cu bunuri și servicii, alineat bugetar în care se constituiau fondurile pentru cheltuieli operative.

Referitor la plafonul pentru cheltuielile operative destinate realizării securității naționale care au fost aprobate pentru D.I.P.I. în anul 2015, rezultă din documentele clasificate că a fost cu mult mai mare decât creditul bugetar aprobat inițial de ordonatorul principal de credite acestei unități din cadrul M.A.I. Așa cum rezultă din corespondența prezentată anterior, în cursul exercițiului bugetar, în funcție de necesitățile apărute, D.I.P.I. a solicitat ordonatorului principal de credite în mai multe rânduri suplimentarea creditului bugetar alocat inițial pentru fonduri operative (Capitolul 61.01-Ordine publică și siguranță națională, Subcapitolul 50 - Alte cheltuieli în domeniul ordinii publice și siguranței naționale, Titlul II - 20 Bunuri și servicii, Articolul 20.30 - Alte cheltuieli, Alineatul 20.30.30 - Alte cheltuieli cu bunuri și servicii), solicitări care au fost aprobate, astfel că până la sfârșitul anului creditul bugetar aprobat și alocat de către M.A.I. către D.I.P.I. a ajuns la 10.052 mii lei.

Astfel, se poate observa că până la data de 13.07.2015, data întocmirii "notei-raport", la Capitolul. 61.50, articolul 20.30.30 - cheltuieli operative, creditul bugetar anual alocat de M.A.I. către D.I.P.I., așa cum a fost aprobat inițial și apoi modificat, a fost de 4.041,0 mii lei, pentru trimestrul III acesta fiind de 809 mii lei.

Prețul autoturismului pe care D.I.P.I. intenționa să îl achiziționeze pentru operaționalizarea structurii nou-înființate (D.P.P.) a fost de 410 mii lei și se încadra în limita creditului bugetar aprobat până la acea dată (809 mii lei pentru Trim III), nedepășind nici plafonul în limita căruia ordonatorul principal de credite putea aproba pentru D.I.P.I. fondurile pentru cheltuielile operative.

Potrivit dispozițiilor Legii nr. 500/2002, banii rămași la buget neangajat pot fi utilizați în timpul anului conform necesităților, fiind posibile virări și modificări de trimestrializare în cadrul aceluiași ordonator bugetar. Astfel, potrivit art. 47 alin. (8) din Legea nr. 500/2002, virările de credite bugetare între celelalte subdiviziuni ale clasificăției bugetare, care nu contravin dispozițiilor prezentului articol sau legii bugetare anuale, sunt în competența fiecărui ordonator principal de credite, pentru bugetul propriu și bugetele instituțiilor subordonate și se pot efectua în limita a 20% cumulată la nivelul unui an din prevederile capitolului bugetar, aprobate prin legea bugetară anuală la nivelul ordonatorului principal de credite, cu cel puțin o lună înainte de angajarea cheltuielilor. De asemenea, potrivit art. 48 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 500/2002, ordonatorii principali de credite sunt cei care aprobă repartizarea pe trimestre a veniturilor și cheltuielilor aprobate în buget pentru celelalte subdiviziuni ale clasificăției bugetare, pentru bugetele proprii și pentru bugetele ordonatorilor secundari de credite bugetare sau ale ordonatorilor terțiar de credite, după caz.

În acest context normativ, Înalta Curte - completul de 5 judecători constată că, prin nota-raport întocmită de inculpatul Nicolae Gheorghe și avizată pentru legalitate de inculpatul Pavel Gabriel Nicolae, ordonatorul terțiar de credite a solicitat ordonatorului principal de credite suplimentarea creditului

bugetar, în vederea operaționalizării D.P.P., în sensul achiziționării unui autoturism pentru protecția demnitarilor din cadrul M.A.I..

Chiar dacă suma care constituia creditul bugetar aprobat și alocat până la data de 13.07.2015, data întocmirii raportului, era superioară prețului autoturismului, solicitarea de suplimentare a creditului bugetar era justificată de necesitatea de a asigura buna funcționare a D.I.P.I., inclusiv prin asigurarea operaționalizării noii structuri de protecție personal înființată în luna septembrie a anului 2014. De asemenea, tot în scopul asigurării unei bune funcționări a instituției, în luna iunie a anului 2015, așa cum rezultă din adresa nr. 1340633 din 19.06.2015 (f. 367 vol. I CP), menționată anterior, D.I.P.I. a solicitat rectificarea bugetară pe anul 2015 cu suma de 6.055,00 mii lei, astfel că la Capitolul 61.50, Titlul II-Bunuri și servicii Alineatul 20.30.30 s-a solicitat un buget total pe anul 2015, în sumă de 10.096,0 mii lei.

Prin urmare, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că în cursul anului 2015 a existat în permanență preocuparea ordonatorului terțiar de credite, a secretarului de stat care conducea D.I.P.I., inculpatul Nicolae Gheorghe pentru suplimentarea creditului bugetar aprobat și alocat acestei structuri din cadrul M.A.I., fapt care rezultă din corespondența dintre D.G.F. și D.I.P.I.. Astfel, se poate observa că D.I.P.I. a mai solicitat și a obținut la data de 29.07.2015, o nouă suplimentare a creditului bugetar pentru operaționalizarea noii structuri înființate, D.P.P., cu suma de 600,00 mii lei, la Capitolul 61.50, Titlul II, articolul 20.30.30 - Fonduri operative. Deci în cursul anului bugetar 2015 au fost obținute de către D.I.P.I. de la ordonatorul principal de credite (Ministerul Afacerilor Interne) și alte suplimentări la același articol bugetar, fie prin virări de credite bugetare efectuate de ordonatorul principal de credite între articole și între alineate bugetare, din aceleași titluri bugetare, fie prin modificări de trimestrializare.

Or, în raport cu dispozițiile Legii nr. 500/2002, care permite ordonatorului principal de credite să repartizeze creditele bugetare atât instituțiilor proprii, cât și ordonatorilor secundari și terțiar de credite, să facă virări de credite între subdiviziuni ale clasificăției bugetare și să repartizeze pe trimestre cheltuielile aprobate în buget pentru celelalte subdiviziuni ale clasificăției bugetare, pentru bugetele proprii și pentru bugetele ordonatorilor secundari de credite bugetare sau ale ordonatorilor terțiar de credite, nu are relevanță penală faptul că suplimentarea fondurilor pentru cheltuielile operative (a bugetului de la Titlul II-Bunuri și servicii, Articol bugetar 20.30.30) cu suma de 410.000 lei a fost aprobată de ordonatorul principal de credite înainte de rectificarea bugetară. *Suma de 410.000 lei, a fost alocată pentru cheltuieli operative în bugetul D.I.P.I. de către Ministerul Afacerilor Interne la data de 15.07.2015, când D.G.F. a transmis D.I.P.I. că bugetul acestei structuri, la Titlul II - Bunuri și servicii, Articolul 20.30 - Alte cheltuieli, care a fost inițial în sumă de 509 mii lei pe Trim III și apoi majorat în luna februarie 2015 cu suma de 300 mii lei, a fost modificat în sensul majorării cu suma de 450,00 mii lei pe Trim. III.*

Pe cale de consecință, se observă că la data achiziției autoturismului marca Audi, model A8 3.0 TDI quattro, cu seria șasiu WAUZZZ4H3EN015410, 15.07.2015 (conform facturii fiscale nr. 61560181/15.07.2015), ordonatorul principal de credite a repartizat către D.I.P.I. un credit bugetar de 410.000 lei în

scopul achiziționării unui autoturism destinat pentru protecția demnitarilor din cadrul M.A.I. de către o structură nou înființată în cadrul D.I.P.I., Diviziunea Protecție Personal.

Repartizarea creditului bugetar în suma de 410.000 lei pentru fondurile operative ale D.I.P.I. a fost dispusă de către inculpatul Oprea Gabriel, cu respectarea dispozițiilor art. 4 alin. (3) și art. 21 alin. (1) din Legea nr. 500/2002, suma de bani înscriindu-se în limita creditului de angajament și fiind destinată realizării scopului pentru care a fost aprobat creditul de angajament, anume realizarea securității naționale. Această concluzie se fundamentează pe conținutul notei-raport întocmite de șeful D.I.P.I., din care rezultă faptul că autoturismul achiziționat era destinat desfășurării activității de protecție a demnitarilor din cadrul M.A.I. de către o structură specializată a D.I.P.I.

În ceea ce privește cadrul normativ care permite achiziționarea autoturismului pentru desfășurarea activității de protecție a demnitarilor de către o structură specializată din cadrul D.I.P.I., instanța constată că sunt relevante dispozițiile art. 10 alin. (3) din OUG nr. 30/2007, potrivit cărora misiunea principală a D.I.P.I. și, implicit, a structurilor din subordine, o constituie desfășurarea activității de informații, contrainformații și securitate, în vederea asigurării ordinii publice, prevenirii și combaterii amenințărilor la adresa securității naționale privind misiunile, personalul, patrimoniul și informațiile clasificate din cadrul M.A.I.

Trebuie subliniat faptul că activitatea D.I.P.I., cu privire la atribuțiile din domeniul securității naționale, este organizată și coordonată conform art. 6 alin. (1) și (2) din Legea nr. 51/1991, de Consiliul Suprem de Apărare a Țării, care aprobă și cheltuielile operative destinate realizării securității naționale, potrivit dispozițiilor art. 7 lit. f) din Legea nr. 51/1991 și ale art. 4 lit. f) pct. 24 din Legea nr. 415/2012, iar cheltuielile operative se folosesc și se justifică numai în scopul îndeplinirii activităților informativ - operative specifice unor instituții/structuri ale M.A.I. În cazul D.I.P.I., destinația bugetară a fondurilor operative constă în finanțarea exclusivă a activităților prevăzute în Anexa 5 a HCSAT nr. 0061/2.07.2014 și care se circumscriu realizării securității naționale.

Deopotrivă însă, se observă că utilizarea din fondurile operative a sumei de 410.000 lei pentru achiziționarea autoturismului care era destinat protecției fizice și informative a demnitarilor din M.A.I., de către structura nou înființată în cadrul D.I.P.I., care are atribuții în domeniul securității naționale și care desfășoară activități de informații, contrainformații și securitate, privind misiunile, personalul, patrimoniul și informațiile clasificate din M.A.I., se poate circumscrie realizării securității naționale

Prin urmare, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 judecători constată că **au fost respectate dispozițiile art. 4 alin. (3) din Legea nr. 500/2002, art. 6 alin. (1) și (2) și art. 7 lit. f) din Legea nr. 51/1991 și art. 4 lit. f) pct. 24 din Legea nr. 415/2012**, achiziționarea autoturismului marca Audi, model A8 3.0 TDI quattro, cu seria șasiu WAUZZZ4H3EN015410, la data de 15.07.2015, realizându-se din fondurile operative repartizate de ordonatorul principal de credite în limita creditelor de angajament, fără să fi fost depășit plafonul anual stabilit de CSAT, fiind, totodată, respectată și destinația

legală a acestor fonduri, respectiv utilizarea lor în vederea realizării securității naționale.

Înscrisurile aflate la dosarul cauzei, constând în actele administrative emise la nivelul M.A.I. și al D.I.P.I. cu privire la fondurile operative și la înființarea structurii Diviziunea Protecție Personal, precum și în corespondența purtată între M.A.I. și D.I.P.I. privind alocarea creditului bugetar pentru D.I.P.I. în anul 2015 dovedesc cu prisosință faptul că suplimentarea creditului bugetar alocat pentru fondurile operative ale D.I.P.I. cu suma de 410.000 lei și aprobarea achiziției cu această sumă a unui autoturism destinat *„(...) protecției demnitarilor M.A.I. și a obiectivelor desemnate în scopul prevenirii și anihilării oricăror acte ostile, care ar atenta la viața, integritatea fizică, libertatea de acțiune și sănătatea persoanelor protejate (...)*” s-au realizat cu respectarea dispozițiilor din legislația primară indicate în cuprinsul acuzațiilor formulate de către parchet: art. 4 alin. (3) din Legea nr. 500/2002, art. 6 alin. (1) și (2), art. 7 lit. f) din Legea nr. 51/1991 și art. 4 lit. f) pct. 24 din Legea nr. 415/2012.

În acord cu prima instanță, Înalta Curte - completul de 5 judecători constată că în prezenta cauză nu intră în competența instanței examinarea legalității actelor normative interne ale M.A.I. și D.I.P.I. ori a conformității acestora cu dispozițiile legilor care reglementează înființarea, competența, organizarea și funcționarea M.A.I. și D.I.P.I., ca structuri aflate în coordonarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării în ceea ce privește siguranța națională. Nu este deci atributul instanței de a examina legalitatea și oportunitatea înființării și organizării Diviziei Protecție Personal din cadrul D.I.P.I. prin art. 13 alin. (1) lit. g/1 și art. 42/1 din O.M.A.I. nr. 0146/23.09.2014 și art. 44-45 din O.M.A.I. nr. S/29 din 15.04.2015. Înființarea, organizarea și operaționalizarea Diviziunii Protecție Personal, care era o structură din cadrul D.I.P.I., se circumscria misiunii legale a D.I.P.I., aceea de a desfășura activități de informații, contrainformații și securitate în vederea asigurării ordinii publice, a prevenirii și combaterii amenințărilor la adresa securității naționale privind misiunile, personalul, patrimoniul și informațiile clasificate din cadrul M.A.I.. Or, în acest context, achiziționarea din fonduri operative a unui autoturism conspirat, ce urma a fi utilizat în activitatea acestei structuri pentru protecția demnitarilor din cadrul M.A.I. nu excedează destinației utilizării fondurilor operative, acela de realizare a securității naționale.

Chiar dacă achiziționarea autoturismului marca Audi, model A8 3.0 TDI quattro, cu seria șasiu WAUZZZ4H3EN015410, în valoare de 410.000 lei ar putea ridica anumite semne de întrebare sub aspectul justificării utilizării creditului bugetar destinat D.I.P.I. în condiții de economicitate, eficiență și eficacitate, acest aspect nu face obiectul acuzației penale, fiind o chestiune care vizează stilul de management exercitat în cadrul M.A.I. și al D.I.P.I. de către inculpații Oprea Gabriel și Nicolae Gheorghe la data săvârșirii faptei de care sunt acuzați, stil de management care ar putea fi evaluat în cadrul unor proceduri de natură administrativă sau civilă. Aceasta este concluzia care se impune întrucât, sub aspectul legalității achiziției autoturismului menționat, probatoriul administrat în cauză a dovedit că inculpații Oprea Gabriel, Nicolae Gheorghe și Pavel Gabriel-Nicolae au respectat dispozițiile legale indicate de către parchet în acuzațiile formulate.

Totodată, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că declarațiile martorilor cu identitatea protejată și ale celorlalți martori menționați de către parchet în susținerea acuzațiilor aduse inculpaților nu evidențiază împrejurări de fapt care să probeze încălcarea de către cei trei inculpați a atribuțiilor de serviciu prin nerespectarea dispozițiilor art. 4 alin. (3) din Legea nr. 500/2002, art. 6 alin. (1) și (2), art. 7 lit. f) din Legea nr. 51/1991 și art. 4 lit. f) pct. 24 din Legea nr. 415/2012. Martorii indicați de parchet au prezentat opiniile personale cu privire la structura nou-înființată din cadrul D.I.P.I., respectiv D.P.P. și cu privire la achiziția autoturismului din fondurile operative. În opinia martorilor, D.P.P. nu ar fi o structură informativ-operativă și achiziția autoturismului din fonduri operative nu este reglementată, în contextul în care anterior acestei achiziții au existat discuții în cadrul D.I.P.I. cu privire la posibilitatea de a achiziționa conspirat autoturisme pentru zona operativă, fără a se găsi o soluție.

Prin urmare, aprecierile personale ale martorilor "Mihalcea Ionel", "Ionescu Claudiu" și "Manea Victor" cu privire la înființarea Diviziunii Protecție Personal și cu privire la achiziționarea autoturismului din fondurile operative, în condițiile în care procedurile de achiziție sunt evidențiate în actele administrative emise de M.A.I. și de D.I.P.I., nu constituie probe cu privire la modalitatea de săvârșire a faptei.

Declarațiile martorilor evidențiază în principal aspecte cu privire la împrejurările în care s-a desfășurat controlul cheltuielilor fondurilor operative aferente anilor 2014 - 2015, dispus de către inculpatul Nicolae Gheorghe, precum și divergențele dintre membrii comisiei de control și inculpații Nicolae Gheorghe și Zărnică Nelu, precum și martorul Văduva Rareș. Totodată, nu poate fi neglijat nici faptul că trei dintre martorii cu identitate protejată sunt martori denunțatori în cauză, iar doi dintre aceștia ("Mihalcea Ionel" și "Ionescu Claudiu") au formulat plângere penală sub aspectul săvârșirii infracțiunii de răzbunare pentru ajutorul dat justiției, prevăzută de art. 274, raportat la art. 297 alin. (1) din Codul penal.

În acest context, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că este întemeiată evaluarea acestor probe de către prima instanță sub aspectul relevanței probatorii, atât prin raportare la dispozițiile art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală, cât și prin raportare la caracterul subiectiv al declarațiilor acestor martori.

În ceea ce privește valoarea probatorie a mijloacelor de probă administrate în cauză, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată, pe de o parte, că nici declarațiile martorilor și nici procesele-verbale de redare a înregistrărilor ambientale nu dovedesc, dincolo de orice bănuială rezonabilă, că ar fi existat o înțelegere între inculpații Oprea Gabriel, Nicolae Gheorghe și Pavel Gabriel-Nicolae în vederea achiziționării autoturismului marca Audi A8 cu încălcarea dispozițiilor legale privind achiziționarea unui astfel de bun și în considerarea utilizării ulterioare de către inculpatul Oprea Gabriel.

Pe de altă parte, înscrisurile aflate la dosarul cauzei, constând în acte normative administrative, precum și corespondența purtată între M.A.I. și D.I.P.I., între D.G.F. și D.I.P.I., între M.A.I. și M.F.P., la epoca săvârșirii faptei, dovedesc că aprobarea suplimentării creditului bugetar alocat D.I.P.I. de către M.A.I. cu suma necesară achiziționării autoturismului marca Audi A8, în

vederea operaționalizării D.P.P. - structură din cadrul D.I.P.I., s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor art. 4 alin. (3) din Legea nr. 500/2002, art. 6 alin. (1) și (2) și art. 7 lit. f) din Legea nr. 51/1991 și art. 4 lit. b) pct. 24 din Legea nr. 415/2012.

Parchetul a susținut că au fost încălcate dispozițiile art. 4 pct. m) din Anexa 5 a HCSAT nr. 0061/02.07.2014, emisă în aplicarea art. 4 lit. f) pct. 24 din Legea nr. 51/1991, însă probele administrate în cauză au evidențiat faptul că alt temei legal a stat la baza întocmirii notei-raport și a achiziției autoturismului. Pe de altă parte, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că în nota-raport nu a fost menționat vreun temei din cuprinsul Anexei nr. 5 a HCSAT nr. 0061/02.07.2014, iar prin adresa nr. 1056002/10.02.2016 a D.I.P.I. s-a precizat că la momentul achiziționării autoturismului s-au avut în vedere dispozițiile art. 4 pct. p) din Anexa nr. 5 a HCSAT nr. 0061/02.07.2014 și nu art. 4 pct. m) din acest act normativ, cum în mod eronat a comunicat mandatarul general în ”nota-explicativă” nr. 001056628/05.02.2016, astfel că susținerea acuzării nu are niciun fundament legal sau probator.

Împrejurarea evidențiată în apelul Ministerului Public, în sensul achiziționării autoturismului cu nerespectarea prevederilor art. 4 din Anexa nr. 5 a HCSAT nr. 0061/2.07.2014, este nerelevantă sub aspectul tipicității obiective a infracțiunii de abuz în serviciu dedusă judecății, de vreme ce aceste ultime prevederi sunt inserate în acte de reglementare secundară, a căror eventuală încălcare nu mai este necesar a fi examinată în contextul constatării respectării legislației primare pertinente.

Față de aceste considerente, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că **nu sunt întrunite elementele de tipicitate ale infracțiunii de abuz în serviciu, prevăzută de art. 297 alin. (1) din Codul penal**, sub aspectul laturii obiective și al urmării imediate, întrucât probele administrate în cauză nu au dovedit elementul material și nici urmarea imediată, specifice acestei infracțiuni, în ceea ce privește fapta reținută în sarcina inculpatului Oprea Gabriel prin rechizitoriu, de a dispune suplimentarea cu suma de 410.000 lei a fondurilor pentru cheltuielile operative ale Departamentului de Informații și Protecție Internă și de a aproba achiziția cu această sumă a unui autoturism marca Audi A8, în scopul declarat al asigurării protecției demnitarilor.

În ceea ce privește urmarea imediată, specifică infracțiunii de abuz în serviciu și care constă, conform rechizitoriului, în producerea unei pagube bugetului de stat, evaluată la suma de 410.000 lei, cu care a fost achiziționat autoturismul Audi A8, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că, întrucât nu este dovedită existența elementului material al laturii obiective a infracțiunii de abuz în serviciu, constând în îndeplinirea prin încălcarea dispozițiilor art. 4 alin. (3) din Legea nr. 500/2002, art. 6 alin. (1) și (2) din Legea nr. 51/1991 și art. 4 lit. b) pct. 24 din Legea nr. 415/2012 a atribuțiilor de serviciu de către inculpatul Oprea Gabriel, nu poate fi reținută nici producerea unei pagube bugetului de stat. În acest sens, trebuie subliniat că probele administrate în cauză au relevat faptul că autoturismul achiziționat s-a aflat și se află și în prezent în dotarea M.A.I.-DGPI ca mijloc fix și este utilizat în activitățile unității.

Cu referire la infracțiunea de *abuz în serviciu dacă funcționarul public a obținut pentru sine ori pentru altul un folos necuvenit*, prevăzută de dispozițiile **art. 13² din Legea nr. 78/2000**, textul incriminator prevede că sunt întrunite elementele de tipicitate ale infracțiunii de abuz în serviciu și atunci când, pe lângă urmarea imediată prevăzută de dispozițiile Codului penal, subiectul activ al infracțiunii obține pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit. În ceea ce privește folosul obținut din săvârșirea infracțiunii, din dispozițiile art. 13² din Legea nr. 78/2000 rezultă că acesta presupune orice avantaje patrimoniale, bunuri, prestații de servicii în mod gratuit, angajarea, promovarea în serviciu, dar și avantaje nepatrimoniale, cu condiția ca acestea să fie legal nedatorate.

Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că în cauză, deoarece nu s-a dovedit îndeplinirea prin încălcarea legii a atribuțiilor de serviciu și nici producerea unui prejudiciu la bugetul de stat de către inculpatul Oprea Gabriel, în mod corelativ nu se poate reține nici producerea unui folos necuvenit pentru sine sau pentru D.I.P.I.. Este adevărat că Diviziunea Protecție Personal a D.I.P.I. a beneficiat de dotarea cu autoturismul marca Audi A8, în valoare de 91.295,73 euro, însă acest folos a fost realizat cu respectarea dispozițiilor legale care reglementează destinația fondurilor operative.

De asemenea, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că **nu este dovedită în cauză nici existența complicității, ca formă a participației penale**, reținută în rechizitoriu în sarcina inculpaților Nicolae Gheorghe și Pavel Gabriel-Nicolae, constând în ajutorul dat inculpatului Oprea Gabriel la săvârșirea faptei, prin întocmirea documentației aferente.

Potrivit art. 48 alin. (1) din Codul penal: „Complice este persoana care, cu intenție, înlesnește sau ajută în orice mod la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală.”

Prima condiție pentru existența complicității, astfel cum rezultă din textul legal, este ca **o persoană să săvârșească o faptă prevăzută de legea penală în calitate de autor**. Este o condiție de bază a existenței complicității, întrucât numai prin săvârșirea faptei de către autor, activitatea compliceului devine relevantă penal.

O altă condiție pentru atragerea răspunderii unei persoane în calitate de complice se referă la **săvârșirea de către complice a unor activități menite să înlesnească, să îl ajute pe autor la săvârșirea faptei**.

Pe lângă îndeplinirea tuturor acestor condiții, este necesar să existe o **legătură subiectivă între participanți**, o voință comună a acestora de a săvârși fapta prevăzută de legea penală, să existe deci o conivență infracțională între aceștia.

În speță niciuna dintre aceste condiții nu este îndeplinită. Nefiind întrunite elementele de tipicitate ale infracțiunii de abuz în serviciu în sarcina inculpatului Oprea Gabriel cu privire la activitatea acestuia de a dispune suplimentarea cu suma de 410.000 lei a fondurilor pentru cheltuielile operative ale Departamentului de Informații și Protecție Internă și de a aproba achiziția cu această sumă a unui autoturism marca Audi A8, în scopul declarat al asigurării protecției demnitarilor, este evident faptul că nici activitatea inculpaților Nicolae Gheorghe și Pavel Gabriel-Nicolae de a întocmi documentația aferentă acestei

achiziții nu prezintă relevanță penală, neconstituind o activitate menită să sprijine săvârșirea unei fapte penale.

Totodată, nicio probă administrată în cauză nu dovedește existența voinței comune a inculpaților Oprea Gabriel, Nicolae Gheorghe și Pavel Gabriel-Nicolae de a săvârși în cooperare infracțiunea de abuz în serviciu reținută în rechizitoriu.

Față de aceste considerente, în urma analizei elementelor de tipicitate ale infracțiunii de abuz în serviciu cu privire la faptele reținute în sarcina inculpaților Oprea Gabriel, Nicolae Gheorghe și Pavel Gabriel-Nicolae în rechizitoriu, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că în cauză **nu sunt dovedite existența elementului material al laturii obiective, a prejudiciului și a folosului necuvenit specifice infracțiunii de abuz în serviciu, prevăzută de art. 297 alin. (1) din Codul penal, raportat la art. 13² din Legea nr. 78/2000 și nici existența complicității, prevăzută de art. 48 alin. (1) din Codul penal.**

Examinând **criticile formulate de PICCJ-Direcția Națională Anticorupție** în motivele de apel, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că sunt nefondate, pentru următoarele considerente.

În ceea ce privește susținerea parchetului în sensul că singurul scop al achiziției autoturismului marca Audi, model A8 3.0 TDI quattro, cu seria șasiu WAUZZZ4H3EN015410, în valoare de 410.000 lei a fost acela de a asigura transportul pentru demnitari, scop relevat de convorbirea ambientală din 11 ianuarie 2016 dintre inculpatul Nicolae Gheorghe și membrii comisiei de control, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că acest mijloc de probă nu dovedește, dincolo de orice îndoială, aspectul invocat de către parchet, înscrisurile aflate la dosar și care au fost evidențiate în cuprinsul prezentei decizii dovedind că achiziția autoturismului a fost efectuată în vederea operaționalizării structurii nou înființate în D.I.P.I. și care avea sarcina de a asigura protecția demnitarilor din cadrul M.A.I..

Parchetul a mai susținut că inculpatul Nicolae Gheorghe a recunoscut în cuprinsul declarației sale că D.P.P. era beneficiar al activităților informativ-operative desfășurate de alte structuri ale D.I.P.I. Analizând însă declarația inculpatului Nicolae Gheorghe din data de 3.11.2020, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători observă că inculpatul a relatat că toți ofițerii din cadrul D.I.P.I. îndeplinesc activități informativ-operative, iar D.P.P. a fost înființat pentru a asigura protecția informativă a personalului M.A.I.. De asemenea, convorbirea telefonică dintre inculpatul Oprea Gabriel și martorul Butunoi-Radu Liviu-Cătălin, din perioada de referință a achiziției autoturismului, din care, în accepțiunea parchetului, ar rezulta că inculpatul Oprea Gabriel era nemulțumit de parcul auto, nu este de natură a dovedi că singurul scop avut în vedere la achiziția autoturismului marca Audi A8 a fost acela de a asigura transportul pentru demnitari.

Parchetul a mai susținut în motivele de apel că destinația fondurilor operative nu a fost respectată nici în raport cu normele emise de Consiliul Suprem de Apărare a Țării privind aprobarea, gestionarea și controlul fondurilor operative efectuate de organele de stat cu atribuții în domeniul securității naționale, pentru faptul că la nivelul M.A.I. noțiunea de „caz” se definește prin

raportare la activitățile informativ operative și de urmărire penală a infracțiunilor de corupție, desfășurate de structurile specializate în domeniul securității naționale din cadrul M.A.I. Parchetul a susținut că mențiunea generică „și altele” cu privire la destinații bugetare exprese sunt subsumate unui criteriu general, în speță activităților informativ-operative pentru realizarea securității naționale. În concret, parchetul a susținut că hotărârea CSAT a instituit o normă specială în materia achiziționării, închirierii și preluării în leasing de autovehicule, din fondurile operative ale M.A.I., limitându-se la scopul folosirii lor în cadrul activității de urmărire penală a infracțiunilor de corupție.

Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că dispozițiile HCSAT nr. 0025/1992 și HCSAT nr. 0061/2.07.2014 reglementează în mod explicit utilizarea fondurilor operative pentru anumite tipuri de activități desfășurate de structurile specializate din cadrul M.A.I., enumerate limitativ, a căror analiză detaliată nu este necesară având în vedere considerentele expuse anterior în prezenta decizie. Prin urmare, nu se impune nici evaluarea interpretării date de DNA sintagmei ”alte cheltuieli”.

Parchetul a mai susținut în motivele de apel că, anterior emiterii HCSAT nr. 0061/02.06.2014, D.I.P.I. nu avea dreptul de a achiziționa autoturisme pentru toate activitățile informativ-operative din fonduri operative, în condițiile în care pentru perioada 2009-31.12.2014 la nivelul autorităților și instituțiilor publice, deci implicit și în cadrul D.I.P.I., a existat interdicția de a achiziționa autoturisme.

Această susținere nu se raportează pertinent la obiectul acuzației de abuz în serviciu, având în vedere, pe de o parte, că inculpatului Oprea Gabriel nu i s-a imputat încălcarea acestor norme legale, iar, pe de altă parte, din probatoriul administrat rezultă date că perioada 2005 - 2015 din fondurile operative au fost achiziționate de D.I.P.I. mai multe autovehicule.

În motivele de apel, parchetul a susținut că derularea evenimentelor care au precedat și au urmat achiziția autoturismului demonstrează că inculpații Nicolae Gheorghe, Pavel Gabriel-Nicolae și Oprea Gabriel au dorit să efectueze o cheltuială în scop voluptuar, necircumscris activităților informativ-operative destinate realizării securității naționale, întrucât ”dotarea” unei structuri a D.I.P.I. nu este prevăzută printre destinațiile legale ale fondurilor operative, care privesc necesități ocazionate de instrumentarea unui caz, indiferent de denumirea lui la nivelul instituției.

Înalta Curte - completul de 5 judecători, pentru toate considerentele expuse anterior, constată că achiziția autoturismului a fost realizată cu respectarea dispozițiilor art. 4 alin. (3) din Legea nr. 500/2002, art. 6 alin. (1) și (2) și art. 7 lit. f) din Legea nr. 51/1991 și art. 4 lit. b) pct. 24 din Legea nr. 415/2012. Evaluarea bunului achiziționat din fondurile operative nu face obiectul analizei întrunirii elementelor de tipicitate ale infracțiunii de abuz în serviciu, în lipsa unor dispoziții legale care să prevadă criterii obiective în raport cu care să fie stabilit că bunul achiziționat nu trebuie să depășească o anumită valoare.

Este adevărat că art. 21 alin. (8) din Legea nr. 500/2002 prevede obligația ordonatorilor de credite de a fundamenta, justifica și utiliza, în condiții de legalitate, regularitate, economicitate, eficiență și eficacitate creditele bugetare

repartizate din bugetele lor instituțiilor subordonate și altor beneficiari ai acestor fonduri. Totodată, art. 22 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 500/2002 prevede că ordonatorii de credite răspund potrivit legii de angajarea și utilizarea cheltuielilor în limita creditelor de angajament și creditelor bugetare pe baza bunei gestiuni financiare. Cu toate acestea, încălcarea principiilor prevăzute de lege privind ”economicitatea, eficiența și eficacitatea” utilizării creditelor bugetare or ”buna gestiune financiară” nu atrage în mod automat răspunderea penală a ordonatorilor de credite, ci poate antrena eventual, alte forme de răspundere penală: civilă sau administrativă.

Pe de altă parte, probele administrate în cauză, înscrisuri și declarații de martori, inclusiv martori cu identitate protejată au relevat faptul că D.I.P.I. a mai achiziționat autovehicule în aceeași modalitate, respectiv din fondurile operative, spre exemplu, autoutilitara Mercedes, care a făcut obiectul investigațiilor în dosarul nr. 546/P/2016. În ordonanța de clasare nr. 546/P/2016 din data de 18.05.2020, organul de urmărire penală a constatat că nu au fost identificate încălcări ale legislației primare, iar achiziționarea autoutilitarei marca Mercedes Sprinter putea viza inclusiv operațiuni care erau posibil a fi subsumate ”activităților privind prevenirea și combaterea corupției în cadrul personalului M.A.I.”. S-a mai arătat în motivarea ordonanței de clasare că, în ipoteza în care ar exista nereguli financiare cu privire la modul de utilizare și justificare a fondurilor operative, acestea ar putea atrage o eventuală răspundere materială sau contravențională, după caz.

Se poate astfel concluziona că achiziția mașinii Audi A8 nu a fost un act singular, ci s-a integrat într-un proces de operaționalizare a Diviziunii Protecție Personal, ce a inclus și alte achiziții, iar valoarea mașinii nu este o dovadă că scopul achiziției nu s-a circumscris scopului utilizării fondurilor operative, respectiv realizarea securității naționale.

În ceea ce privește alte împrejurări evidențiate de parchet în motivele de apel pentru a argumenta susținerea faptului că achiziția autoturismului marca Audi A8 a fost o cheltuială voluptuară, necircumscrișă activităților informativ-operative, împrejurări referitoare la succesiunea rapidă de la achiziția conspirată a autoturismului la transferul de proprietate asupra către D.I.P.I. și la relația de subordonare ierarhică în care se afla inculpatul Nicolae Gheorghe față de inculpatul Oprea Gabriel, care a și propus avansarea sa profesională, Înalta Curte - Completul de 5 judecători apreciază că sunt nerelevante pentru a stabili legalitatea achiziției autoturismului, fiind simple supoziții ale acușării, nesusținute sub aspect probator.

Față de toate aceste considerente, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că, nefiind întrunite elementele de tipicitate ale infracțiunii de abuz în serviciu prevăzută de art. 297 alin. (1) din Codul penal, raportat la art. 13² din Legea nr. 78/2000, în forma autoratului, în sarcina inculpatului Oprea Gabriel și în forma complicității, în sarcina inculpaților Nicolae Gheorghe și Pavel Gabriel-Nicolae, **este legală și temeinică soluția primei instanțe de achitare a acestora în temeiul art. 396 alin. (1) și (5) din Codul de procedură penală, cu referire la art. 16 alin. (1) lit. b) teza I din Codul de procedură penală.**

III.2.Referitor la critica Ministerului Public privind greșita achitare a inculpaților Nicolae Gheorghe, Zărnică Nelu și Iacob Marian Dănuț sub aspectul săvârșirii infracțiunii de deturnare de fonduri prevăzută de art. 307 din Codul penal, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători o consideră neîntemeiată.

Prin actul de sesizare a instanței, s-a reținut în sarcina inculpatului Nicolae Gheorghe infracțiunea de deturnare de fonduri, prevăzută de art. 307 alin. 1 Cod penal, constând în aceea că, în perioada 21 august - octombrie 2015, în calitate de chestor principal de poliție, care îndeplinea funcția de secretar de stat în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă, a schimbat destinația resurselor materiale alocate instituției publice pe care o conducea, respectiv a schimbat destinația autoturismului marca Audi A8, cu serie șasiu WAUZZZ4H3EN015410, achiziționat din fonduri operative în mod conspirat, pentru folosința personală și exclusivă a ministrului de Interne în funcție, Oprea Gabriel.

În sarcina aceluiași inculpat s-a reținut și infracțiunea de deturnare de fonduri în formă continuată, prevăzută de art. 307 alin. (1) din Codul penal (11 acte materiale), constând în aceea că, în perioada 2014 - 2015, în calitate de secretar de stat și ordonator de credite în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă, în mod repetat și în realizarea aceleiași rezoluții infracționale, prin aprobarea rapoartelor nr. 01169848/2014, nr. 01309059/2015, nr. 01303008/2015, nr. 01303009/2015, nr. 01303171/2015, nr. 01303240/2015, nr. 01303241/2015, nr. 01303242/2015, nr. 0695751/2014, nr. 01303239/2015 și nr. 01303224/2015, a schimbat destinația sumei de 238.173,47 lei, alocate instituției pentru fonduri operative, în scopul efectuării unor cheltuieli de protocol ori pentru înzestrarea instituției, care nu au fost circumscrise activităților, acțiunilor sau misiunilor cu caracter informativ-operativ (prezentată în situația de fapt, la pct. II.2.1 al rechizitoriului).

Tot sub aspectul săvârșirii infracțiunii de deturnare de fonduri, în formă continuată, în sarcina inculpatului Zărnică Nelu s-a reținut că, în perioada 2014 - 2015, în calitate de subsecretar de stat și ordonator de credite în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă, în mod repetat și în realizarea aceleiași rezoluții infracționale, prin aprobarea rapoartelor nr. 01119242/2014 și nr. 01303015/2015, a schimbat destinația sumei de 9.398 lei, alocate instituției pentru fonduri operative, în scopul efectuării unor cheltuieli de protocol ori pentru înzestrarea instituției, care nu au fost circumscrise activităților, acțiunilor sau misiunilor informativ-operative (prezentată în situația de fapt la pct. II.2.2 al rechizitoriului).

De asemenea, în sarcina inculpatului Iacob Marian-Dănuț, sub aspectul săvârșirii infracțiunii de deturnare de fonduri, în formă continuată, s-a reținut că, în luna decembrie 2014, în calitate de ordonator de credite în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă, în mod repetat și în realizarea aceleiași rezoluții infracționale, prin aprobarea rapoartelor nr. 01119253/2014, nr. 01119270/2014 și nr. 01119269/2014, a schimbat destinația sumei de 4.955,51 lei, alocate instituției pentru fonduri operative, în scopul efectuării unor cheltuieli de protocol ori pentru înzestrarea instituției, care nu au fost

circumscrise activităților, acțiunilor sau misiunilor informativ-operative (prezentată în situația de fapt la pct. II.2.3 al rechizitoriului).

În considerarea efectelor Deciziilor nr. 297/2018 și nr. 358/2022 ale Curții Constituționale și, subsecvent, a interpretării obligatorii regăsite în Decizia nr. 67 din 25 octombrie 2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, se impune a fi făcută observația că în intervalul 25 iunie 2018 – 30 mai 2022, singurele termene care au disciplinat prescripția au fost cele generale

Astfel, conform art. 154 alin. (1) lit. d) din Codul penal, termenul de prescripție a răspunderii penale pentru infracțiunea de deturnare de fonduri, prevăzută de art. 307 alin. (1) din Codul penal, este de 5 ani și s-a împlinit după cum urmează:

- pentru infracțiunea de deturnare de fonduri, reținută în sarcina inculpatul Nicolae Gheorghe, presupus că a fost comisă în perioada 21 august - octombrie 2015, termenul de prescripție a răspunderii penale s-a împlinit în luna octombrie 2020;

- pentru infracțiunea de deturnare de fonduri (în formă continuată), reținută în sarcina inculpatul Nicolae Gheorghe, presupus că a fost comisă în perioada 2014 – 2015, termenul de prescripție a răspunderii penale s-a împlinit în anul 2020;

- pentru infracțiunea de deturnare de fonduri (în formă continuată), reținută în sarcina inculpatul Zărnică Nelu, presupus că a fost comisă în perioada 2014 – 2015, termenul de prescripție a răspunderii penale s-a împlinit în anul 2020;

- pentru infracțiunea de deturnare de fonduri (în formă continuată), reținută în sarcina inculpatul Iacob Marian-Dănuț, presupus că a fost comisă în luna decembrie 2014, termenul de prescripție a răspunderii penale s-a împlinit în decembrie 2019.

Deși pentru infracțiunea de deturnare de fonduri a intervenit prescripția răspunderii penale, în raport cu împrejurarea că la termenul din data de 16 ianuarie 2023 inculpații Nicolae Gheorghe, Zărnică Nelu și Iacob Marian Dănuț au solicitat continuarea procesului penal, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători va proceda la analiza acuzațiilor și a materialului probator administrat în cauză cu privire la această infracțiune.

Probele administrate în cauză au relevat faptul că bunurile achiziționate în baza sumelor de bani pentru care s-au întocmit rapoartele au avut următoarele destinații: oferite cu ocazia diverselor activități comune, organizate din perspectiva colaborării ori cooperării pe domeniul ce interesează D.I.P.I., unor oficiali din cadrul S.R.I, S.I.E, D.G.I.A, S.T.S, S.P.P, Direcția Națională Anticorupție, DIICOT, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București, Parchetul de pe lângă Tribunalul București, ambasade, atașați de interne, ofițeri de legătură, precum și unor beneficiari de informații, cum ar fi Președinția, Guvernul și Parlamentul sau oferite cu ocazia unor activități de natură informativ-operativă; o contribuție a D.I.P.I. la un eveniment organizat de Comunitatea Națională de Informații, inclusiv cu prilejul evaluării activității instituțiilor respective; au fost achiziționate 3 steme cu logo D.I.P.I., 9 drapele, 3 portdrapele, 9 hampe; produse de consumație (apă, cafea, etc.) și o coroană funerară de 300 de lei;

produse consumate cu ocazia unor întâlniri de lucru ale structurilor operative ale D.I.P.I. cu parteneri interni și externi, în legătură cu cooperări pe partea operativă; din partea D.I.P.I. s-a trimis coroana funerară cumpărată din fonduri operative, în situația în care un cadru M.A.I. a decedat în exercitarea atribuțiilor de serviciu; produse de consumație în cadrul unei activități de natură informativ-operativă, respectiv o întâlnire de lucru desfășurată, în luna iulie 2015, la o locație de protocol a D.I.P.I. cu conducerea următoarelor structuri: Președinția României, conducerea M.A.I. și D.I.P.I., conducerea S.R.I., S.I.E., D.G.I.A. și Direcția Națională Anticorupție; un eveniment festiv, la care au participat reprezentanții următoarelor structuri: S.R.I., S.I.E., D.G.I.A., S.P.P., S.T.S., Direcția Națională Anticorupție, D.I.I.C.O.T., Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București, atașajilor de interne străini și ofițerii de legătură de la diverse ambasade; achiziționarea unor insigne, medalii, agende, mape, pixuri personalizate cu însemnele D.I.P.I. care, în parte, au fost oferite reprezentanților structurilor cu care D.I.P.I. cooperează în activitatea informativ - operativă, iar o altă parte se află încă în posesia D.I.P.I. pentru a fi oferite la evenimente similare, către aceleași structuri cu care se cooperează; achiziționarea a două plăcuțe de alamă inscripționate, în contextul în care în data de 1.02.2015, D.I.P.I. aniversa 25 de ani de existență, plăcuțele de alamă, inscripționate cu numele și istoricul instituției, fiind montate în holul central al sediului D.I.P.I.; un ceas marca Tissot a reprezentat un cadou pentru o persoană de sprijin pentru D.I.P.I., cu care un ofițer s-a aflat în contact și în trecut și despre care cunoștea că are potențialul de a sprijini informativ în planul informării generale și a controlului informativ general în zona teritorială în care se află acesta; două coșuri de gunoi cu scrumieră de inox, două bucăți cozoroc, două embleme pentru costum, Codul penal adnotat, Partea generală, Codul penal adnotat, Partea specială; o canapea și două fotolii, pentru care a fost decontat și transportul, bunuri care au fost folosite pentru dotarea sediului D.I.P.I.

Înalta Curte - Completul de 5 judecători constată că toate bunurile au fost achiziționate și oferite în considerarea interesului instituțional și funcțional al D.I.P.I., și al activității specifice acestei structuri.

Cu titlu preliminar, pentru analiza elementelor de tipicitate ale infracțiunii de deturnare de fonduri, se impune descrierea acesteia, conform normei de incriminare și a jurisprudenței relevante.

Astfel, potrivit art. 307 alin. (1) din Codul penal, infracțiunea de deturnare de fonduri constă în schimbarea destinației fondurilor bănești ori a resurselor materiale alocate unei autorități publice sau instituții publice, fără respectarea prevederilor legale. Infracțiunea de deturnare de fonduri este o infracțiune de pericol ce face parte din categoria „infracțiunilor de serviciu”, în sens larg fiind un abuz în serviciu, ca faptă săvârșită de un subiect activ calificat, respectiv, un funcționar care, potrivit competențelor legale, poate dispune în legătură cu fondurile unității în care își desfășoară activitatea de serviciu.

În ceea ce privește elementele de tipicitate ale infracțiunii de deturnare de fonduri sunt relevante considerentele deciziei nr. 634/2019 a Curții Constituționale, referitoare la excepția de neconstituționalitate a art. 307 din Codul penal, în paragraful 20 al deciziei, menționându-se că „*infracțiunea de*

deturnare de fonduri poate fi considerată o formă specială a infracțiunii de abuz în serviciu”, cu precizarea că existența infracțiunii nu este condiționată de producerea unui rezultat, fiind o infracțiune de pericol. Tot în cuprinsul acestei decizii Curtea Constituțională a subliniat că „*sumele de bani și resursele materiale din fondul public, satisfăcând un interes general, trebuie folosite conform destinației stabilite, cu respectarea întocmai a disciplinei bugetare. Subiectul activ nemijlocit, deși nu este determinat printr-o anumită calitate, deturnarea de fonduri nu poate fi săvârșită în mod nemijlocit decât de funcționarul public care administrează aceste fonduri și resurse materiale alocate unei autorități publice sau instituții publice și care are obligația de a nu schimba destinația acestora și de a cunoaște atât prescripțiile legislației primare – legi și ordonanțe, cât și conținutul actelor de reglementare secundară care vin să detalieze legislația primară în această materie. Tocmai din acest motiv, în cazul infracțiunii de deturnare de fonduri, sintagma „fără respectarea prevederilor legale” are în vedere o sferă normativă mai largă, așadar, atât dispozițiile legislative de nivel primar, cât și cele de nivel secundar, prin aceasta nefiind încălcate prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5).”*

În acest context, în prezenta cauză, Înalta Curte - Completul de 5 judecători va examina tipicitatea infracțiunii de deturnare de fonduri prin raportare la **verificarea respectării procedurii de accesare a fondurilor bugetare și legalitatea cheltuielilor efectuate conform destinației legale** a acestora, stabilite atât prin legislația primară (art. 7 lit. f) din Legea nr. 51/1991 și art. 4 lit. f) pct. 24 din Legea nr. 415/2002, conform căreia cheltuielile operative sunt destinate realizării securității naționale), cât și prin hotărârile CSAT privind modul de aprobare, gestionare și control al fondurilor operative, prin ordinele ministrului de interne și dispozițiile secretarului de stat din cadrul D.I.P.I., în care se detaliază normele din hotărârile CSAT.

Potrivit cadrului legal ce reglementează cheltuielile operative, se constată că acesta este unul vag, permisiv, putând fi introdusă în categoria cheltuielilor operative o gamă largă de cheltuieli ce pot fi interpretate și apreciate, dar care trebuie subsumate destinației stabilite prin Legea nr. 51/1991 și Legea nr. 415/2002, aceea de realizare a securității naționale.

În acest sens trebuie evidențiat faptul că D.I.P.I. este o structură specializată a M.A.I., care desfășoară activități de informații, contrainformații și securitate, în vederea asigurării ordinii publice, prevenirii și combaterii amenințărilor la adresa securității naționale privind misiunile, personalul, patrimoniul și informațiile clasificate din cadrul M.A.I.

Activitatea D.I.P.I. este organizată și coordonată de C.S.A.T., care aprobă cheltuielile operative, prin emiterea de acte administrative cu caracter clasificat (secrete de stat). În baza și aplicarea hotărârii C.S.A.T., atât ministrul de interne, cât și șeful D.I.P.I. (secretar de stat) emit ordine care sunt clasificate, fapt care explică regimul clasificat al majorității actelor adoptate de către D.I.P.I. (cu privire la acest domeniu).

Din anul 2011 până în data de 30 august 2015, procedura de accesare a fondurilor alocate D.I.P.I. a fost reglementată prin Normele privind constituirea, folosirea, evidența și controlul fondurilor pentru cheltuieli operative, aprobate prin O.M.A.I. nr. 0066/01.04.2011, emis în aplicarea Hotărârii C.S.A.T. nr.

0025/1992, iar din data de 31 august 2015, procedura de accesare a fondurilor alocate D.I.P.I. a fost reglementată prin Normele privind constituirea, folosirea, evidența și controlul fondurilor pentru cheltuieli operative, aprobate prin O.M.A.I. nr. 00103/31.08.2015, emis în aplicarea Hotărârii C.S.A.T. nr. 0061/22.07.014.

Aceste acte normative administrative reglementează cheltuielile operative ca fiind acele fonduri bănești destinate realizării securității naționale și sunt emise în aplicarea art. 7 lit. f) din Legea nr. 51/1991 și art. 4 lit. f) pct. 24 din Legea nr. 415/2002.

Ordinele mai sus menționate prevăd, în cadrul capitolului „Evidența operațiunilor financiar-contabile”, modalitatea de lucru în cazul întocmirii rapoartelor de cheltuieli operative, fiind astfel identificată următoarea procedură: solicitarea unei sume de către lucrătorul operativ, ordonanțarea la plată a sumei de către lucrătorul cu funcție de conducere nominalizat de ordin, primirea sumei, atestarea cheltuirii ei, precum și restituirea unor eventuale diferențe de bani care nu au fost cheltuite.

Potrivit Normelor privind constituirea, folosirea, evidența și controlul fondurilor pentru cheltuieli operative, accesarea acestora se realiza prin întocmirea unui raport de către solicitant (grad, nume, prenume și semnătură), prin care i se adresa ordonatorului de credite rugămintea de a aproba o sumă de bani (care trebuie menționată în cifre și litere), din fondul special pentru cheltuieli operative, indicând și temeiul din actul administrativ intern (articolul și litera din ordinul M.A.I.).

Rapoartele justificative sunt înscrise tipizate de o pagină, formatul fiind prevăzut în actele administrative emise de la nivelul Ministerului Afacerilor Interne, completate ulterior olograf. Aceste tipizate (format de o pagină) au în antet structura D.I.P.I. solicitantă, sunt denumite „RAPORT”, iar în partea dreaptă sus este prevăzută rezoluția ordonatorului de credite pe fonduri operative, prin mențiunea „APROB”. Raportul are rubrică pentru lucrarea care necesită acele cheltuieli operative (dosar/fișă sursă număr), precum și pentru data solicitării. În finalul raportului sunt două fraze referitoare la faptul că solicitantul a primit suma de bani de la mandatarul unității, precum și că, ulterior cheltuirii banilor, a certificat cu documente că suma de bani a fost cheltuită în scopul declarat și, în eventualitatea în care nu a fost necesară întreaga sumă de bani primită, a restituit diferența.

Rapoartele reținute în latura obiectivă a infracțiunilor de deturnare de fonduri pentru care au fost formulate acuzațiile penale față de inculpații Nicolae Gheorghe, Zărnică Nelu și Iacob Marian-Dănuț fac referire la cheltuieli operative efectuate în temeiul „**alte cheltuieli care pot fi circumscrise activităților informativ-operative și procesual penale**” [art. 3 alin. (1) lit. t) din O.M.A.I. nr. 00103/31.08.2015], „**alte cheltuieli care se circumscriu activităților informativ-operative**” [art. 2 alin. (1) lit. h) din O.M.A.I. nr. 0066/2011] și „**cheltuieli de protocol în cadrul unor acțiuni de natură informativ-operativă**” [art. 3 alin. (1) lit. c) din O.M.A.I. nr. 00103/31.08.2015 și art. 2 alin. (1) lit. c) din O.M.A.I. nr. 0066/2011].

Analizând bugetul de cheltuieli al D.I.P.I., se observă că, distinct de cheltuielile de protocol din cadrul unor acțiuni de natură informativ-operativă,

sunt prevăzute cheltuielile de protocol la alineatul bugetar 20.30.02. - ”Protocol și reprezentare”, iar cheltuielile pentru publicitate sunt prevăzute la alineatul bugetar 20.30.01. - ”Reclamă și Publicitate”.

Cheltuielile pentru fonduri operative sunt prevăzute la alineatul bugetar **20.30.30 – ”Alte cheltuieli cu bunuri și servicii”** și în cadrul acestora intră și **”cheltuielile de protocol în cadrul unor acțiuni de natură informativ-operativă”** ori **”alte acțiuni care se pot circumscrie activităților informativ-operative”**.

Pentru a reliefa modalitatea de constituire și utilizare a creditului bugetar alocat D.I.P.I. pentru fonduri acoperite, este necesar a trece în revistă legislația care reglementează constituirea, folosirea, evidența și controlul fondurilor pentru cheltuieli operative atât din perspectiva disciplinei financiare, cât și din perspectiva stabilirii categoriilor de cheltuieli care se pot efectua din fonduri acoperite.

Legislația primară face referire la cheltuielile operative destinate realizării securității naționale (art. 7 lit. f) din Legea nr. 51/1991) și stabilește ce tipuri de acțiuni constituie amenințări la adresa securității naționale a României (art. 3 din Legea nr. 51/1991). Din perspectiva procedurilor privind formarea, administrarea, angajarea și utilizarea fondurilor publice pentru cheltuielile operative, precum și a responsabilităților instituțiilor publice implicate în procesul bugetar, legislația primară stabilește cadrul general și principiile care guvernează executarea bugetului alocat instituțiilor și autorităților publice pentru cheltuieli destinate realizării securității naționale (Legea nr. 500/2002, Legea nr. 415/2002).

În legislația secundară, constituită din acte normative administrative emise în cadrul M.F.P., M.A.I. și D.I.P.I., în ceea ce privește clasificarea bugetară și procedura de accesare a fondurilor operative este reglementată astfel:

Prin Ordinul Ministerului Finanțelor Publice nr. 1954 din 16 decembrie 2005, în cadrul clasificății economice a cheltuielilor din bugetul de stat, este prevăzut la Titlul II „Bunuri și servicii”, articolul bugetar 20.30 „Alte cheltuieli”, cu alineatele bugetare 20.30.30 „Alte cheltuieli cu bunuri și servicii”.

La nivelul Ministerului Afacerilor Interne au fost emise acte administrative privind clasificarea cheltuielilor bugetare, respectiv Dispozițiile Secretarului General nr. 2343/26.08.2011, nr. 5585/01.04.2015 și nr. 5716/04.12.2015, în care, la Anexa nr. 4, privind Îndrumarul de încadrare a cheltuielilor bugetare pe articolele și alineatele clasificății economice pentru unitățile M.A.I., s-a prevăzut semnificația alineatului bugetar 20.30.30 „Alte cheltuieli cu bunuri și servicii”, cu mențiunea că acestea cuprind și „alte cheltuieli autorizate în mod special prin dispoziții legale speciale și care nu se încadrează la celelalte articole și alineate bugetare”.

La acestea, se adaugă Dispoziția nr. 0032/15.12.2015 a secretarului de stat D.I.P.L, Instrucțiunile viceprim-ministrului pentru securitate națională, ministrul afacerilor interne nr. 00171/26.11.2014 și ordinul nr. 005/26.01.2015, Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României, Legea nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea C.S.A.T. și Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate.

Procedura de accesare a fondurilor operative este reglementată prin mai multe norme, printre care:

- Norme privind constituirea, folosirea, evidența și controlul fondurilor pentru cheltuieli operative utilizate de structurile M.A.I. aprobate prin Ordinul viceprim-ministrului, ministrul afacerilor interne nr. 00103/31.08.2015:

c. cheltuieli de protocol în cazul unor acțiuni de natură informativ-operativă;

t. alte cheltuieli care pot fi circumscrise activităților informativ-operative și procesual penale.

- Anexa nr. 5 la H.C.S.A.T. nr. 0061 din 02.07.2014

c. cheltuieli de protocol în cazul unor acțiuni de natură informativ-operativă;

p. alte cheltuieli;

- Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 0066/01.04.2014 - Anexa - Norme privind constituirea, folosirea, evidența și controlul fondurilor pentru cheltuieli operative:

c. cheltuieli de protocol...

h. alte cheltuieli care se circumscriu acțiunilor informativ-operative.

- Ordinul 0012/22.01.2016 al ministrului afacerilor interne: pentru modificarea și completarea Normelor privind constituirea, folosirea, evidența și controlul fondurilor pentru cheltuieli operative utilizate de structurile M.A.I. aprobate prin Ordinul viceprim-ministrului, ministrul afacerilor interne nr. 00103/31.08.2015:

- art. 25 se modifică după cum urmează:

- alin. (3) - în evidențele prevăzute la alin. (1) și (2) nu se înregistrează:

b) bunurile care fac obiectul recompensării .....

b) obiectele oferite cadou în cadrul activităților de protocol.

- Hotărârea C.S.A.T. nr. 0061 din 02.07.2014 - art. 4 și 5.

C.S.A.T. poate hotărî efectuarea de controale asupra modului de cheltuire a fondurilor operative cu experți din cadrul fiecărei instituții, iar abaterile constatate de comisiile de control prevăzute la art. 5 sau de organele proprii de control intern privind utilizarea fondurilor pentru cheltuieli operative vor fi aduse la cunoștința ordonatorului de credite/delegat, făcându-se propuneri corespunzătoare.

În ceea ce privește normele de reglementare primară, în care sunt stabilite principiile, cadrul general și procedurile privind formarea, administrarea, angajarea și utilizarea fondurilor publice, precum și responsabilitățile instituțiilor publice implicate în procesul bugetar, se observă că acestea sunt cuprinse în principal în Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice.

În art. 2 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, sunt prevăzute toate definițiile necesare pentru înțelegerea și aplicarea acesteia, mecanismele financiare specifice, inclusiv mecanismul rectificării bugetare, calitatea de ordonator de credite, categoriile de ordonatori de credite și atribuțiile acestora, mecanismul controlului financiar preventiv, stabilește că creditele bugetare aprobate la un capitol nu pot fi utilizate pentru finanțarea altui capitol, cum și cine are competența virării de credite bugetare între celelalte subdiviziuni ale clasificății bugetare, etc.

Conform art. 4 alin. (2) din Legea nr. 500/2002, sumele aprobate, la partea de cheltuieli, sub forma creditelor de angajament și creditelor bugetare, în cadrul cărora se angajează, se ordonancează și se efectuează plăți, reprezintă limite maxime care nu pot fi depășite.

Potrivit art. 4 alin. (3) din Legea nr. 500/2002, angajarea cheltuielilor din bugete se face numai în limita creditelor de angajament și în scopurile pentru care au fost aprobate.

Totodată, conform art. 4 alin. (4) din același act normativ, angajarea cheltuielilor peste creditele de angajament și utilizarea creditelor bugetare în alte scopuri decât cele aprobate atrag răspunderea celor vinovați, în condițiile legii.

În art. 20 din Legea nr. 500/2002 sunt individualizate categoriile de ordonatori de credite, după cum urmează: ordonatori principali, ordonatori secundari și ordonatori terțiar, iar la alin. (3) este menționat că persoanele care conduc instituțiile publice cu personalitate juridică din subordinea/coordonarea ordonatorilor principali de credite sunt ordonatori secundari sau terțieri de credite, după caz.

Totodată, alin. (4) prevede că ordonatorii de credite pot delega această calitate înlocuitorilor de drept, secretarului general sau altor persoane împuternicite în acest scop, cu excepția conducătorului compartimentului financiar-contabil. Prin actul de delegare, ordonatorii de credite vor preciza competențele delegate și condițiile delegării acestora.

Se poate observa că delegarea trebuie să fie expresă, conținând persoana delegată, limitele competențelor delegate și condițiile în care se face.

De asemenea, la art. 21 alin. (4) se stabilește rolul ordonatorilor terțieri de credite care pot angaja cheltuieli (fază în procesul execuției bugetare - activitatea de încasare a veniturilor bugetare și de efectuare a plății cheltuielilor aprobate prin buget) în limita creditelor de angajament repartizate și utilizează creditele bugetare ce le-au fost repartizate numai pentru realizarea sarcinilor instituțiilor pe care le conduc, potrivit prevederilor din bugetele aprobate și în condițiile stabilite prin dispozițiile legale.

În conformitate cu prevederile art. 29 alin. (2) din Legea nr. 500/2002, cheltuielile sunt structurate pe părți, capitole, subcapitole, titluri, articole și alineate, iar în alin. (3) se menționează că acele cheltuieli prevăzute în capitole și articole au destinație precisă și limitată.

În cadrul aceleiași legi, la art. 47 sunt menționate principiile în execuția bugetară, iar la alin. (8) se stabilește că „Virările de credite bugetare între celelalte subdiviziuni ale clasificăției bugetare, care nu contravin dispozițiilor prezentului articol sau legii bugetare anuale, sunt în competența fiecărui **ordonator principal de credite**, pentru bugetul propriu și bugetele instituțiilor subordonate, și se pot efectua în limita a 20% cumulată la nivelul unui an din prevederile capitolului bugetar, aprobate prin legea bugetară anuală la nivelul ordonatorului principal de credite, cu cel puțin o lună înainte de angajarea cheltuielilor”.

De asemenea, potrivit art. 71 din Legea nr. 500/2002, nerespectarea prevederilor art. 4 alin. (2) și (3) constituie infracțiune, în timp ce, potrivit art. 72 din aceeași lege, se prevede că toate celelalte încălcări ale legii intră în domeniul contravențional.

Analizând faptele reținute în sarcina inculpaților Nicolae Gheorghe, Zărnică Nelu și Iacob Marian-Dănuț din perspectiva elementelor de tipicitate ale infracțiunii de deturnare de fonduri, prevăzută de art. 307 alin. (1) din Codul penal, prin raportare la legislația care reglementează constituirea și utilizarea cheltuielilor operative destinate realizării securității/siguranței naționale, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 judecători reține următoarele:

III.2.a. Referitor la *infracțiunea de deturnare de fonduri*, prevăzută de art. 307 alin. 1 Cod penal, reținută în sarcina **inculpatului Nicolae Gheorghe**, constând în aceea că, în perioada 21 august – octombrie 2015, în calitate de chestor de poliție, secretar de stat în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă, a schimbat destinația resurselor materiale alocate instituției publice pe care o conducea, respectiv a autoturismului marca Audi A8, cu serie șasiu WAUZZZ4H3EN015410, achiziționat din fonduri operative în mod conspirat, pentru folosința personală și exclusivă a ministrului de interne în funcție, Oprea Gabriel, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători apreciază că din probele administrate în cauză nu rezultă că fapta descrisă se circumscrie laturii obiective a infracțiunii de deturnare de fonduri, în raport cu împrejurarea că achiziționarea acestui autoturism a fost justificată obiectiv de necesitatea operaționalizării structurii D.P.P. din cadrul D.I.P.I., structură înființată încă din anul 2014.

Potrivit art. 307 alin. (1) din Codul penal, schimbarea destinației fondurilor bănești ori a resurselor materiale alocate unei autorități publice sau instituții publice, fără respectarea prevederilor legale constituie infracțiunea de deturnare de fonduri. Astfel, elementul material al acestei infracțiuni constă în schimbarea destinației fondurilor alocate unei autorități sau instituții publice, realizată cu încălcarea dispozițiilor legale.

În rechizitoriu s-a susținut că inculpatul Nicolae Gheorghe a schimbat destinația legală a autoturismului marca Audi A8, achiziționat din fonduri operative în mod conspirat, pentru folosința personală și exclusivă a ministrului de interne în funcție, Oprea Gabriel. În acest sens, se arată că, din dispoziția inculpatului Nicolae Gheorghe, secretar de stat al D.I.P.I., autoturismul a fost folosit în perioada de referință numai pentru transportul ministrului afacerilor interne, deși activitatea fizică de protecție nu intră în obiectul de activitate al D.I.P.I..

În acord cu prima instanță, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători constată că achiziționarea autoturismului pentru operaționalizarea structurii Diviziunea Protecție Personal din cadrul D.I.P.I. a fost justificată în mod obiectiv prin nota-raport nr. S/1126330/06.05.2014, O.M.A.I. 0146 din 23.09.2014, O.M.A.I. nr. S/29 din 15.04.2015, O.M.A.I. nr. S/44/2015 din 7.05.2015, scopul fiind acela de a asigura protecția demnitarilor din cadrul D.I.P.I.. Astfel, folosirea autoturismului pentru deplasări ale ministrului de interne de la data achiziționării autoturismului în scopul de a asigura protecția fizică și informativă a acestui demnitar din cadrul M.A.I. de către Diviziunea Protecție Personal, se circumscrie scopului pentru care a fost achiziționat autoturismul, prevăzut în art. 1 și art. 2 din O.M.A.I. nr. S/44/2015. Spre deosebire de opinia exprimată de parchet, în sensul că S.P.P. era singura structură care avea dreptul și obligația asigurării protecției demnitarilor (în

sensul larg al noțiunii de „protecție”), instanța constată că structurile specializate ale M.A.I. au asigurat anterior protecție anumitor demnitari (cu titlu de exemplu: O.M.A.I. nr.S/12 din 12.01.2012, O.M.A.I. nr.S/9 din 24.01.2014).

În contextul în care instanța a reținut în prezenta decizie că achiziționarea din fonduri operative a unui autoturism conspirat ce urma a fi utilizat în activitatea D.I.P.I. de către Diviziunea Protecție Personal pentru protecția demnitarilor din cadrul M.A.I. nu excedează destinației utilizării fondurilor operative, acela de realizare a securității naționale, este evident faptul că utilizarea autoturismului pentru deplasările ministrului de interne se circumscrie, în esență, aceluiași scop de realizare a securității naționale de către D.I.P.I., conform obiectului său de activitate reglementat în art. 10 alin. (3) din OUG nr. 30/2007. La acel moment, prin acte administrative emise la nivelul M.A.I., menționate anterior, a fost înființată în cadrul D.I.P.I. o structură nouă, Diviziunea Protecție Personal, cu scopul legal și declarat de asigurare a protecției personalului M.A.I. de către această structură, astfel că este neîntemeiată susținerea acuzării în sensul că activitatea de protecție fizică a persoanelor nu intra în obiectul de activitate al D.I.P.I.. Totodată, conform *art. 66 alin. (1) din Legea nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor*, paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și persoanelor, precum și a transporturilor cu caracter special aparținând structurilor și instituțiilor din domeniul apărării, ordinii publice și siguranței naționale se asigură în conformitate cu reglementările stabilite în cadrul acestora, astfel că nu se poate exclude „de plano”, asigurarea protecției persoanelor din cadrul M.A.I. în conformitate cu reglementări elaborate în cadrul acestuia.

Așa cum s-a menționat în cadrul analizării infracțiunii de abuz în serviciu, achiziționarea autoturismului marca Audi A8, cu serie șasiu WAUZZZ4H3EN015410 s-a realizat în vederea demersurilor de operaționalizare și dotare materială a structurii D.P.P., nicidecum ca urmare a unei înțelegeri anterioare între inculpații Oprea Gabriel și Nicolae Gheorghe.

Referitor la afirmațiile martorilor cu identitate protejată, potrivit cărora între inculpații Oprea Gabriel și Nicolae Gheorghe a existat o înțelegere prealabilă, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că reprezintă doar punctele de vedere ale acestora, în condițiile în care nu se coroborează cu nicio altă probă administrată în cauză, iar înregistrarea ambientală efectuată de unul dintre martorii cu identitate protejată/colaborator cu identitate protejată nu este aptă să probeze în mod rezonabil o eventuală înțelegere prealabilă, cu atât mai mult cu cât discuția a fost orientată de către martor în acest sens.

De altfel, din declarațiile celor doi ofițeri implicați în analiza datelor referitoare la autoturismele care corespundeau scopului D.P.P., rezultă că inculpații Oprea Gabriel și Nicolae Gheorghe nu s-au implicat în stabilirea tipului/mărcii autoturismului, a caracteristicilor și dotărilor acestuia.

Față de aceste considerente, Înalta Curte-Completul de 5 Judecători constată că fapta reținută în rechizitoriu în sarcina inculpatului Nicolae Gheorghe, constând în aceea că a dispus după data achiziționării autoturismului Audi A8 folosirea acestuia pentru deplasări ale ministrului de interne efectuate de către Diviziunea Protecție Personal din cadrul D.I.P.I., nu întrunește

elementele de tipicitate ale infracțiunii de deturnare de fonduri, prevăzută de art. 307 alin. (1) din Codul penal, nefiind dovedită existența elementului material al laturii obiective a acestei infracțiuni, respectiv schimbarea destinației autoturismului, fără respectarea dispozițiilor legale, în raport cu scopul legal pentru care a fost achiziționat și, pe cale de consecință, constată că **este legală și temeinică soluția primei instanțe de achitare a inculpatului pentru această infracțiune, în temeiul art. 396 alin. (1) și (5) din Codul de procedură penală, cu referire la art. 16 alin. (1) lit. b) teza I din Codul de procedură penală.**

III.2.b. În ceea ce privește infracțiunile de deturnare de fonduri, în formă continuată, reținute în sarcina inculpaților Nicolae Gheorghe, Zărnică Nelu și Iacob Marian Dănuț, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători, în raport cu împrejurarea că, inculpații nu au contestat situația de fapt reținută prin rechizitoriu, constată că principalele mijloace de probă sunt înscrisurile întocmite ori rezoluționate de către inculpați.

Potrivit bugetului inițial prevăzut pentru D.I.P.I. în anul 2015, suma totală alocată a fost de 3.333.000 lei la alineatul bugetar 20.30.30 - „Alte cheltuieli cu bunuri și servicii, de 1.000 lei la alineatul bugetar 20.30.01 - reclamă și publicitate, de 4.797.000 lei la alineatul bugetar 10.02.03 - uniforme și echipament obligatoriu și de 151.000 lei la alineatul bugetar 20.05.30 - alte obiecte ale inventar. Ulterior, prin modificări repetate și prin rectificări bugetare, bugetul anual al D.I.P.I. la alineatul bugetar 20.30.30 – Alte cheltuieli cu bunuri și servicii" - a fost majorat la 10.052.000 lei, - Reclamă și Publicitate a fost majorat la 2.000 lei, la alineatul bugetar 10.02.03 - Uniforme și echipament obligatoriu a fost majorat la 5.689.000 lei, la alineatul bugetar 20.05.30 - Alte obiecte de inventar a fost majorat la 1.043.000 lei, iar pentru alineatul bugetar 20.30.02 - Protocol și reprezentare a fost alocat un buget de 3.000 lei.

Cu privire la conținutul infracțiunii de deturnare de fonduri, Înalta Curte - Completul de 5 judecători constată că, în cauză, **obiectul material** îl constituie banii alocați pentru fondurile operative și **latura obiectivă** constă în săvârșirea unei acțiuni de schimbare, fără respectarea prevederilor legale, a destinației fondurilor bănești, care au fost folosite în scopul efectuării unor cheltuieli de protocol ori pentru înzestrarea instituției, iar nu în scopul desfășurării „acțiunilor de natură informativ-operativă”, în vederea realizării securității naționale.

În legătură cu **subiectul activ** al infracțiunii, se reține că în varianta prevăzută la alin. (1) acesta este calificat, întrucât deturnarea de fonduri alocate instituției publice nu poate fi realizată decât de funcționarul care administrează acești bani și care are obligația de a nu le schimba destinația.

Inculpatul Nicolae Gheorghe are gradul de chestor principal și a îndeplinit funcția de secretar de stat și șef al D.I.P.I., din cadrul M.A.I., fiind ordonator terțiar de credite în cadrul acestei instituții.

Inculpatul Zărnică Nelu are gradul de chestor principal și a îndeplinit funcția de subsecretar de stat în cadrul D.I.P.I., funcție în virtutea căreia a coordonat activitatea mai multor direcții și diviziuni din cadrul acestei instituții (ex: Direcția Generală de Protecție Internă a Diviziunii Tehnice, Diviziunea Administrativă și Diviziunea de Supraveghere Operativă și Investigații).

Inculpatul Iacob Marian-Dănuț are gradul de comisar-șef și a îndeplinit funcția de șef al Diviziunii Administrative din D.I.P.I.

În ceea ce privește atribuțiile funcționarilor publici care administrează fondurile bănești alocate M.A.I. și D.I.P.I., Înalta Curte-Completul de 5 Judecători reține ca fiind relevante următoarele dispoziții din Legea nr. 500/2002.

Potrivit prevederilor art. 47 din Legea nr. 500/2002, rezultă că în cadrul execuției bugetare *creditele bugetare aprobate la un capitol nu pot fi utilizate pentru finanțarea altui capitol, iar virările de credite bugetare între celelalte subdiviziuni ale clasificăției bugetare, care nu contravin dispozițiilor prezentului articol sau legii bugetare anuale, sunt în competența fiecărui ordonator principal de credite, pentru bugetul propriu și bugetele instituțiilor subordonate, și se pot efectua în limita a 20% cumulată la nivelul unui an din prevederile capitolului bugetar, aprobate prin legea bugetară anuală la nivelul ordonatorului principal de credite, cu cel puțin o lună înainte de angajarea cheltuielilor.*

Conform art. 21 alin. (4) din Legea nr. 500/2002, *ordonatorii terțiari de credite angajează cheltuieli în limita creditelor de angajament repartizate și utilizează creditele bugetare ce le-au fost repartizate numai pentru realizarea sarcinilor instituțiilor pe care le conduc, potrivit prevederilor din bugetele aprobate și în condițiile stabilite prin dispozițiile legale.*

Totodată, potrivit art. 22 alin. (1) din Legea nr. 500/2002, *ordonatorii de credite au obligația de a angaja cheltuieli în limita creditelor de angajament și de a utiliza creditele bugetare numai în limita prevederilor și destinațiilor aprobate, pentru cheltuieli strict legate de activitatea instituțiilor publice respective și cu respectarea dispozițiilor legale.* Alineatul (2) din același act normativ stabilește că ordonatorii de credite răspund, potrivit legii, de „angajarea, lichidarea și ordonanțarea cheltuielilor în limita creditelor de angajament și creditelor bugetare repartizate și aprobate potrivit prevederilor art. 2”.

Prin urmare, legea finanțelor publice stabilește foarte clar competențele și responsabilitățile fiecărei categorii de ordonator de credite. Conform acestor competențe legale, numai **ordonatorii principali de credite** pot dispune „virările de credite bugetare între celelalte subdiviziuni ale clasificăției bugetare”, pentru „bugetele instituțiilor subordonate”, „cu cel puțin o lună înainte de angajarea cheltuielilor”, având, desigur, competențe și în ceea ce privește angajarea cheltuielilor și utilizarea creditelor bugetare.

Spre deosebire de ordonatorii principali de credite, conform dispozițiilor legale menționate, **ordonatorii terțiari de credite** au competențe numai în ceea ce privește angajarea cheltuielilor și utilizarea creditelor bugetare în limita creditelor de angajament, „numai în limita prevederilor și destinațiilor aprobate, pentru cheltuieli strict legate de activitatea instituțiilor publice respective și cu respectarea dispozițiilor legale”.

În conformitate cu aceste dispoziții legale, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că nu poate fi reținută apărarea inculpaților în sensul că în interiorul articolului bugetar se pot utiliza fonduri alocate unui alineat bugetar pentru cheltuieli aferente altor alineate, întrucât utilizarea creditelor bugetare de

la alte alineate este posibilă numai în urma virării acestora de la un alineat la altul în cadrul aceluiași articol bugetar, dispoziția de virare fiind în competența exclusivă a ordonatorului principal de credite, cu respectarea dispozițiilor legale.

Cu privire la infracțiunea de deturnare de fonduri din prezenta cauză, subiect activ poate fi orice persoană din cadrul D.I.P.I., funcționar public, care are atribuții în ceea ce privește angajarea cheltuielilor și utilizarea creditelor bugetare: conducătorul D.I.P.I., în calitate de ordonator terțiar de credite, dar și persoanele menționate în ordinele M.A.I. nr. 0066/2011 și nr. 00103/2015, respectiv directori generali, șefi de diviziuni și sectoare, care au atribuții privind aprobarea plăților din fondurile pentru cheltuieli operative, în funcție de valoare și care erau astfel delegați să îndeplinească funcția de ordonator terțiar de credite. În acest sens este relevant art. 52 alin. (3) din Legea nr. 500/2002, potrivit căruia operațiunile specifice angajării, lichidării și ordonanțării cheltuielilor sunt în competența ordonatorilor de credite și se efectuează pe baza avizelor compartimentelor de specialitate ale instituției publice. Sub aspectul efectuării cheltuielilor din fondurile operative, relevanță prezintă și dispozițiile art. 52 alin. (4) din Legea nr. 500/2002, potrivit cărora plata cheltuielilor se efectuează de conducătorul compartimentului financiar-contabil/persoana responsabilă cu efectuarea plății în baza ordonanțării acestora, în limita creditelor bugetare aprobate și a fondurilor disponibile cu această destinație.

Din probele administrate în cauză, constând în înscrisuri (acte administrative emise de M.A.I. și D.I.P.I. și rapoarte întocmite de ofițeri din cadrul D.I.P.I.), rezultă că inculpații Nicolae Gheorghe, Zărnică Nelu și Iacob Marian Dănuț au îndeplinit la data săvârșirii faptelor penale descrise în actul de sesizare, calitatea de ordonator terțiar de credite.

În ceea ce privește **elementul material al laturii obiective** a infracțiunii de deturnare de fonduri în formă continuată reținută în sarcina inculpaților, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 judecători, în urma analizării ansamblului probator administrat în cauză, constată că, în calitate de ordonatori terțiar de credite în cadrul D.I.P.I., inculpații Nicolae Gheorghe, Zărnică Nelu și Iacob Marian Dănuț au aprobat la plată sume de bani din fondurile operative, înscrise în Capitolul 61.10 – "Ordine publică și siguranță națională", subcapitolul 61.10.50-"Alte cheltuieli în domeniul ordinii publice și siguranței naționale", Titlul II – "Bunuri și servicii" - cod 20, articolul bugetar 20.30 – "Alte cheltuieli", alineatul bugetar 20.30.30 – "Alte cheltuieli cu bunuri și servicii", indicând temeiul din actul administrativ intern cu privire la destinația sumelor de bani aprobate la plată. În acest sens au fost menționate în rapoarte drept temeiuri ale efectuării cheltuielilor operative dispozițiile art. 3 alin. (1) lit. t) din O.M.A.I. nr. 00103/31.08.2015: "alte cheltuieli care pot fi circumscrise activităților informativ-operative și procesual penale", art. 2 alin. (1) lit. h) din O.M.A.I. nr. 0066/2011:" alte cheltuieli care se circumscriu activităților informativ- operative" și art. 3 alin. 1 lit. c din O.M.A.I. nr. 00103/31.08.2015 și art. 2 alin. 1 lit. c din O.M.A.I. nr. 0066/2011:"cheltuieli de protocol în cadrul unor acțiuni de natură informativ-operativă".

Din documentele justificative aflate la dosar rezultă că fondurile operative au fost cheltuite exact din articolul și alineatul bugetar la care au fost alocate, neexistând o dispoziție de transfer a unei cote din respectivele fonduri la alte

clasificații bugetare și nefăcându-se dovada că au fost redirecționate la alte clasificații bugetare, în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 500/2002.

Cum fondurile operative au fost incluse în articolul bugetar 20.30. „Alte cheltuieli”, la alineatul 20.30.30 „Alte cheltuieli cu bunuri și servicii”, iar achizițiile efectuate din acest credit bugetar au fost aprobate de către inculpați pentru realizarea unor activități sau acțiuni apreciate ca fiind de natură informativ-operativă, nu se poate afirma că au fost mutați bani de la un alineat bugetar către un alt alineat bugetar, în cadrul articolului bugetar 20.30. Practic, inculpații au aprobat cheltuirea unor sume de bani din fonduri operative pentru achiziționarea unor bunuri utilizate în desfășurarea unor activități instituționale pe care aceștia le-au apreciat ca fiind acțiuni de natură informativ-operativă, iar nu activități de protocol și reprezentare instituțională ori în scop decorativ sau pentru înzestarea instituției, așa cum au fost apreciate de către parchet în actul de sesizare.

De altfel, în rechizitoriu s-a reținut, referitor la latura obiectivă a infracțiunii de deturnare, că schimbarea destinației sumelor de bani alocate pentru fondurile operative s-a realizat prin aprobarea rapoartelor, în care, deși s-au menționat ca temeiuri cheltuieli circumscrise activităților, acțiunilor sau misiunilor informativ-operative, sumele au fost destinate efectuării unor cheltuieli de protocol sau înzestrării instituției. Prin urmare, obiectul acuzației îl constituie aprobarea utilizării fondurilor operative în alte scopuri decât cele prevăzute de lege, iar nu virarea unor sume de bani dintr-un alineat bugetar în altul, în cadrul aceluiași articol bugetar.

Probatoriul administrat în cauză relevă faptul că inculpații au aprobat efectuarea mai multor cheltuieli din fondurile operative incluse în alineatul bugetar 20.30.30 ”Alte cheltuieli cu bunuri și servicii”, din articolul bugetar 20.30.”Alte cheltuieli”, cuprinse în bugetul D.I.P.I., pentru achiziționarea unor bunuri care au fost utilizate în cadrul unor activități ale instituției, apreciate de inculpați, dar și de alți angajați ai instituției care au avut cunoștința de efectuarea acestor cheltuieli, ca fiind activități de natură informativ-operativă, după cum urmează:

1.1. Inculpatul Nicolae Gheorghe, în calitate de secretar de stat și ordonator de credite în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă, a aprobat cheltuirea sumei de 6.258,37 lei prin rezoluția de ordonanță la plată a „Raportului” nr. 01303242/23.12.2015 (*fila 443, volumul documentelor clasificate*), întocmit de Iacob Marian-Dănuț, în calitate de șef al Diviziunii Administrative.

Potrivit documentelor justificative atașate raportului antemenționat (*filele 294-297, volumul VI*), respectiv patru facturi fiscale emise în datele de 07.12.2015 și 18.12.2015, de complexele comerciale SELGROS Băneasa și METRO CASH&CARRY au fost cumpărate din fondurile cuprinse în articolul bugetar 20.30. următoarele bunuri: 78 de coșuri de cadouri, 4 sticle vin Sauvignon Cabernet, 65 de sacoșe, 1 sacoșă banană Moș Crăciun și o sacoșă tip Metro.

Suma de 6.258,37 lei a fost ridicată de IACOB Marian-Dănuț în numerar de la mandatarul D.I.P.I. (în cuprinsul raportului este menționat că „*am primit suma de 6.258,37 lei*”, urmată de semnătură).

Potrivit probelor administrate în cauză, bunurile achiziționate din suma de 6.258,37 lei, aprobată prin raportul nr. 01303242/2015, au reprezentat cheltuieli de protocol în cadrul unor activități de natură informativ-operativă, fiind oferite reprezentanților structurilor cu care D.I.P.I. cooperează în activitățile informativ-operative, cum ar fi S.R.I, S.I.E, D.G.I.A, S.T.S, S.P.P, Direcția Națională Anticorupție, DIICOT, Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București, Parchetul de pe lângă Tribunalul București, Ambasade, atașați de interne, ofițeri de legătură, precum și beneficiari de informații, cum ar fi Președinția, Guvernul și Parlamentul.

1.2. Inculpatul Nicolae Gheorghe, în calitate de secretar de stat și ordonator de credite în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă, a aprobat cheltuirea sumei de 6.907,88 lei prin rezoluția de ordonanță la plată a „Raportului” nr. 01303241/23.12.2015 (*fila 440, volumul documentelor clasificate*), întocmit de Iacob Marian-Dănuț, în calitate de șef al Diviziunii Administrative.

Potrivit documentului justificativ atașat raportului antemenționat (*filele 292-293, volumul VI*), respectiv factura fiscală nr. CCG/14.12.2015, emisă de S.C. GIFTSOLUTION S.R.L., au fost cumpărate din fondurile cuprinse în articolul bugetar 20.30. următoarele bunuri: 40 bucăți „Cadou Crăciun Fericit”, 18 bucăți „Cadou Datini Românești”, 60 bucăți „Cadou Crăciun Tradițional”.

Suma de 6.907,88 lei a fost ridicată de IACOB Marian-Dănuț în numerar de la mandatarul D.I.P.I. (în cuprinsul raportului este menționat că „*am primit suma de 6.907,88 lei*”, urmată de semnătură).

Potrivit probelor administrate în cauză, bunurile achiziționate din suma de 6.907,88 lei, aprobată prin raportul nr. 01303241/2015, au reprezentat cheltuieli de protocol în cadrul unor activități de natură informativ-operativă, fiind oferite reprezentanților structurilor cu care D.I.P.I. cooperează în activitățile informativ-operative, respectiv S.R.I, S.I.E, D.G.I.A, S.T.S, S.P.P, Direcția Națională Anticorupție, DIICOT, Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București, Parchetul de pe lângă Tribunalul București, Ambasade, atașați de interne, ofițeri de legătură, precum și beneficiari de informații, cum ar fi Președinția, Guvernul și Parlamentul.

1.3. Inculpatul Nicolae Gheorghe, în calitate de secretar de stat și ordonator de credite în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă, a aprobat cheltuirea sumei de 8.686,34 lei, („*cheltuieli de protocol în cadrul unor acțiuni de natură informativ-operativă*”) prin rezoluția de ordonanță la plată a „Raportului” nr. 01303240/23.12.2015 (*fila 433, volumul documentelor clasificate*), întocmit de Iacob Marian-Dănuț, în calitate de șef al Diviziunii Administrative.

Potrivit documentelor justificative atașate raportului antemenționat (*filele 286-291, volumul VI*), respectiv bon fiscal emis de CASA BCCHUS la 17.12.2015, în valoare de 2.084,30 lei, bon fiscal emis de CASA BACCHUS, în valoare de 708,06 lei, bon fiscal emis de HIPERMACHE AUCHAN la 17.12.2015, în valoare de 282,06 lei, bon fiscal emis de SILVA GROUP RETAIL S.R.L. la 15.12.2015, în valoare de 130 lei, bon fiscal emis de HIPERMARCHE AUCHAN la 17.12.2015, în valoare de 223,56 lei, bon fiscal emis de HIPERMACHE AUCHAN la 14.12.2015, în valoare de 70,23 lei, bon

fiscal emis de HIPERMACHE AUCHAN la 17.12.2015, în valoare de 168,73 lei, factură fiscală și bon fiscal emise de ATELIO MARKET 93 S.R.L. la 10.12.2015, în valoare de 3.048 lei, bon fiscal emis de HIPERMACHE AUCHAN la 04.11.2015, în valoare de 22,01 lei, bon fiscal emis de CARREFOUR la 16.12.2015, în valoare de 105,39 lei, bon fiscal emis de HIPERMACHE AUCHAN la 16.12.2015, în valoare de 48,39 lei, factură fiscală emisă de ATELIO MARKET 93 S.R.L. la 10.12.2015, în valoare de 1.621 lei, factură fiscală emisă de SELGROS, în valoare de 19,60 lei, au fost cumpărate din fondurile cuprinse în articolul bugetar 20.30. 190 de sticle de băuturi alcoolice (vin spumos, vin, whisky, palincă), 118 băuturi răcoritoare, zeci de pachete de cafea, zahăr, țigări, felicitări, sacoșe, hârtie și decorațiuni, dulciuri, brad tăiat și ambalat, farfurii și pahare din plastic, șervețele, bomboane de pom, carioci.

Suma de 8.756,40 lei a fost ridicată de IACOB Marian-Dănuț în numerar de la mandatarul D.I.P.I. (în cuprinsul raportului este menționat că „*am primit suma de 8.756,40 lei*”, urmată de semnătură), din care a restituit 70,06 lei, astfel încât a certificat cheltuirea sumei de 8.686,34 lei.

Potrivit probelor administrate în cauză, bunurile achiziționate din suma de 8.756,40 lei, aprobată prin raportul nr. 01303240/2015, au reprezentat cheltuieli de protocol în cadrul unor activități de natură informativ-operativă, fiind oferite reprezentanților structurilor cu care D.I.P.I. cooperează în activitățile informativ-operative, cum ar fi S.R.I, S.I.E, D.G.I.A, S.T.S, S.P.P, Direcția Națională Anticorupție, DIICOT, Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București, Parchetul de pe lângă Tribunalul București, Ambasade, atașați de interne, ofițeri de legătură, precum și beneficiari de informații, cum ar fi Președinția, Guvernul și Parlamentul.

1.4. Inculpatul Nicolae Gheorghe, în calitate de secretar de stat și ordonator de credite în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă, a aprobat cheltuirea sumei de 7.192 lei („*cheltuieli de protocol în cadrul unor acțiuni de natură informativ-operativă*”) prin rezoluția de ordonanțare la plată a „Raportului” nr. 01303224/04.12.2015 (*fila 430, volumul documentelor clasificate*), întocmit de Iacob Marian-Dănuț, în calitate de șef al Diviziunii Administrative.

Potrivit documentelor justificative atașate raportului antemenționat (*filele 268-269, volumul VI*), respectiv nota de plată și bonul fiscal emis la 04.12.2015, de Direcția Generală Logistică (restaurantul Excelsior al M.A.I.), au fost cumpărate din fondurile cuprinse în articolul bugetar 20.30. următoarele produse: 37 sticle Jidvei Fetească regală, 24 sticle vin Budureasca, 10 sticle șampanie Dorato, 96 platouri cu produse preparate, 111 sticle băuturi răcoritoare, fructe, prăjituri, cafea, ceai, chifle, alune.

Suma de 7.192 lei a fost ridicată de IACOB Marian-Dănuț în numerar de la mandatarul D.I.P.I. (în cuprinsul raportului este menționat că „*am primit suma de 7.192 lei*”, urmată de semnătură).

Potrivit probelor administrate în cauză, bunurile achiziționate din suma de 7.192 lei, aprobată prin raportul nr. 01303224/2015, au reprezentat cheltuieli de protocol în cadrul unor activități de natură informativ-operativă. Aceste bunuri au constituit o contribuție a D.I.P.I. la un eveniment organizat de Comunitatea

Națională de Informații, respectiv o masă festivă, cu prilejul evaluării activității instituțiilor respective.

1.5. Inculpatul Nicolae Gheorghe, în calitate de secretar de stat și ordonator de credite în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă, a aprobat cheltuirea sumei de 2.100 lei prin rezoluția de ordonanță la plată a „Raportului” nr. 0695751/23.12.2014 (*fila 421, volumul documentelor clasificate*), întocmit de Dumitrache Silviu.

Potrivit documentelor justificative atașate raportului antemenționat (*filele 210-213, volumul VI*), respectiv facturile fiscale cu seriile DECO nr. 12360/19.12.2014, DECO nr. 12347/16.12.2014 ȘI DECO nr. 12359/19.12.2014, emise de S.C. DECORATIVA S.A., au fost cumpărate din fondurile cuprinse în articolul bugetar 20.30. următoarele bunuri: 3 steme cu logo D.I.P.I., 9 drapele, 3 portdraperle, 9 hampe.

Suma de 2.100 lei a fost ridicată de DUMITRACHE Silviu în numerar de la mandatarul D.I.P.I. (în cuprinsul raportului este menționat că „*am primit suma de 2.100 lei*”, urmată de semnătură).

Potrivit probelor administrate în cauză, bunurile achiziționate din suma de 2.100 lei, aprobată prin raportul nr. 0695751/2014 au reprezentat steaguri și steme cu însemnele D.I.P.I., care au fost folosite pentru dotarea unui singur spațiu operativ al D.I.P.I., unde au loc întâlniri și activități informativ-operative cu parteneri interni și externi, inclusiv cu ofițerii de legătură străini și atașaii de interne. Întâlnirile operative au loc cu atașaii de interne ai statelor străine precum și cu reprezentanții altor instituții din România. Aceste steaguri și steme se află în continuare în spațiul D.I.P.I.

1.6. Inculpatul Nicolae Gheorghe, în calitate de secretar de stat și ordonator de credite în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă, a aprobat cheltuirea sumei de 468,98 lei prin rezoluția de ordonanță la plată a „Raportului” nr. 01303009/28.01.2015 (*fila 411, volumul documentelor clasificate*), întocmit de Iacob Marian-Dănuț, în calitate de șef al Diviziunii Administrative.

Potrivit documentelor justificative atașate raportului antemenționat (*filele 126-127, volumul VI*), respectiv bonuri fiscale și factura fiscală cu seria HR781 nr. 2729391/28.01.2015, emisă de HORNBAACH, au fost cumpărate din fondurile cuprinse în articolul bugetar 20.30. bunuri decorative (20 rame foto, carton ș.a.).

Suma de 468,98 lei a fost ridicată de IACOB Marian-Dănuț în numerar de la mandatarul D.I.P.I. (în cuprinsul raportului este menționat că „*am primit suma de 468,98 lei*”, urmată de semnătură).

Potrivit probelor administrate în cauză, bunurile achiziționate din suma de 468,98 lei, aprobată prin raportul nr. 01303009/2015, au fost oferite participanților la un eveniment festiv, respectiv reprezentanților următoarelor structuri: S.R.I., S.I.E., D.G.I.A., S.P.P., S.T.S., Direcția Națională Anticorupție, D.I.I.C.O.T., Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București, atașaiilor de interne străini și ofițerii de legătură de la diverse ambasade.

1.7. Inculpatul Nicolae Gheorghe, în calitate de secretar de stat și ordonator de credite în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă,

a aprobat cheltuirea sumei de 1.545,32 lei prin rezoluția de ordonanțare la plată a „Raportului” nr. 01303171/19.10.2015 (*fila 414, volumul documentelor clasificate*), întocmit de Iacob Marian-Dănuț, în calitate de șef al Diviziunii Administrative.

Potrivit documentelor justificative atașate raportului antemenționat (*filele 142-147, volumul VI*), respectiv bonul fiscal în valoare de 25,92 lei, emis la 02.09.2015 de HIPERMARCHE AUCHAN, bonul fiscal în valoare de 140 lei, emis la 20.08.2015 de NOVALY SERVICE DITRIBUTION S.R.L., bonul fiscal în valoare de 40 lei, emis la 25.09.2015 de BUBU SHOP S.R.L., bonul fiscal în valoare de 200 lei, emis la 20.08.2015 de MINURIS CONEXIM S.R.L., factura fiscală seria ATE 1545/19.08.2015 și bonul fiscal aferent, în valoare de 810 lei, emise de ATELIO MARKET 93 S.R.L., factura fiscală în valoare de 29,40 lei, emisă de SELGROS la 10.09.2015, chitanța fiscală în valoare de 300 lei, emisă de TANCHE PROD SERVICE S.R.L., au fost cumpărate din fondurile cuprinse în articolul bugetar 20.30. următoarele bunuri: rame, umbrelă, coroană funerară, 1 bax de whisky, cafea, apă, zahăr.

Suma de 1.545,32 lei a fost ridicată de IACOB Marian-Dănuț în numerar de la mandatarul D.I.P.I. (în cuprinsul raportului este menționat că „*am primit suma de 1.545,32 lei*”, urmată de semnătură).

Potrivit probelor administrate în cauză, bunurile achiziționate din suma de 1.545,32 lei, aprobată prin raportul nr. 01303171/2015 au reprezentat produse de consumație (apă, cafea, etc.) și o coroană funerară de 300 de lei. Produsele au fost consumate cu ocazia unor întâlniri de lucru ale structurilor operative ale D.I.P.I. cu parteneri interni și externi, în legătură cu cooperări pe partea operativă. În împrejurările în care un cadru M.A.I. a decedat în exercitarea atribuțiilor de serviciu, din partea D.I.P.I. s-a trimis coroana funerară cumpărată din fondurile cuprinse în articolul bugetar 20.30.

1.8. Inculpatul Nicolae Gheorghe, în calitate de secretar de stat și ordonator de credite în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă, a aprobat cheltuirea sumei de 12.474,40 lei prin rezoluția de ordonanțare la plată a „Raportului” nr. 01169848/11.12.2014 (*fila 386, volumul documentelor clasificate*), întocmit de Iacob Marian-Dănuț, în calitate de șef al Diviziunii Administrative.

Potrivit documentelor justificative atașate raportului antemenționat (*filele 85-90, volumul VI*), respectiv facturile fiscale seriile CMB 20141177/09.12.2014, CMB 20141185/10.12.2014 și CMB 20141158/05.12.2014, precum și chitanțele fiscale aferente, au fost cumpărate din fondurile cuprinse în articolul bugetar 20.30. următoarele bunuri: 20 embleme de merit, 20 embleme de onoare, 20 plachete personalizate și 20 de cutii stemă.

Suma de 12.474,40 lei a fost ridicată de IACOB Marian-Dănuț în numerar de la mandatarul D.I.P.I. (în cuprinsul raportului este menționat că „*am primit suma de 12.474,40 lei*”, urmată de semnătură).

Potrivit probelor administrate în cauză, bunurile achiziționate din suma de 12.474,40 lei, aprobată prin raportul nr. 01169848/2014, au reprezentat plachete, medalii, embleme cu însemnele D.I.P.I., care au fost utilizate în cadrul unei activități la care au fost prezenți reprezentanții și conducerea unor structuri cu

care D.I.P.I. cooperează în activitatea informativ-operativă. În cadrul acestei activități s-a făcut, printre altele, evaluarea activităților derulate în comun, a rezultatelor obținute, bunelor practici în materie și proiecția activității de conlucrare în viitor. Bunurile cumpărate din fondurile cuprinse în articolul bugetar 20.30. au fost oferite reprezentanților următoarelor structuri: S.R.I., S.I.E., D.G.I.A., S.P.P., S.T.S., Direcția Națională Anticorupție, D.I.I.C.O.T., Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București, atașaiilor de interne străini și ofițerii de legătură de la diverse ambasade.

1.9. Inculpatul Nicolae Gheorghe, în calitate de secretar de stat și ordonator de credite în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă, a aprobat cheltuirea sumei de 2.000 lei prin rezoluția de ordonanță la plată a „Raportului” nr. 01309059/06.05.2015 (*fila 399, volumul documentelor clasificate*), întocmit de Iacob Marian-Dănuț, în calitate de șef al Diviziunii Administrative.

Potrivit documentelor justificative atașate raportului antemenționat (*fila 116, volumul VI*), respectiv bonurile fiscale în valoare de 869,86 lei, 355,65 lei, 456 lei, 59,16 lei, 49,69 lei și, respectiv, 80,63 lei, emise în perioada 06-08.05.2015, au fost cumpărate din fondurile cuprinse în articolul bugetar 20.30. următoarele bunuri: băuturi alcoolice (vin, whisky, palincă, coniac, votcă, lichior), băuturi răcoritoare, cafea, zahăr.

Suma de 2.000 lei a fost ridicată de IACOB Marian-Dănuț în numerar de la mandatarul D.I.P.I. (în cuprinsul raportului este menționat că „*am primit suma de 2.000 lei*”, urmată de semnătură).

Potrivit probelor administrate în cauză, bunurile achiziționate din suma de 2.000 lei, aprobată prin raportul nr. 01309059/2015, au reprezentat produse de consumație, produse care au fost consumate în cadrul unei activități de natură informativ-operativă, respectiv o întâlnire de lucru desfășurată, în luna iulie 2015, la o locație de protocol a D.I.P.I. cu conducerea următoarelor structuri: Președintele României, conducerea M.A.I. și D.I.P.I., conducerea S.R.I., S.I.E., D.G.I.A. și Direcția Națională Anticorupție. Au fost analizate teme de securitate națională în cadrul acestei activități. O parte din produsele cumpărate pe baza raportului ultim menționat au fost consumate în cadrul altei întâlniri care a avut loc tot în luna iulie cu conducerea S.R.I., când au fost analizate Mai mare activități în care cele două instituții au conlucrat.

1.10. Inculpatul Nicolae Gheorghe, în calitate de secretar de stat și ordonator de credite în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă, a aprobat cheltuirea sumei de 1.302,59 lei prin rezoluția de ordonanță la plată a „Raportului” nr. 01303008/28.01.2015 (*fila 401, volumul documentelor clasificate*), întocmit de Iacob Marian-Dănuț, în calitate de șef al Diviziunii Administrative.

Potrivit documentelor justificative atașate raportului antemenționat (*fila 117, volumul VI*), respectiv bonurile fiscale în valoare de 1.283,69 lei și, respectiv, 18,9 lei, emise la 26.01.2015, au fost cumpărate din fondurile cuprinse în articolul bugetar 20.30. următoarele bunuri: 3 sticle de whisky, pungi.

Suma de 1.302,59 lei a fost ridicată de IACOB Marian-Dănuț în numerar de la mandatarul D.I.P.I. (în cuprinsul raportului este menționat că „*am primit suma de 1.302,59 lei*”, urmată de semnătură).

Potrivit probelor administrate în cauză, bunurile achiziționate din suma de 1.302,59 lei, aprobată prin raportul nr. 01309059/2015, au reprezentat produse de consumație cumpărate în aceleași împrejurări în care s-a întocmit și raportul nr. 0303009/28.01.2015, adică pentru un eveniment festiv, la care au participat reprezentanții următoarelor structuri: S.R.I., S.I.E., D.G.I.A., S.P.P., S.T.S., Direcția Națională Anticorupție, D.I.I.C.O.T., Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București, atașajilor de interne străini și ofițerii de legătură de la diverse ambasade.

1.11. Inculpatul Nicolae Gheorghe, în calitate de secretar de stat și ordonator de credite în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă, a aprobat cheltuirea sumei de 189.366,60 lei prin rezoluția de ordonanță la plată a „Raportului” nr. 01303239/23.12.2015 (*fila 448, volumul documentelor clasificate*), întocmit de Iacob Marian-Dănuț, în calitate de șef al Diviziunii Administrative.

Potrivit documentelor justificative atașate raportului antementionat (*filele 309-328, volumul VI*), respectiv comanda comercială și facturile fiscale aferente, nr. RF 14883/07.12.2015 (40.612,48 lei), nr. 14818/26.11.2015 (33.326,24 lei), nr. RF 14814/25.11.2015 (35.960 lei), nr. RF 14896/08.12.2015 (41.949,20 lei), nr. RF 14918/10.12.2015 (37.518,68 lei), nr. RF , au fost cumpărate din fondurile cuprinse în articolul bugetar 20.30. următoarele bunuri: 30 insigne aur (1.860 lei), 150 insigne crom (8.550 lei), 1.600 insigne email (11.520 lei), 750 insigne rășină (6.000 lei), 2.500 pixuri (15.000 lei), 2.500 agende (49.000 lei), 200 bloc notes (2.600 lei), 500 manualul angajatului (7.800 lei), 500 manualul valorilor (14.700 lei), 2.500 întreg poștal (3.250 lei), 100 tricouri și șepci (6.000 lei), 100 cutii de prezentare (11.000 lei), 2.500 badge personalizat (16.000 lei) și 100 albume filatelice (33.600 lei).

Suma de 189.366,60 lei a fost ridicată de IACOB Marian-Dănuț în numerar de la mandatarul D.I.P.I. (în cuprinsul raportului este menționat că „*am primit suma de 189.366,60 lei*”, urmată de semnătură). La dosar au fost atașate dovezile de depunere în numerar în contul bancar deschis de IACOB Marian-Dănuț Raiffeisen Bank, a sumelor de bani ridicate de la casieria D.I.P.I. (*filele 311, 314, 317, 320, 323, volumul VI*), precum și ordinele de plată a facturilor antementionate (*filele 310, 313, 316, 319, 322 volumul VI*).

Potrivit probelor administrate în cauză, bunurile achiziționate din suma de 189.366,60 lei, aprobată prin raportul nr. 01303239/23.12.2015, au reprezentat insigne, medalii, agende, mape, pixuri personalizate cu însemnele D.I.P.I., care, în parte, au fost oferite reprezentanților structurilor cu care D.I.P.I. cooperează în activitatea informativ - operativă, iar o altă parte a rămas în posesia D.I.P.I., pentru a fi oferite la evenimente similare, către aceleași structuri cu care se cooperează.

2.1. Inculpatul Zărnică Nelu, în calitate de subsecretarul de stat și ordonator de credite în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă, a aprobat cheltuirea sumei de 8.308 lei prin rezoluția de ordonanță la plată a „Raportului” nr. 01303015/04.02.2015 (*fila 406, volumul documentelor*

clasificate), întocmit de Iacob Marian-Dănuț, în calitate de șef al Diviziunii Administrative.

Potrivit documentelor justificative atașate raportului antemenționat (*filele 122-125, volumul VI*), respectiv facturile fiscale seriile DECO 12414/03.02.2015 și DECO 12413/03.02.2015, precum și chitanțele fiscale aferente, în valoare de 3.968 lei și, respectiv, 4.340 lei, emise de DECORATIVA S.A., au fost cumpărate din fondurile cuprinse în articolul bugetar 20.30. două plăci de alamă inscripționate.

Suma de 8.308 lei a fost ridicată de IACOB Marian-Dănuț în numerar de la mandatarul D.I.P.I. (în cuprinsul raportului este menționat că „*am primit suma de 2.000 lei*”, urmată de semnătură), iar pentru certificarea cheltuirii acestei sume de bani a semnat ZĂRNICĂ Nelu.

Potrivit probelor administrate în cauză, cele două plăci de alamă inscripționate, achiziționate din suma 8.308 lei aprobată prin raportul nr. 01303015/2015, au fost efectuate în contextul în care pe 01.02.2015 D.I.P.I. a aniversat 25 de ani de existență.

2.2. Inculpatul Zărnica Nelu, în calitate de subsecretarul de stat și ordonator de credite în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă, a aprobat cheltuirea sumei de 1.090 lei prin rezoluția de ordonanță la plată a „Raportului” nr. 01119242/02.12.2014 (*fila 397, volumul documentelor clasificate*), întocmit de Iacob Marian-Dănuț, în calitate de șef al Diviziunii Administrative.

Potrivit documentelor justificative atașate raportului antemenționat (*fila 96, volumul VI*), respectiv factura fiscală seria WS nr. 0006609/27.11.2014 și chitanța aferentă, emise prin www.watchshop.ro de S.C. HCV INTERNATIONAL S.R.L., a fost cumpărat din fondurile cuprinse în articolul bugetar 20.30. un ceas marca Tissot T-classic model T049.410.11.017.00.

Suma de 1.090 lei a fost ridicată de IACOB Marian-Dănuț în numerar de la mandatarul D.I.P.I. (în cuprinsul raportului este menționat că „*am primit suma de 1.090 lei*”, urmată de semnătură), iar pentru certificarea cheltuirii acestei sume de bani a semnat de ZĂRNICĂ Nelu.

Potrivit probelor administrate în cauză, bunul achiziționat din suma de 1.090 lei, aprobată prin raportul nr. 01119242/2014, respectiv un ceas marca Tissot, a reprezentat un cadou pentru o persoană de sprijin pentru D.I.P.I., cu care inculpatul Zărnica Nelu s-a aflat în contact și în trecut și despre care cunoștea că are potențialul de a sprijini informativ în planul informării generale și a controlului informativ general în zona teritorială în care se află acesta.

3.1. Inculpatul Iacob Marian-Dănuț, în calitate de ordonator de credite în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă, a aprobat cheltuirea sumei de 622,89 lei prin rezoluția de ordonanță la plată a „Raportului” nr. 01119270/22.12.2014 (*fila 426, volumul documentelor clasificate*), întocmit de Bădoi Paul.

Potrivit documentelor justificative atașate raportului antemenționat (*filele 215-217, volumul VI*), respectiv factura fiscală seria UJM 150543/11.12.2014 și chitanța aferentă, în valoare de 250 lei, emise de Universul Juridic Magazin S.R.L., factura fiscală nr. 0230/10.12.2014 și chitanța aferentă, în valoare de 111,60 lei, emise de S.C.M. Munca și Arta și factura

fiscală nr. 46118/17.12.2014 și chitanța aferentă, în valoare de 261,29 lei, emise de S.C. GRUNDWAL S.R.L., au fost cumpărate din fondurile cuprinse în articolul bugetar 20.30. următoarele bunuri: 2 coșuri de gunoi cu scrumieră de inox, 2 buc. cozoroc, 2 embleme pentru costum, Codul penal adnotat, Partea generală (Dobrinoiu, Hotca), Codul penal adnotat, Partea specială (Dobrinoiu, Hotca).

Suma de 622,89 lei a fost ridicată de Bădoi Paul în numerar de la mandatarul D.I.P.I. (în cuprinsul raportului este menționat că „*am primit suma de 622,89 lei*”, urmată de semnătură), iar pentru certificarea cheltuirii acestei sume de bani a semnat Iacob Marian-Dănuț.

Potrivit probelor administrate în cauză, rezultă că bunurile achiziționate, respectiv cele 2 coșuri de gunoi cu scrumieră de inox (conform facturii nr. 46118/17.12.2014) au fost folosite pentru dotarea centrului de pregătire profesională de la Dumbrăvița, iar cele 2 volume de Cod penal adnotat (conform facturii seria UJM 150543/11.12.2014) au fost folosite pentru dotarea Biroului de Relații cu Publicul.

3.2. Inculpatul Iacob Marian-Dănuț, în calitate de ordonator de credite în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă, a aprobat cheltuirea sumei de 1.562,62 lei prin rezoluția de ordonanțare la plată a „Raportului” nr. 01119269/22.12.2014 (*fila 403, volumul documentelor clasificate*), întocmit de Bădoi Paul.

Potrivit documentelor justificative atașate raportului antemenționat (*filele 120-125, volumul VI*), respectiv factura fiscală seria BT nr. 1194/05.12.2014 și chitanța aferentă, în valoare de 1.200 lei, precum și bonurile fiscale în valoare de 26,96 lei, 34,50 lei, 139,70 lei, 140,85 lei, 20,61 lei, emise în perioada 4-18.12.2014, au fost cumpărate din fondurile cuprinse în articolul bugetar 20.30. următoarele bunuri: 30 sticle vin Sole Spumant alb, 10 „pachete de sărbătoare”, cafea, zahăr, hârtie, pungă flori, sacoșe.

Suma de 1.562,62 lei a fost ridicată de Bădoi Paul în numerar de la mandatarul D.I.P.I. (în cuprinsul raportului este menționat că „*am primit suma de 1.562,62 lei*”, urmată de semnătură), iar pentru certificarea cheltuirii acestei sume de bani a semnat Iacob Marian-Dănuț.

3.3. Inculpatul Iacob Marian-Dănuț, în calitate de ordonator de credite în cadrul Departamentului de Informații și Protecție Internă, a aprobat cheltuirea sumei de 2.770 lei prin rezoluția de ordonanțare la plată a „Raportului” nr. 01119253/10.12.2014 (*fila 393, volumul documentelor clasificate*), întocmit de Gheorghe Petrușel.

Potrivit documentelor justificative atașate raportului antemenționat (*filele 91-93, volumul VI*), respectiv, factura fiscală seria CM-E 11/90/11.12.2014 și chitanța aferentă, în valoare de 2.720 lei, emise de CONFORT MOLDOVA S.R.L., factura fiscală nr. și chitanța aferentă, în valoare de 50 lei, emise de S.R.L., au fost cumpărate din fondurile cuprinse în articolul bugetar 20.30. o canapea și 2 fotolii, pentru care a fost decontat și transportul.

Suma de 3.586 lei a fost ridicată de Gheorghe Petrușel în numerar de la mandatarul D.I.P.I. (în cuprinsul raportului este menționat că „*am primit suma de 3.586 lei*”, urmată de semnătură), iar pentru certificarea cheltuirii sumei de 2.770 lei a semnat de Iacob Marian-Dănuț, care a și restituit diferența de 816 lei.

Bunurile achiziționate, respectiv cele 2 fotolii și canapeaua (conform facturii nr. seria CM-E 11/90/11.12.2014) au fost folosite pentru dotarea sediului D.I.P.I., situat în București, str. Răzoare nr. 5, sectorul 6.

Aceasta este **starea de fapt** reținută în mod corect de prima instanță, pe baza probelor administrate în cauză, în raport cu care Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că, urmare a aprobării rapoartelor anterior menționate, a avut loc o cheltuie a sumelor cuprinse în cadrul aceluiași alineat bugetar (20.30.30-”Alte cheltuieli cu bunuri și servicii”, din articolul bugetar 20.30.-”Alte cheltuieli”).

Totodată, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că existența documentației necesare pentru ordonanțarea la plată întocmită în conformitate cu dispozițiile legale exclude îndeplinirea elementului material al laturii obiective a infracțiunii de deturnare de fonduri, prin folosirea fondurilor dintr-un alineat bugetar pentru cheltuieli realizate în cadrul altui alineat bugetar.

În exercitarea funcțiilor de management în cadrul D.I.P.I., inculpații Nicolae Gheorghe, Zărnică Nelu și Iacob Marian Dănuț au apreciat că acțiunile pentru care au aprobat cheltuiea sumelor de bani din fondurile operative se circumscriu unor activități informativ-operative sau au legătură cu activități informativ-operative, având în vedere rolul și specificul D.I.P.I., în cadrul M.A.I. și care, în viziunea inculpaților, putea desfășura activități informativ-operative la nivel de de informare generală și prin acțiuni de verificare sau documentare operativă, iar nu numai în dosare problemă.

Astfel, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că, în contextul caracterului permisiv al reglementărilor interne cu privire la utilizarea fondurilor operative în cadrul D.I.P.I., determinat de sintagma ”cheltuieli de protocol în cadrul unor acțiuni de natură informativ-operativă”, inculpații au apreciat că evenimentele organizate și desfășurate de D.I.P.I., în sensul cooperării cu alte instituții ale statului care au competențe în domeniul securității naționale, într-un cadru oficial și festiv, se pot circumscrie unor activități informativ-operative sau care au legătură cu acțiuni informativ-operative, având în vedere misiunea legală a D.I.P.I. care se subsumează realizării securității naționale. De altfel, din perspectiva legăturii directe ori indirecte a cheltuielilor din fondurile operative aprobate de cei trei inculpați, este relevant faptul că și alți specialiști din cadrul M.A.I.-Direcția Generală Juridică și din cadrul DGPI au concluzionat că rapoartele aprobate de inculpați oglindesc cheltuieli care respectă prevederile HCSAT nr. 0061/2014 (adresa nr. 343084/12.04.2017 și adresa nr. 1618456/25.04.2017).

Este adevărat că, în raport de prevederile legale referitoare la angajarea cheltuielilor din buget în limita creditelor de angajament și în scopurile pentru care au fost aprobate (dispozițiile art. 2 alin. (3) din Legea nr. 500/2002, detaliate în ceea ce privește fondurile operative în actele normative administrative cu caracter intern menționate în cuprinsul acestei decizii), nerespectarea dispozițiilor referitoare la modul de cheltuie a fondurilor operative poate fi de natură să atragă, după caz, regimul sancționator al răspunderii penale, contravenționale, disciplinare ori materiale.

Având în vedere specificul activității D.I.P.I., care se circumscrie unui domeniu sensibil de activitate, cum este acela al realizării securității naționale și

care este parte a Comunității Naționale de Informații, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că fondurile operative alocate acestei instituții se află sub controlul C.S.A.T.-singurul organ legitimat să hotărască și să dispună efectuarea de controale asupra modului în care D.I.P.I. realiza cooperarea sau colaborarea cu alte structuri, autorități sau instituții publice din sistemul de apărare și ordine publică sau siguranță ori securitate națională, precum și asupra modului de cheltuire a fondurilor operative.

Prin urmare, modalitatea concretă în care s-a realizat activitatea curentă a D.I.P.I. care se circumscrie activității informativ-operative, în timpul evenimentelor organizate de D.I.P.I. și la care au participat alte instituții cu atribuții în domeniul realizării securității naționale, precum și stabilirea caracterului adecvat al bunurilor achiziționate sub aspectul utilității lor în cadrul acestor evenimente, prin raportare la destinația de "cheltuieli de protocol în cadrul unor acțiuni informativ-operative" sau de "alte cheltuieli care se circumscriu activităților informativ-operative", se impune a fi analizate din perspectiva conformității acestora cu dispozițiile HCSAT nr. 0061/2014 și a ordinelor de ministru ori a dispozițiilor secretarilor de stat.

Cum în ordinele emise de M.A.I. cu privire la cheltuielile operative se prevede o anumită procedură, care a fost respectată în prezenta cauză, iar bunurile achiziționate au fost în mod real folosite în cadrul evenimentelor organizate de D.I.P.I. și/sau au fost oferite persoanelor indicate de inculpați, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că faptele inculpaților Nicolae Gheorghe, Zărnică Nelu și Iacob Marian Dănuț de a aprecia că cheltuielile din fondurile operative pe care le-au aprobat se circumscriu unor cheltuieli de protocol în cadrul activităților informativ-operative sau au legătură cu astfel de activități **nu îndeplinesc tipicitatea elementului material al laturii obiective a infracțiunii de deturnare de fonduri**, acela de schimbare a destinației fondurilor bănești, fără respectarea prevederilor legale.

Cadrul normativ privind modalitatea de accesare a fondurilor operative sub aspectul definirii ori identificării cheltuielilor operative este unul permisiv, de vreme ce, așa cum s-a reținut anterior, acesta prevede mai multe categorii de cheltuieli, unele dintre acestea fiind denumite generic "cheltuieli de protocol în cazul unor acțiuni de natură informativ-operativă" sau "alte cheltuieli care pot fi circumscrie activităților informativ-operative" ori "alte cheltuieli". Totodată, se constată lipsa unor reglementări care să stabilească criterii pe baza cărora se putea face delimitarea dintre "cheltuielile de protocol și reprezentare" și "cheltuielile de protocol în cazul unor acțiuni de natură informativ-operativă".

Prin urmare, chiar dacă unele dintre bunurile care au fost achiziționate din fondurile operative ale D.I.P.I., conform documentelor justificative din prezenta cauză, ar fi putut fi încadrate în alineatul bugetar 20.30.02. "Protocol și reprezentare" ori în alineatul bugetar 20.30.01. "Reclamă și Publicitate", din cadrul aceluiași articol bugetar 20.30. "Alte cheltuieli cu bunuri și servicii", din care face parte și alineatul bugetar 20.30.30. "Alte cheltuieli cu bunuri și servicii", acest aspect nu conduce în mod automat la concluzia că resursele materiale destinate pentru cheltuielile operative au fost utilizate în alte scopuri.

Or, în acest context normativ, văzând și împrejurarea că toate bunurile achiziționate din fondurile operative au fost folosite în interesul D.I.P.I., Înalta

Curte - Completul de 5 Judecători constată că, în speță, chiar și în situația în care bunurile ar fi putut fi achiziționate din alte credite bugetare alocate D.I.P.I., prevăzute la alte alineate bugetare, ar putea fi atrasă răspunderea contravențională, disciplinară sau materială a ordonatorilor terțiari de credite care au aprobat efectuarea cheltuielilor din fondurile acoperite, menționate în rapoartele în litigiu, iar nu răspunderea penală a acestora.

Această concluzie este consecința aplicării principiului *ultima ratio* enunțat în Decizia nr. 405/2016 a Curții Constituționale (paragr. 68-73). Conform acestui principiu, legea penală este singura în măsură să atingă scopul urmărit, respectiv acela al protejării unei valori sociale, în timp ce alte măsuri de ordin civil, administrativ, etc. sunt improprie în realizarea acestui deziderat, astfel că nu este suficient ca legea penală să constate că faptele incriminate aduc atingere valorii sociale ocrotite, ci că această atingere trebuie să prezinte un anumit grad de intensitate, de gravitate, care să justifice sancțiunea penală. Prin urmare, dreptul penal trebuie să rămână întotdeauna o măsură la care se recurge în ultimă instanță.

Cu privire la **latura subiectivă** a infracțiunii de deturnare de fonduri, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că pentru a reține săvârșirea acestei infracțiuni fapta trebuie să fie săvârșită cu intenție directă sau indirectă. Deși inculpații au ordonat la plată rapoartele întocmite de subordonați, nu se poate aprecia că această activitate a fost efectuată în sensul deturnării de fonduri, conferit de art. 71 alin. (1), raportat la art. 4 alin. (3) din Legea nr. 500/2002, care prevede că nerespectarea dispozițiilor art. 4 alin. (2) și (3) din Legea nr. 500/2002 constituie infracțiune. Angajarea creditelor bugetare și utilizarea creditelor bugetare în alte scopuri decât cele aprobate, acțiune care s-ar putea circumscrie infracțiunii de deturnare de fonduri, trebuie să fie săvârșită cu vinovăție în forma intenției directe sau indirecte, prevăzută de art. 16 alin. (1) din Codul penal. În acest sens, subiectul activ al infracțiunii de deturnare de fonduri trebuie să prevadă rezultatul faptei sale, urmărind producerea lui prin săvârșirea acelei fapte sau să prevadă rezultatul faptei sale și, deși nu urmărește producerea rezultatului, să accepte posibilitatea producerii lui.

În speță, nu există probe din care să rezulte că inculpații Nicolae Gheorghe, Zărnica Nelu și Iacob Marian Dănuț au urmărit sau au acceptat posibilitatea schimbării destinației fondurilor operative, în condițiile în care fondurile operative au fost utilizate pentru activități specifice sau în legătură cu activitățile informativ-operative și care au fost astfel apreciate atât de inculpați, cât și de alți specialiști din cadrul M.A.I. și D.I.P.I., în urma interpretării și aplicării cadrului normativ.

În privința cadrului normativ trebuie subliniat, pe de o parte, că legislația primară care reglementează organizarea și funcționarea D.I.P.I. subliniază rolul acesteia în realizarea securității naționale, astfel încât activitatea acestei instituții se circumscrie *de plano* acestei misiuni legale, iar, pe de altă parte, că normele din legislația secundară care reglementează fondurile operative sunt susceptibile de interpretări diferite în privința stabilirii unor criterii de delimitare între categoriile de cheltuieli din fondurile operative și permite includerea în aceste tipuri de cheltuieli a unor cheltuieli din fonduri operative care sunt denumite generic "alte cheltuieli".

Față de aceste considerente, Înalta Curte constată că **nu sunt întrunite elementele de tipicitate ale infracțiunii de deturnare de fonduri, prevăzută de art. 307 alin. (1) din Codul penal, cu aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal** sub aspectul laturii obiective și al laturii subiective, întrucât probele administrate în cauză nu au dovedit elementul material și nici vinovăția, specifice acestei infracțiuni, în ceea ce privește faptele reținute în sarcina inculpaților Nicolae Gheorghe, Zărnică Nelu și Iacob Marian Dănuț în rechizitoriu, respectiv acelea de a aproba sume de bani din fondul special pentru cheltuieli operative indicând temeiul dispozițiilor care se referă la ”alte cheltuieli care pot fi circumscrise activităților informativ-operative”, la ”alte cheltuieli care se circumscriu activităților informativ-operative” și la ”alte cheltuieli de protocol în cadrul unor acțiuni de natură informativ-operativă”, în condițiile în care sumele de bani au fost utilizate pentru achiziționarea unor bunuri apreciate de parchet ca având altă încadrare bugetară.

Nefiind întrunite elementele de tipicitate ale infracțiunii de deturnare de fonduri, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că **este legală și temeinică soluția primei instanțe de achitare a inculpaților Nicolae Gheorghe, Zărnică Nelu și Iacob Marian Dănuț, în temeiul art. 396 alin. (1) și (5) din Codul de procedură penală, cu referire la art. 16 alin. (1) lit. b) teza I din Codul de procedură penală**, pentru săvârșirea infracțiunii de deturnare de fonduri în formă continuată, prevăzută de art. 307 alin. 1 Cod penal, cu aplicarea art. 35 alin. 1 Cod penal.

III.3. În ceea ce privește criticile formulate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție și de partea civilă Ministerul Finanțelor Publice referitoare la greșita soluționare a laturii civile, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători consideră că sunt întemeiate.

Astfel, prin sentința nr. 601 din data de 18 noiembrie 2021, pronunțată în dosarul nr. 1926/1/2016, Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția penală, în temeiul 397 alin. 1 Cod procedură penală, a respins, ca nefondată, acțiunea civilă exercitată de partea civilă Ministerul Finanțelor Publice, întrucât suma de 410.000 lei a fost folosită pentru achiziționarea unui autoturism care, potrivit înscrisurile aflate la dosar, s-a aflat permanent în dotarea M.A.I. - D.G.P.I., ca mijloc fix, fiind utilizat în activitățile unității.

Înalta Curte - Completul de 5 Judecători apreciază că în mod greșit instanța de fond a procedat la soluționarea acțiunii civile exercitate de partea civilă Ministerul Finanțelor Publice, întrucât, în raport cu modalitatea de soluționare a laturii penale, respectiv achitarea inculpaților în temeiul dispozițiilor art. 16 alin. (1) lit. b) teza I din Codul de procedură penală, precum și în raport cu dispozițiile art. 25 alin. (5) din Codul de procedură penală, potrivit cărora **„În caz de achitare a inculpatului sau de încetare a procesului penal, în baza art. 16 alin. (1) lit. b) teza întâi, lit. e), f) - cu excepția prescripției, i) și j), în caz de încetare a procesului penal ca urmare a retragerii plângerii prealabile, precum și în cazul prevăzut de art. 486 alin. (2), instanța lasă nesoluționată acțiunea civilă”**, trebuia să lase nesoluționată acțiunea civilă.

Față de toate aceste considerente, Înalta Curte - Completul de 5 judecători, în baza art. 421 pct. 2 lit. a) din Codul de procedură penală, va admite apelurile

formulate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție și de partea civilă Ministerul Finanțelor Publice împotriva sentinței nr. 601 din data de 18 noiembrie 2021, pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția penală, în dosarul nr. 1926/1/2016, privind pe intimații inculpați Oprea Gabriel, Nicolae Gheorghe, Pavel Gabriel Nicolae, Zărnică Nelu, Iacob Marian Dănuț și pe intimatele părți responsabile civilmente Ministerul Afacerilor Interne și Direcția Generală de Protecție Internă (fostă D.I.P.I.), va desființa, în parte, hotărârea atacată și, în rejudecare, potrivit art. 25 alin. (5) din Codul de procedură penală va lăsa nesoluționată acțiunea civilă formulată de partea civilă Ministerul Finanțelor Publice, va menține restul dispozițiilor din sentința apelată care nu sunt contrare prezentei decizii.

În baza art. 275 alin. (3) din Codul de procedură penală, cheltuielile judiciare ocazionate de soluționarea apelurilor vor rămâne în sarcina statului.

În baza art. 275 alin. (6) din Codul de procedură penală, onorariile apărătorilor desemnați din oficiu pentru intimații inculpați, până la prezentarea apărătorilor aleși, în sumă de câte 340 lei, vor rămâne în sarcina statului.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

DECIDE:

Admite apelurile formulate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție și de partea civilă Ministerul Finanțelor Publice împotriva sentinței nr. 601 din data de 18 noiembrie 2021, pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția penală, în dosarul nr. 1926/1/2016, privind pe intimații inculpați Oprea Gabriel, Nicolae Gheorghe, Pavel Gabriel Nicolae, Zărnică Nelu și Iacob Marian Dănuț și pe intimatele părți responsabile civilmente Ministerul Afacerilor Interne și Direcția Generală de Protecție Internă (fostă D.I.P.I.).

Desființează, în parte, hotărârea atacată, numai în ceea ce privește latura civilă, și, în rejudecare:

Potrivit art. 25 alin. (5) din Codul de procedură penală raportat la art. 16 alin. (1) lit.b) teza I din Codul de procedură penală, lasă nesoluționată acțiunea civilă formulată de partea civilă Ministerul Finanțelor Publice.

Menține restul dispozițiilor din sentința apelată care nu sunt contrare prezentei decizii.

În baza art. 275 alin. (3) din Codul de procedură penală, cheltuielile judiciare ocazionate de soluționarea apelurilor rămân în sarcina statului.

În baza art. 275 alin. (6) din Codul de procedură penală, onorariile apărătorilor desemnați din oficiu pentru intimații inculpați Oprea Gabriel, Nicolae Gheorghe, Pavel Gabriel Nicolae, Zărnică Nelu și Iacob Marian Dănuț, până la prezentarea apărătorilor aleși, în sumă de câte 340 lei, rămân în sarcina statului.

Definitivă.

Pronunțată astăzi, 15 mai 2023, prin punerea la dispoziția procurorului și a părților, prin mijlocirea grefei Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

PREȘEDINTE

JUDECĂTORI:

Judecător **Elena Barbu**

Lucia Tatiana Rog

Oana Burnel

Simona Elena Cîrnaru

Ana Hermina Iancu

MAGISTRAT-ASISTENT
Florin Nicușor Mihalache

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO